

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2560) 1999 KOVAS-MARCH 30

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Vilties drąsa ir pasididžiavimas

Prel. prof. ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

Prisikėlimo ryto "Aleliuja" giesmė aidė krikščionių šventovėse ir širdyse, kviesdama "išsižiūrėti" mūsų tikėjimo Apaštalą ir vyriausiąjį Kunigą Jėzų (Kristų), nes "Kristus viešpatauja (Dievo) namuose kaip Sūnus, o tie namai esame mes, jeigu išlaikysime vilties drąsą ir pasididžiavimą" (Žyd 3, 1.6).

Šių metų "Aleliuja" kvietimas išsižiūrėti į Jėzų Kristų reiškiasi ypatinga garsų skale. Esame ant laiko slenkščio, 1999-iejį uždaro XX šimtmetis ir atveria duris į III tūkstantmetį. Švenčiame paskutines šio šimtmečio Velykas. Katalikų Bendrija, ruošdamasi naujam tūkstantmečiui, švenčia metus Dievo, "Dangaus ir žemės Kūrėjo, Jėzaus ir mūsų Tėvo". (Šventojo Tėvo malda 1999-iesiems metams).

Velykų šventė apima ne tik džiugų Prisikėlimo "aleliuja", bet ir Kančios Penktadienį. O Kančios Penktadienis mūsų tautai XX šimtmečio būvyje buvo pernelyg dažnas. Nepaisant to, Kūrėjo įdiegtas tautai laisvės šauksmas ir aistra būti savivaldžia valstybe, Lietuvai laikėsi "vilties drąsos ir pasididžiavimo", išsižiūredama į kenčiantį Rūpintojėlį.

KENČIANTIS RŪPINTOJĖLIS

Jėzus Kristus yra Dievas, kuris prašnekina žmogų. Jėzus yra ir žmogus, kurį Dievas prašnekina. Pokalbiu istorijoje Dievas ne tik apreiškia savo valią ir gerumą – rūpinimąsi žmonija ir kūrinių, – bet ir duoda pats save. Pokalbiu istorijoje – Dievo staklėse – žmogus sužino ne tik apie Dievo rūpinimąsi, bet ir susitinka su pačiu Kūrėju, prima patį Dievą, tampa sudievinu.

Mūsų tauta išsižiūrėjo į Jėzų Kristų kaip Rūpintojėlį. Ne nuostabu, kad Rūpintojėlis prašnekina mus ir kiemų darželyje, ir laukų gale, ir kryžkelėje, ir prie kelio, ir šventoriuje. Juk Rūpintojėlis lydoje ir bėglis ir tolimus pasaulio kraštus, ir tremtinius į šiuurkštą Sibirą, ir stiprino narsuolius, kovojusius už Dievo žmogių įdiegtą laisvę. Visas XX šimtmečio būvyje mums tapusias šventas vietas, – ypač Tėvynę, Sibirą, Kanadą, Ameriką, – pašventino Rūpintojėlis.

KAS TAS RŪPINTOJĖLIS?

Mūsų tikėjimo ištaka nėra Gimimo scena Betliejaus praeitelyje, bet K. Bendrijos skelbimas, kad Jėzus Kristus yra Prisikėlusis Viešpats. Prisikėlimas yra mūsų tikėjimo šerdis. Prisikėlimas yra mūsų tikėjimo istorijos pradžia, o ne pabaiga.

Trys vyrai buvo nukryžiuoti romėnų okupuotoje Palestinoje ketvirtame pirmojo kristinio šimtmečio dešimtmetyje. Mirties bausmė tuomet buvo dažna romėnų valdosa. Ir nukryžiuojamas buvo dažnas įvykis. Be abejonės, romėnų valdžia laikė visus tris tvarkos drumstėjais, Pax Romana pažeidėjais. Tačiau virš vieno jų galvos romėnai prikėlė ženkla su jo apkalta "Žydų Karalius", turbūt norėdami jį išjuokti ir iš jo pasityčioti.

Taigi, jeigu galėtume sugrįžti į Kalvariją aną Didįjį Penktadienį, matytume tris vyrus, baudžiamus nukryžiuojimu. O vis dėlto vienas iš trijų, – tas, kuris buvo vadinamas "Žydų Karaliumi", – neliko amžinai mirties sunaikintas. "Trečiąją dieną" po jo mirties, artimieji sekėjai įsitikino, kad jis iš tikrųjų buvo gyvas, – prisikėlęs iš numirusių, – ir bendravo su jais nauju ir veiksmingesniu būdu negu anksčiau. Prisikėlimo patirties dėka, šie mokiniai iš naujo išsižiūrėjo į Jėzų Kristų – žodžius bei darbus – ir mirtį visiškai naujoje šviesoje. Naujojo Testamento skelbimas tapo Žinia apie Jėzų Kristų prisikėlimą. "Nenusigąskite! Jūs ieškote nukryžiuotojo Jėzaus Nazariečio. Jis prisikėlė!" (Mk 16,6).

Dviprasmiškumas, lydėjęs Jėzaus gyvenimą – žodžius bei darbus – ir mirtį, nūn išnyksta. Prisikėlimo poveikiu viskas derinasi ir randa savo vietą. Pirmą kartą apaštalai išsižiūrėję į Jėzų su visapusišku pasitikėjimu, vilties drąsa ir pasididžiavimu. "Šis yra Jėzus, kurį Dievas prikėlė, ir mes visi esame jo liudytojai" (Apd 2,32). Jėzaus santykis su Tėvu, Visagaliu, dabar yra aiškesnis negu bet kada anksčiau. Be jokios abejonės, Jėzus yra Kristus – Dievo Pateptasis. Jis yra ir Žmogaus Sūnus, ir Kenčiantis Tarnas, ir Dievo Sūnus, ir Viešpats, ir Dovydo Sūnus, ir Žodis. Padrikos pranašų nuorodos ir būsimą Rūpintojėlį tampa istorine tikrove Jėzuje iš Nazareto. Iš pradžių šie titulai apskėdė, ką Jėzus buvo padaręs, ilgai jį jie buvo vartojami maldoje ir pamaldose. Jais imta apibūdinti ką reiškia būti krikščioniu, t.y. žmogumi, kuris išpažįsta, kad Jėzus yra Viešpats.

ŽMOGUS – KŪRĖJO BENDRADARBIŠ

Žmogaus samprata Šventajame Rašte yra mums neįprasta. Žmogus – kūniška būtybė: dužli, nes susieta su žemės dulkelėmis, ori, nes susieta su Kūrėjo įkvėptu alavimu (Žr. Pr 2,7). Žmogus – ne atsajinė sąvoka, bet kūniškas "Asmuo/AS", kurį sąlygoja (dulkų) trapumas ir (Kūrėjo) alavimas. Anot Šventojo Rašto sampratos, žmogus yra kūrinys, ne savavaldis, bet Kūrėjui pavaldus žemės vaikas. Mums įprasta, sekant graikus, dalyti žmogų į dvi dalis ir sakyti: žmogus turi kūną ir sielą.

Žmogus – kūniškas asmuo, sukurtas būti ir tapti Kūrėjo paveikslu ir panašumu, yra "vyras ir moteris" (Pr 1,27). Taigi pabrėžiama bendras ir lytinis žmogaus tarpusavio asmeniškumo pobūdis. Žmogus, būdamas Kūrėjo paveikslas ir panašumas, turi pašaukimą testuoti Dievo kūrybą ir rūpintis žeme (Žr. Pr 1,28). Tartum valdovo atvaizdas ant monetos, žmogus žemėje yra Kūrėjo atstovas ir laikinas žemės valdytojas, nes žmogui patikėta rūpinimasis žeme (Žr. Pr 1,28; Ps 8,5-8). Žmogus, būdamas kūniškas "as" – dužlus ir orus – kūrinys, mėgaujasi abipuse sąveika su Kūrėju ir yra nuoroda į Kūrėją kaip "asmenį" ir jo "asmeniškumą".

Kaip užtekanti saulė skatina visus pakilti iš nakties miego, taip dieviškojo Kristaus prisikėlimas skatina pakilti iš nykios kasdienybės į aukštesnę gyvenimą

Ilustracija – dailininko Alfonso Dociaus

Jėzus Kristus yra tikrasis ir tobulausias Žmogus, mūsų tikėjimo Apaštalas ir vyriausiasis Kunigas. Jis mėgavosi abipuse sąveika su Tėvu, jis buvo ir yra visiems laikams nuoroda į Dievą, kuriam "nėra negalimų dalykų" (Lk 1,37).

VILTIES TURINYS

Tikėjimas Dievu, kuris kuria Visatą, išveda iš gyvenimo duobių, veda saugiai vingiuotu keliu, nugali nuodėmę ir mirtį žmogaus būklėje, nuolat kviesdamas į ateitį, – nežinomą, bet pažadėtą, – drąsina žmogų viltis. Išties Šventojo Rašto žmogui yra būdinga vilties būseną, nes jis remiasi Dievu ir viliasi ateitimi. Viltis, savo poveikiu, yra artima pasitikėjimui, visapusiškam ir gyvastingam pasikiovimui Dievu bet kokiose gyvenimo aplinkybėse. Kupina vilties nuostata, ne paviršutiniška lengvabūdiško optimizmu pagrįsta, bet tikėjimas, kad žmogaus likimas yra rankoje To, Kuris ištikimai ieško to, kas gera, ir daro tai, kas neša palaimą.

Nūn tad, Viešpatie, ko aš galiu tikėtis?

Tavyje visa mano viltis. Išvaduok mane iš visų mano kalčių; nepadaryk manęs kvailųjų pajauka! (Ps 39,8)

"Tavyje, VIEŠPATIE, ieškau užuovėjos, – neleisk man niekad nusivilti!"

Juk tu esi mano viltis, Viešpatie; nuo pat jaunystės tavimi, VIEŠPATIE, pasitikiu.

Neatstumk manęs senatvėje; mano jėgos senkančios, nepalik manęs" (Ps 71,1.5.9)

Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiuose psalmininko žodžiuose, kurie veržte veržiasi kančioje iš žmogaus širdies, vilties objektas nėra koks nors svarbus daiktas, bet pasitikėjimas Dievu. Taigi VIEŠPATS – Tas, Kuris yra su žmogumi ir dėl žmogaus – nėra priemonė, tarnaujanti žmogaus vilčiai, kaip nors gauti, bet pats VIEŠPATS yra tikrasis žmogaus vilties turinys.

"VIEŠPATIES pažinimas" yra pirmasis vilties turinio bruožas. Pranašas Izaijas Dievo vardu kalba: "Visame mano šventajame kalne (Zione) nebus vietos jokiai skriaudai nei jokiai nekšybei, nes žemė bus kupina VIEŠPATIES pažinimo" (Iz 11,9). Pažinti Viešpatį reiškia asmeniškai įsipareigoti ir intymiai patirti santykį su Dievu, – ne vien žinios apie Dievą, bet Dievo paslapties patyrimas.

Posakis "VIEŠPATIES pažinimas" dvelkia pažadu ir tikėjimu, kad žmogus, gyvenantis viltimi, galų gale, mėgausis nuostabą keliančioje Dievo paslapyje, nes bus nugalėtas bet koks nuotolis tarp Kūrėjo ir jo mylimo kūrinio. Tautų apaštalui Pauliui būdinga mokyti: "Nesant jokios vilties, Abraomas patikėjo viltimi (...) Tačiau ne vien apie jį parašyta: 'Jam buvo įskaityta', bet ir apie mus, (...) jei tikėsime tą, kuris prikėlė iš numirusių mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, paaukotą dėl mūsų nusikaltimų ir prikaltą mums nuteisinti" (Rom 4,18.23-25).

Dievo artumas, susitikimas su Dievu, yra antrasis vilties bruožas. Dievo artumo ir susitikimo su Dievu pažadas yra be galo svarbus, nes siejasi su sakramentiniu Tikėjimo bendrijų

gyvenimu. Nūdienė kultūra yra tapusi turgaviete. Turgavietės ideologija veržiasi ir į krikščionių bendrijas. Jeigu vilties pažadas apimtų tik Dievo dovanas – prekes, tuomet Dievas tarnautų tik žmogaus vilčiai kaip priemonė, kaip nors įsigyti, – žmogus gyventų prekių pasaulyje, kuris neteikia jam nei džiaugsmo, nei saugumo. Viltis būti arti To, Kuris yra Artumas, viltis susitikti su Tuo, Kuris ieško žmogaus, teigia, kad Dievas yra tikroji žmogaus širdies viltis, tikrasis žmogus gyvenimo džiugesys.

Kartu su Dievo pažinimu ir artumu, apskritai kalbant, abu Testamentai žadina viltį, kad per Dievą ir žmogaus sąveiką gimsta toks medžiaginis pasaulis, kuriame įgalinui išviespataus teisumas ir teisingumas, nestokos duonos nė vienas, "gyvens saugiai" visa žmonija.

Iš tikima meilė ir tiesa susitiks, teisumas ir ramybė bučiuosis. Tiesa žels iš žemės, Dievo teisumas žvelgs iš dangaus.

Tikrai VIEŠPATS suteiks, kas yra gera, ir mūsų žemė duos gausių derlių (Ps 85,11-13)

Medžiaginė gerovė yra trečiasis vilties bruožas, nes Kūrėjo ištikima meilė – nelauktas ir netikėtas Dievo gerumas, Kūrėjo teisumas – atkuriantis, gydančias, įgalinantis Dievo veikla "suteiks, kas yra gera, ... mūsų žemė duos gausių derlių". Šis medžiaginės gerovės vilties bruožas ryškus "Tėve mūsų" susitaikymo su artimu maldoje. "Kasdienės mūsų duonos duok (arba 'nepaliauk davęs') mums šiandien" (Mt 6,11; Žr. Lk 11,3).

(Nukelta į 2-rą psl.)

Kai atsiveria viltinga dabarties perspektyva

Ganytojinis vyskupo PAULIAUS BALTAKIO žodis tautiečiams, gyvenantiems už Lietuvos ribų

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Šiandien kartu su atgimtančia gamta, kartu su viso pasaulio krikščionimis švenčiame didžiojo džiaugsmo šventę – Kristaus istorinį ir mūsų visų viltingą būsimąjį prisikėlimą pasaulio pabaigoje.

Kristaus prisikėlimu yra pagrįstas mūsų tikėjimas į šio gyvenimo kančių bei vargų prasmę ir amžinosios laimės užtikrinimą.

Velykų paslapties dėka krikščionybė išsiplėtė visame pasaulyje ir po kiekvieno tariamo žlugimo keliai su nauju gyvastingumu.

Kai aukščiausioji žydų taryba svarstė, kaip sustabdyti apaštalų liudijimą, kad Jėzus Kristus yra žadėtasis, tūkstančiais metų lauktasis Mesijas, pasaulio Išganytojas, – garsusis jų senatorius ir Šventojo Rašto aiškintojas Gamalielis pareiškė: "Jei šis mokslas paeina iš žmonių, jis pats savaime išnyks, bet jei jis yra iš Dievo, jūs negalėsite jo sustabdyti" (Apd. 5,38-39).

Didžioji pasaulinė spauda religijai neskiria daug dėmesio, tačiau laikas nuo laiko, ypač didžiųjų švenčių proga, išspausdina gana gerų straipsnių apie religinį gyvenimą.

1997 metų šv. Kalėdų proga du įtakingiausi savaitiniai Amerikos žurnalai – "Newsweek" ir "US News and World Report" pateikė įdomių duomenų apie žmonių religingumą. "Newsweek" rašė: nepaisant tariamo religijos išnykimo, žmonijos gyvenime religija tebėra gyva ir paveiki.

Prancūzijos revoliucija atmetė religiją kaip protą aptemdantį prietarą; marksistai religiją vadino žmonių opiumu; "pažangiųjų" armijos žadėjo išaiškinti gyvenimo paslaptis. Visos jos dabar yra griuvėsiose, rašė "Newsweek". "Mes, sekuliaristai, – sako vienas iš žurnalistų pašnekovų, – išgyvename pasitikėjimo krizę, kai tuo tarpu tikinčiųjų eilės netikėtai auga! Mes juokdavomės iš žmonių, kurie pažangos amžiuje buvo reikalingi religinių ramentų, dabar mes patys esame užsikrėtę miglotu spiritualizmu..."

Šiandien, pasak "Newsweek", užėjęs į knygyną, negali praeiti nepastebėjęs knygos "Siela". Religijos nepraktikuojanti Amerika yra priversta pripažinti transcendentinę antgamtinę tikrovę. "Amerika išgyvena didelį atbudimą. Religija atlieka didesnį vaidmenį, negu galėjome tikėtis" (Newsweek, 1997.XII.15).

Antrasis žurnalas – "US News and World Report" iškėlė faktą, kad tikinčiųjų skaičius į antrąjį atėjimą – grįžimą į pasaulį – per paskutiniuosius trejus metus padidėjo iš 61% iki 66%, įskaitant trečdalį, kurie sakosi niekuomet nėra lankę pamaldų. "Žmonės tiki, – rašo žurnalas, – jog žmogiška egzistencija ir istorija turi tikslą ir kad ateinantis auksinis amžius įveiks blogį ir neteisębę" (US News and World Report, 1997.XII.15).

Kristaus prisikėlimas yra ne vien jo dievybės patvirtinimas, bet ir įrodymas, kad Jėzus yra, kaip Šventasis Raštas teigia, žmonijos pirmgimis ir mūsų kelias į laimingą amžinybę: "Aš esu gyvenimas ir prisikėlimas, kas tiki mane... turi amžiną gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutinįją dieną" (Jn 11,25; 6,54).

Kuo gamtoje yra šalta, gyvybę apmarinanti žiema, tuo mums yra gyvenimo vargai, kančios ir kūniška mirtis. Kaip žiema nesunaikina gyvybės, o tik ją laikina apmarina, kad pavasarį su nauja jėga ir gyvastingumu prasiveržtų, taip ir mūsų laikinoji mirtis, kurią Šventasis Raštas vadina "miegu", mūsų nesunaikina, o tik apmarina, kad pasaulio pabaigoje galėtume prisikelti išaukštintu ir sudvasintu kūnu naujam, nesibaigiančiam gyvenimui. "Jei su Kristumi kenčiame, su Juo būsim ir išaukštinti" (plg. 2 Tim. 2,12).

Pasitikėdami Kristaus prisikėlimu, jo pergale prieš blogį ir mirtį, viltingai žvelkime į savo asmeninę, tautos bei visos žmonijos ateitį.

Džiugių šv. Velykų linkiu visiems!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM
1999 metų Velykos

Velykų varpams skambant

Skambėkite, varpai, skambėkite, Velykų giesmės, Pavasario gaida šventa ir nemaria.

Mes į Tave, o Kristau, einame rankas ištiesę, Mes su Tavim nebijom brist ir per ugnies marias.

Tu išnešei tartum mažus vaikus mus iš pavojaų Ant savo rankų iš mirties namų.

Ir Pats likai budėti su mūsų broliais – Ir perversiais delnais dengi tėvų sodybas ir namus.

Tu išnešei tartum mažus vaikus... Ir juoda naktį Savo šviesa kaip žiedus gaivini.

Ir leidai džiaugtis vėl diena plaštakėms Užkėlęs šalčių ir audrų duris.

O Viešpatie, o Kristau, šiandien prisikėlęs, Velykų giesmėje, skambėjime varpu!

Kurs prikeli gyventi drugelį ir mažutę gėlę, Prikelk ir mūsų žemę iš kapų!

Paulius Stelingis

VEIKINAME!

Kristaus Prisikėlimas

teskatina visus kilti gėrio

link ir kelti Lietuvą mūsų

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52,
garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. –
1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai krepšius į "TŽ" administraciją. Skelbimai
nuošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija
neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti
straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00,
supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

Sovietų kareivio peršautas

Kuklulis kentėtojas a.a. kun. Pranciškus Šulskis, MIC (1918-1999)

Kun. VACLOVAS ALIULIS, MIC

1999 m. vasario 3 d. Marijampolėje mirė ir vasario 6 d. buvo palaidotas marijonų vienuolių narys nuo 1935 m., kunigas jubilias Pranciškus Šulskis. Savivaliaujančio sovietų kareivio per stūbūrą pašautas, jis išgulėjo ligos patale 52 su puse metų, paralyžuotas nuo juosmens iki kojų pirštų, bet nuolat tose nevaldomose kojose jausdamas stiprų skaudėjimą. Nematomai ir nepalyginama kankinystė, kurią išgyveno su nepaprasta dvasios ramybe ir atsidavimu Dievui. Kaip pažymėjo užuojautos laiške marijonų generalas kun. Adomas Bonieckis, jo nereikėjo guosti: jis apdovano davė kitus giedra ir stiprybę.

Buvo gimęs 1918 m. rugsėjo 1 d. Minske, kur susitikio ir susituokė jo tėvai: užpalėnas caro armijos kareivis ir varėniškės karo pabėgėlė. Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, jie nedelsdami grįžo su kūdikiu į vyro tėviškę. Čia susilaukė dar dešimties vaikų: 3 maži mirė, 8 užaugo. Vyriausiasis Pranas baigė Užpalių progimnaziją 1934 m., Marijampolės marijonų gimnaziją 1939 m., studijavo Kauno marijonų filosofijos kursuose 1939-40 m., Kauno teologijos fakultete 1940-1944 m. drauge su būsimuoju kardinolu Vincentu Sladkevičiumi. Tarp jo mokslo draugų buvo kunigai marijonai – Viktoras Rimšelis ir a.a. Pranas Račiūnas, Tėvai kapucinai – Stanislovas Dobrovolis bei Adomas Milašius, daug diecezinų kunigų, pasižymėjusių ištikimybėje Bažnyčiai persekiojimo metais. Kunigo šventimus gavo dar prieš baigdamas studijas, 1943 m. gegužės 2 d.

Sielovadoje tedirbo trumpai: 1944-1946 m. Marijampolės Šv. Vincento parapijos klebonas ir neoficialus vyresniųjų klasių moksleivių kapelionas; dar galėjo dėti tikėjimo mokslą vienuolyno salėje, vėliau ir tai buvo uždrausta. Jo pamokos ir pamokslai būdavo atidžiai išmąstyti, nuoseklūs ir aiškūs.

Prikaustytas prie patalo, iš vokiečių kalbos išvertė Hünemann parašytą šv. Pijaus X biografiją (išsp. 1992 m.), Franz William'o "Jėzaus gyvenimą Izraelio šalyje ir tautoje" bei "Jėzaus motinos Marijos gyvenimą".

ma" ir Holznertio studiją apie šv. Paulių. Šie trys dideli veikalai nebuvo išspausdinti, nedaug kam prieinami, savilaidos būdu padauginėti. Dabar jau turima naujesnių veikalų, tie rankraščiai lieka brangus kunigo kentėtojo darbštumo dokumentas.

Velionis yra pagaminęs žmonėms daugybę rožinių, daug metų užsidirbdavo pragyvenimui taisydamas laikrodžius, nes nenorėjo būti šelpiamas. Atvirkščiai, dar jis globojo senstancius marijonų broliukus. Kai išėjvijos marijonai nupirko automobilį, o jo paties sesutė, Vargdienių seserų vienuolių seselė, išmoko vairuoti, kasmet aplankydavo po visą Lietuvą išsklaidytus pašaukimo brolius. Ilgą laiką ligonio namelis Marijampolėje buvo tapęs Lietuvos marijonų centru, o jis dvi kadencijas slaptaio ejo provincijolo pareigas. Priglausdavo slaptosios seminarijos klierikus iš Lietuvos ir Ukrainos. Vargdienių seserys per visus 52 metus jį slaugė, prie jo priimdavo naujas nares, švėsdavo savo šventes.

Fizinė negalia neatskyrė Tėvo Šulskio nuo Bažnyčios gyvenimo apskritai. Jis dalyvavo jame šv. Mišiomis, kurias kasdien laikydavo atneštas prie stalo, taip pat malda, padaršiniu besilankantiems tikintiesiems, ryšiu su konfratris. Kartu su daugeliu kitų kunigų yra pasirašęs keliolika protesto pareiškimų prieš religijos ir Bažnyčios persekiojimą. 1983 m. nepaklausė miesto valdžios reikalavimo nuimti prie namo sienos iš gatvės pusės pritvirtintą kryžių, tada pareigūnai jį nuplėšė ir pagrobė (žr. "KBK Kronika", t. 7, p. 611-614).

Kai 1996 m. vasarą sukako 50 metų nuo sužadėjimo, Tėvas Šulskis gavo Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II ranka pasirašytą palaiminimą ir jo įgaliojimu Vatikano valstybės sekretoriato surašytą pagarbos ir užuojautos laišką.

Su pagarba, nuostaba ir dėkingumu ilgai minės kuklių kuniga kentėtoją visi, kas tik jį pažinojo ar apie jį žino. Tikime, kad užtarimu Viešpačiui jis toliau stiprins ištikimai mylimą Dievo tautą Lietuvoje ir marijonų vienuoliją.

Ata JURGIUI SKARDŽIUI mirus,

žmoną ELEONORĄ, sūnų JURGĮ su žmona CAROL, giminės bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime –

Binutė McKenny, Onutė Onutė Balsienė, Ina, Algis

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Lietuvoje besikuriantys pranciškaitės benediktinai. Su kryžiumi ant krūtinės – abatas Dom Philippe Dupont. Viduryje – šių benediktinų lietuvių kalbos mokytojas doc. Laurynas Skūpas. Jo kairėje – prioras Tėvas DeBroc. Žemiau – penki lietuviai

Kristaus ramybės oazė Lietuvoje

Pranciškaitės benediktinai vienuoliai kuriasi Žemaitijos Palendriuose. Dabar jie mokosi lietuvių kalbos, stato vienuolyną, planuoja kitus pastatus, laukia daugiau lietuvių kandidatų, mielai priima lankytojus

DOC. LAURYNAS SKŪPAS, Vilnius

Žemaitijos kampelis – Palendriai. Artimiausia gyvenvietė Šalteniai. Už 14 kilometrų Kelto. Čia tarp laukų, pamiškėje, greta apgyviusios ir sandėliu paverstos Aušros Vartų šventovės stovi nedidelis, bet naujas, dviejų aukštų pastatas. Virš stogo mažas varpinėlė.

Siame name gyvena, maldžiasi, dirba, mokosi lietuvių kalbą jau beveik prieš metus atvykę dešimt Pranciškaitės benediktinų vienuolių: 7 pranciškai, 1 amerikietis ir 2 broliai lietuviai.

Viskas jiems Palendriuose nauja ir neįprasta: ir aplinka, ir maistas, vis dar sunkiai įsisavinama lietuvių kalba ir kt. Tačiau broliai veidai šviti. Jie niekuo nesiskundžia, su šypsena sutinka kiekvieną svečią. "Visi atvykstantys svečiai tebūna primami nelyginant Kristus ir visi tiečia tinkamai pagerbiami, labiausiai tikėjimo broliai ir svečiai šaliai" – skelbia šv. Benediktas (VI š.) savo reguloje, kuri neseniai išleista lotynų ir lietuvių kalbomis Vilniuje.

Aš pas benediktinus jau mėnuo. Mes kartu gilnamės į lietuvių kalbos gramatikos paslaptis, skaitome "Eglę žalčių karalienę", net dainuojame lietuvių liaudies dainas, ruošiamės lietuviškus pamokslus, mokomės fonetiškai skaityti Evangeliją, stengiamės daug kalbėti lietuviškai ir, žinoma, kartu maldžiamės. Nauda abipusė. Aš turėjau dvasiškai, skaitau religinio turinio knygas, mokausi medituoti, o jie vis labiau pažįsta lietuvių kultūrą, papročius, istoriją ir kaskart geriau kalba lietuviškai.

Manasis susitikimas su broliais benediktiniais jau nebe pirmas. Greit sukaks penkeri metai nuo mūsų pirmosios pažinties Soleme, Pranciškaitėje. Ten jiems skaičiau paskaitas apie Lietuvą ir tikinčiųjų persekiojimo sovietiniais metais. Po to keletą kartų lankiausi vienuolynoje, ieškodamas ramybės. Na, o 1997 m. ir 1998 m. po vieną mėnesį gyvenau Soleme ir benediktinams dėscia lietuvių kalbą. Taigi ir aš šiek tiek prisidėjau prie jų atvykimo į Lietuvą, kurioje vienuoliai atranda savo antrąją tėvynę. Pasinaudodamas puikia proga, kalbūnui Palendriui šv. Benedikto vienuolyno priorą Tėvą Hervé de Broc:

– Tėve Priore, gal galėtumėte trumpai papasakoti apie Solemo (Solemses pranciškaitė) vienuolyną ir paaiškinti laikraščio skaitytojams, kodėl jūs ryžotės įsikurti

Lietuvoje?

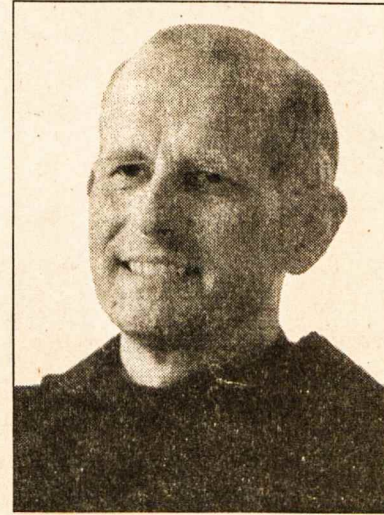
– Solemo šv. Petro benediktinų vienuolynas yra labai senas. Solemo priorija įsteigta 1010 m. Po pranciškaitės revoliucijos, kuri išdraskė vienuolynus, niokiojo šventoves, Solemo benediktinai buvo pirmieji atsigaivę iš naujo. Vienuolyno atsteigėjas Tėvas abatas Dom Guéranger čia įdiegė kontempliatyvią orientaciją. Mes griežtai laikomės šv. Benedikto regulos. Vienuolio gyvenimo šerdis – kasdienė liturgija, nuolatinis Dievo ieškojimas maldoje, Dievo Žodžio skaitymas, darbas ir broliškas. Nors mes ir atsisakėme nuo pasaulio, bet mielai priimame svečius, kurie drauge dalyvauja mūsų liturgijoje. Solemo vienuolynas garsėja pasaulyje gregoriniu giedojimu, dvasinės literatūros leidiniais ir pagalba Dievo ieškantiems žmonėms. Todėl 1963 m. įsteigėme savo vienuolyną Keur Moussa vietovėje Senegaliijoje. Po kurio laiko, Dievo įkvėpti, pradėjome galvoti apie katalikiškąją Lietuvą. Pranciškaitė – vyriausioji Romos Bažnyčios duktė, o Lietuva – jauniausioji. Taigi logiška, kad šeimoje vyresnieji padeda jaunesniems. Nuo 1989 m. Soleme pradėjo lankytis religinės muzikos chorai iš Lietuvos. 1991 m. du Lietuvos jaunuoliai pasiprašė priimami į vienuolius. Jie paliko savo gimtąją šalį su viltimi grįžti į ją ne vieni, idant galėtų Lietuvoje atkurti dar prieš 175 metus uždarytą benediktinų ordną. Solemo abatią ilgai svarstė šią idėją. 1996 m. buvo nuspręsta įsteigti vienuolyną pas jus. Prieš tai Tėvas abatas Dom Philippe Dupont ne kartą lankėsi Lietuvoje, susitiko su kardinolu, vyskupais, ieškojo tinkamos vietos. Mūsų projektą 1997 m. vasarą susitikimo metu Paryžiuje palaimino pats popiežius Jonas Paulius II.

– Kodėl, Tėve Priore, buvo pasirinkti Palendriai?

– Čia rami vieta, miškai, apgyviusi neparapijinė šventovė ir vienintelė šalia esanti kaimynė žemaitė-valstietė Elena, pagrindinė mūsų ryšinė su pasauliu. Mat vienuolyno nei radijo, nei televizijos nėra. Netrukus manome pradėti didelius darbus: statyti pagrindinį pastatą, tvarkyti teritoriją, įrengti tvencinius, prioriją paversti svečių namais, atnaujinti šventovę.

– Mes jau pradėjome kalbėti apie ateities planus, bet man būtų įdomu sužinoti jūsų pirmuosius išbandymus Lietuvoje.

– Na, mes vykomė į Lietuvą dviem grupėmis – vieni lėktuvu, kiti – autobusu. Kelionė autobusu buvo sunkoka. Pervaziavę Lietuvos sieną, sukalbėjome maldų (Noną). Pirmoji mūsų psalmė buvo "In convertendo" (Sugrįžimo psalmė). Sukorė 2539 kilometrus, atvykome į savo naujus namus, kurio pavadinome "Aušros žvaigždė". Įžen-

Lietuvos benediktinų vyresnysis prioras Tėvas DE BROC, pranciškai, gerokai pramokęs lietuvių kalbos. Su juo kalbėjosi šio straipsnio autorius

gė į kopylę sugiedojome "Salve Regina" (Sveika, Karalienė). Mus aplankė Lietuvos dvasiškios atstovai. Patys lankėmės pas arkivyskupą monsinjorą A. Bačkį, Vatikano nuncių monsinjorą Erwin Josef Enderį. Pajutome didelę Šiaulių vyskupo monsinjoro Bartulio, vietinių kunigų ir taip pat kaimiečių paramą. Lankėmės Kryžių kalne, Vilniaus šventovėse. Pagrindinis sunkumas – nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas. Negalėdami dažnai palaikyti glaudžių kontaktų su išoriniu pasauliu, turime mažai progų (Elena kalba žemaitiškai) gilinti praktinės lietuvių kalbos įgūdžius. O šiaip viskas gerai. Pirmatome ir prie lietuviškos virtuvės. Mes neišrankūs ir valgomame viską, ką Dievas duoda. Patys išauginame nemažai bulvių, kitų daržovių, užsiraugėme kopūstų, prisivirėme uogienės.

– Ačiū už išsamų atsakymą. Tėve Priore, Jūs kalbėjote apie būsimas statybas. Ar galite pasakyti, kas Jus remia finansiškai?

– Mus remia Pranciškaitės tikintieji. Yra aukų ir iš kitų šalių. Dvasiškūs remia visi. Vienuolyno projekto autoriai – archiektas iš Lijono ir jo kolega iš Šiaulių.

– Koks jūsų ryšys su Pranciškaitės ambasada?

– Labai glaudus. Ambasadorius Michel Touraine buvo pasikvietęs pietums, pats jis lankėsi Palendriuose. Jaučiame jo ir visos ambasados pritarimą ir pagalbą.

– O koks jūsų ryšys su vietiniais žmonėmis?

– Nors mes lyg ir atsiskyrėliai, tačiau su žmonėmis bendraujame. Pradžioje kai kurie iš mūsų žiūrėjo įtariai. Net manė, kad tai kokia nors sekta, nes visos mūsų apeigos lotyniškos. Bet vėliau prie mūsų priprato. Lanko sekmadienio šv. Mišias, užprašo Mišias už mirusiuosius, klausosi lietuviškai skaitomo Dievo Žodžio ir pamokslų. Truputį padeda materialiai. Mokslėivai ir mokytojai (mokykla už 5 km.) sekmadieniais taip pat ateina į kopylę. Žinoma, žmonės atrodo kiek keistoka, kad esame užsidarę, daug maldžiamės. Keliamės 4 valandą. Po pusvalandžio giedame Vigilijas, o 6 val. 15 min. – Laudes. Pusrūčiame 6 val. 50 min. Toliau – dvasinis skaitymas, būtinais darbai. 8 val. 30 min. šv. Mišios. Po jų lietuvių kalbos pamokos. 12 valandą giedame Sekstą; pietaujame tuoj jo Sekstos. Po pietų giedama Nona. Nuo 13 val.

Vagiamos šventovių vertybės

Lietuvoje ir kitose Rytų šalyse vagiamos tikišinės vertybės ortodoksų, sentikių, evangelikų liuteronų, reformatų ir katalikų šventovėse. Kultūros paveldo centras Lietuvoje sudarė planą tų vertybių apsaugai

Kultūros paveldo centras susirūpino sakralinių vertybių apsauga. Kaip informacijos centro bendradarbiui Artūriui Matusui sakė Kultūros paveldo centro (KPC) direktorius V. Karčiauskas, po 1990 m., kai atsivėrė sienos į Vakarus ir gerokai prasipletė rinka, padaugėjo įvairių konfesijų maldos namų apipilimų. KPC duomenimis, apie 1994-1995-tuosius tikišinio meno vertybių vagys tiesiog pradėjo siaubti ortodoksų cerkves. Apie pusę visų ortodoksų ir sentikių maldos namuose saugomų vertybių jau išvogta. KPC direktorius, remdamasis karčia Rytų Europos (Čekijos, Lenkijos) patirtimi, numato, kad per artimiausius penkerius metus vagių žvilgsniai gali nukrypti ir į Lietuvos katalikų šventoves. Anot jo, pastaraisiais metais 2-3 kartus padaugėjo vagysčių Lenkijos ir Čekijos katalikų šventovėse. Direktoriaus nuomone, pats laikas susirūpinti Lietuvos šventovėse esančių sakralinių vertybių apsauga. KPC specialistų teigimu, didžiausia problema pas mus yra ta, kad iki šiol nėra tikslios tikišinio meno vertybių apskaitos, jos nepažymėtos, neaprašytos, neišvardyti jų specifiniai požymiai. Todėl vogtais kūrinių prekiaujama arba jie išvežami į užsienį pusiau oficialiai. Dabar meninės vertės kūrinius galima į užsienį išvežti tik turint Kultūros vertybių apsaugos departamento leidimą, bet kadangi sakralinių vertybių sąrašų beveik nėra, net šio departamento pareigūnai negali atpažinti vogtų daiktų.

Įvertinę šią grėsmingą situaciją ir siekdami išsaugoti dar likusias Lietuvoje vertybes, KPC specialistai parengė apsaugos programą "Lobynas".

Programa "Lobynas" ketinama įgyvendinti per 10 metų. "Viskas, – anot V. Karčiausko, – priklausys nuo finansavimo". KPC direktorius pasidžiaugė, kad labai geranoriškai šią programą priėmė Lietuvos Katalikų Bažnyčia, puikiai suvokianti, jog tai vienintelis apsaugos nuo vagysčių būdas. "Dirbame pasitikėdami vieni kitais, o vykdydami įvairius projektus ypač nuoširdžios paramos sulaukiame Vilniaus vyskupijoje, – sakė V. Karčiauskas, – tikėdamasis Bažnyčios paramos ir "Lobyno" programai. – Juolab, kad bet kurios konfesijos maldos namuose programą vykdyti galim tik dalyvaujant šios konfesijos atstovams. Kitaip darbas būtų neįmanomas.

Vatikano radijas

Vilties drąsa ir...

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Susitaikymo fonas – apstumas duonos visiems!

Medžiaginės gerovės viltis, kuri remiasi tikėjimu į saveiką Kūrėjo gerumo bei teismo ir žmogaus trūsio bei atsakomybės, dažnai susiduria su įžūliu noru kuo daugiau sau pasiglemti artimo sąskaita. Tačiau "Dievo pažinimas" ir Artumas sąlygoja teisingą tikinčiojo vilties drąsą ir pasididžiavimą.

VILTIES DRĄSA IR PASIDIDŽIAVIMAS

Mirtis ryškiausiai pastato prieš akis žmogiškosios būties ir buities mįslę. Žmogų kankina ne tik skausmas ir tolyninis irimas, bet taip pat, ir dar labiau, amžino išnykimo baimė. Nesuvedama į gryną medžiagą, amžinybės sėkla, kurią žmogus nešioja savyje, sukiyla prieš mirtį. Visi medicinos laimėjimai, nors ir labai naudingi, nepajėgia numarinti žmogaus baiminimosi: biologinis gyvenimo prailginimas nepatenkina troškimo, neišpildamas įdiegto žmogaus širdyje, gyventi po mirties.

Būdinga, kad žmogaus vaiz-

15 min. iki 14 val. pertrauka, skirta reikalų aptarimui, poilsui. Nuo 14 val. vėl lietuvių kalbos pamokos, o kai jų nebus, tada dirbsime savo darbus kieme, sode, darže ir pan. Mišparai 16 val. 30 min.; 18 val. 30 min. – vakarienė. 19 val. 30 min. – kompiuteris, laiminimas. Po jų tyla, vidinė malda. Gulamės 20 val. 30 min. Visus buities darbus atliekame patys: virtuvėje, skalbykloje, garaže, miške, ir t.t. Manau, kad žmonėms Lietuvoje, išaugusiems sovietiniais metais be vienuolyno, dažnai be pamaldų, šiandien mes atrodome kiek neįprastai. Bet apylinkių žmonės mūsų atsiradimui labai džiaugiasi. Atgijo daugelio religiniai jausmai. Vietinėje mokykloje visi vaikai mokosi tikybos. Pas mus užklysta ir dvasinės ramybės beišsiskaitęs pasaulietis iš visos Lietuvos, ir kunigai, ir svečiai iš Pranciškaitės. Svečių knygoje šilti įrašai lietuvių, pranciškaitės, anglų kalbomis. Svečiai Palendrius vadina ramybės oazė. Tikimės, kad greit pasibels ir nauji kandidatai. Dabar yra du, o dar du lietuviai Soleme. Jie netrukus at-

duotė nutyla prieš mirties tikrovę. Didžioji metų savaitė su tridieniu švenčia žmogaus paslaptį žmogumi tapusio Žodžio paslaptį ir kveičia "išsiūre (ti) ir mūsų tikėjimo Apaštala ir vyriausiąjį Kunigą Jėzų (Žyd 3,1).

Mat Kristus yra Naujasis žmogus. Apreikšdamas Tėvo ir jo gerumo ir teismo paslaptį, jis parodo, kas yra žmogus ir atskleidžia žmogaus pašaukimo kilumą. Jis, būdamas Dievo Sūnus, įsikūnijimu tarsi susijungė su kiekvienu žmogumi. Žmogaus rankomis jis darbavosi, žmogaus protu mąstė, žmogaus valia veikė, žmogaus širdimi mylėjo. Jame Dievas suteikė žmogui su saviimi viena su kitu (žr. 2 Kor 5,18-19), per jį nutiesė kelią, kuriuo einantys pašvenčia savo gyvenimą ir mirtį.

Per Kristų ir Kristuje išryškėja skausmo bei mirties mįslė, kuri be žinios apie Kristų mus pribloškia. Tokia tat yra lemtinągoji žmogaus paslaptis, kurią nušviečia Apreikšimas. Kristus prisikėlė, savo mirtinai nugalėjo mirtį ir apdovanojo amžino gyvenimo, kad tapę vaikai Sūnuje, Dvasioje šauktume: "Abba, Tėve!"

P.S. Jeigu kas norėtų paremti vienuolyno statybą aukomis, galima atsiųsti čekį: Abbaye Saint Pierre, F-72300 Solesmes, France. Kitoje eilės pusėje pažymėti: Solemo fundacija Lietuvoje (angliškai ar pranciškaitiškai). Vienuolyno adresas: Šv. Benedikto vienuolynas, Palendriai, LT-5470 Kelmė, Lithuania. Šiuo adresu galima siųsti pinigų paštu tik iš JAV, o dovanas – iš visur.

OVER A CENTURY OF SERVICE

18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston).
Ont. M9N 1J4

• MLS skelbimas
• Komisas 3 1/2 %
• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Senosios Kupiškėnų krašto moterys su tradiciniais nuometais

Nuotr. H. Paulausko

Po kryžiumi vargų

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Perskaičius A. Šidlausko straipsnius, išspausdintus "Tėviškės žiburiuose", apie sovietmečio Lietuvos poetus

Perskaičius minėtus straipsnius, susidaro įspūdis, kad visi ano meto poetai buvo prisitaikėliai, kad nebuvo jokio pasipriešinimo. Tikrovė buvo kitokia.

Šventoji laisvės mintis poezijoje buvo! Buvo poetų, neparadavusių savo sąžinės! Daugelį jų bolševikai nukankino, o jų kūrybą pasiglemžė. Dar gyvi tremtiniai, tų bausių įvykių liudytojai, daug daugiau ir atviriau papasakotų pasauliui, jei nebijotų buvusių saugumiečių keršto, kurie dabar laisvoj Lietuvoj užima atsakingas pareigas. Buvusieji komjaunimo, partijų sekretoriai tapo didelių firmų savininkais. Kolchozų pirmininkai – didžiuliais fermeriais. Buvę saugumiečiai net į šventas vietas nesigėdi skverbtis. Buvę ateistai dėsto mokyklose... tikyba...

Apie pasipriešinimo poeziją daug ką pasako kad ir šis mano patirtas atvejys.

Tremtinės medalionas

Po vieno literatūrinio vakaro kaimo ruošmės grįžti į Kauną. Bevažinėjant Juozelio automobilis sugedo. Aplinkui visų sodybų langai buvo tamšūs, tik viename dar matėsi žibūrys.

Prie jo ir patraukėm. Vos pasibeldę į duris išgirdom: "Prašau, įeikit!"

Įėję pamatėm dar jauną moterį baltą bliuzele, juodu sijonu su per pečius krentančia kietai supinta gelsva kasa. Ji numinėjo nuo stalo indus, matėsi būta svečių. Pasisveikinom, pasakėm, kad kelyje sugedo mūsų automobilis.

– O nesisielokit! Mano sesuo su vaikais ant šieno nuėjo miegoti. Keturiuos paklotos lovos liko tuščios kambariuose... Jie mat miestiečiai, kaimo pasiilę, tai ir šienas jiems taip mielas... Va, mamos gimtadienį šventėm. Ji dar žvali, į visus ūkio darbus kimba. Aš neleidžiu, nes pailsėti laikas. Tiek vargų išgyventa, Sibiras iškentėtas. O ji pailsėti nemoka.

– Čia mes turim ir gydytoją. Galės jūsų mamutę rytą apžiūrėti, – pasakė Juozelis.

– O, kaip gerai! Dievas čia jus atsiuntė. Gal vakarienę paruošti?

– Mes ką tik nuo stalo. Ačiū, nereikia.

Netrūkus miegojome švarumu kvepiančiose lovose. Visas namas kvepėjo kažkokiu vaiskiu sodo vėju, obuoliais, duona, žolynais. Po langais ošė didžiulė liepa.

Ankstų rytą papusryčiaus vyrai nuėjo taisyti automobilį, o mane namo šeimininkė nuvedė pas savo mamą, kurios namelis čia pat stovėjo beveik tame pačiame kieme.

– Nenori iš savo pirkios kelis pas mane, nors gyvenam, dirbam, valgom kartu, pastebėjo moteris.

Mus jos mama pasitiko dar kieme nešina glėbiu gydomųjų ramunėlių.

– Va, ramunėlių pirinkau anūkėliams iš miesto. Tegu vėšis. Tos tabletės nuo persilimų vieni nuodai, reikia pradėti nuo žolelių gydytis, – prašneko senoji šeimininkė.

– Žinau, mama, kad tu bijai ir vaistų ir daktarų, neini pas juos tikrintis sveikatos. Todėl tau atvedu gydytoją iš Kauno, – tarė jos dukra.

– O jeigu iš Kauno, tai sutinku, kad apžiūrėtu.

Buvau maloniai pakviesta užteiti į nedidelio namelio vidų. Visas senosios namas kvepėjo žolynais. Netoli baltos krosnies džiūvo ramunėlės, čiobreliai, kraujažolės, kmynai, krapai.

Ji buvo tikra žolelių žinovė. Gėrėme kvapnią pagal jos pačios receptą pagamintą arbatą, valgėme sūrį su medum.

Aš ją apžiūrėjau kaip gydytoja. Betikrindama širdies, plaučių veikimą, beklaušydama stotostokopu, pastebėjau ant jos kaklo mažutį rūtelėm išsiuvinėtą drobinį maišelį. Pamaniau, kad taip senoji saugo kokį savo turtą, brangenybę.

Tačiau, kai atsisveikindama aš jai padovanojau savo eilėraščių knygėlę, šeimininkė mane beįsėnančią stvėrė už rankos ir maldaujamu balsu prašneko:

– Neišėik dar, sėskit, pakalbėsim. Jūs poetė!? Gydytoja ir poetė?! Nuostabu! Aš turiu čia paslaptį. Pridėjusi ranką prie krūtinės, kur kabėjo maišelis, tarė: "Jūs, matau, mokat irgi laikyti paslaptis. Žinote, kas čia yra?... eilėraščių, – tarė rodydama į keistą miniatiūrinį maišelį pakabintą ant kaklo.

Tai, kas yra maišelyje, ji atsivežė iš Sibiro tremties. Tai iš beržo tošėlės panaši į valtį dėželė su nupieštu kryžiumi. Ji kiek pasukus atidarė dangtelį ir atsargiai, kaip didžiausią brangenybę, išėmė popierių, išvyniojo ir ištiesė jį mane.

Mačiau, kad tai būta kažkokio rašto, bet raidės buvo taip išsitrinusios, kad jų perskaityti negalėjau. Moteris, tarsi stebuklo laukdama, maldaujanti žiūrėjo į mane. Įtempiam žvilgsnį, visą savo akių šviesą, bet mačiau tik atskirų padrikų žodžių nuotrupas. Ilgiau pažiūrėjusi pagaliau praradėjau. Tai buvo šeši išblukę stulpeliai. Jie nušvito, lyg kiekviena raidė spinduliuotų nežemišką šviesą.

Tremtinė žiūrėjo į mane vaikiškom mėlynom tyrom akim, ramiu geru žvilgsniu. Jos akys jau nebuvo laukimo, rodos, jos šypsojosi, gal suprato, kad aš regiu eilėraščių.

Nežinomo poeto eilėraščių

*Pušies šakelė beldžias
Į širdį kaip sava,
O toj žalioj šakelėj
Lyg šneka Lietuva.*

*Ji šaukia man iš tolo,
Ji sako man eiva,
Tai dobilų atvola,
Tai žiemkenčių spalva.*

*Nutysę toliu toliai
Baltu, šaltu sniegu...*

Tegu šv. Velykos džiaugsmu žydi!

Aušta rytas stebuklingas, / Kristus kelias iš mirties. / Sugaus varpas tuoj galingas, / Aleliuja suskambės...

S. Šviesaitė

*Ten kenčia mano broliai
Po kryžiumi vargu...*

*Raiba miškų gegulė,
Man užkukuok sapne,
Paguosk namie, motule,
Pasveikink ir mane.*

*Jos akys tokios mielos
Baltos pūgos kelyje,
Valgėme sūrį su medum,
Laisvė švyti šalyje.*

*Girdžiu pušų ošimą
Tremties šaltos naktys,
Ir ta žalia šakelė
Taip prie širdies art!*

Sužavėta moteris

*Skaiciau gelmėje širdies
švytintį raštą. Moteris buvo su-
žavėta.*

*– Aš žinoju, kad kažkas ji
perskaitys! Ir Jūs tai padarėte!
Dieve mano, koks stebuklas...
Lygiai taip girdėjau jį dekla-
muojant anuomet. Dieve, Die-
ve, kas galėtų patikėti po šitiek
metų..., – stebėjosi senoji trem-
tinė.*

*– Aš tikėjau nukankinto
poeto posmų skeveldrom, o
Dievas vedė, – atsakiau.*

*– Dievas Jūs vedė, brangio-
ji, o kaipgi kitaip būtumėt iš-
skaičiusi ką laikas nutrynė...
Daug poetų lageriuose žuvo.
Eilėraščių bolševikai bijojo la-
biau nei kulku. Yra Nežinomo
kareivio kapas, o kodėl nėra
Nežinomo poeto kapo... Jie bu-
vo irgi laisvės kariai, – pastebė-
jo tremtinė.*

*– Tikrai, šventa mintis, – ta-
riau. – Nežinomo poeto kapas
primintų tautos pasipriešinimą
raudoniesiems okupantams ne
tik fizini, bet ir dvasinį, – garsiai
pamąstiau.*

Į Kauną

*Vyrai automobilį greit pa-
taisė. Buvo sugedusi elektrinė
dalis. Išvažiuom. Pakeliui su-
stojom prie laukuose stovinčio
kryžiaus, kur kadaise nuo išda-
vikų kulku žuvo partizanai. Pa-
dėjau ten lauko gėlių puokštę
ant akmens, už kurio slėpėsi at-
sišaudydami žaliukai ir kuris ka-
daisė buvo pasrūvęs partizanų
kraujui.*

*Štai riedam lygiu Žemaičių
plentu Kauno link. Visi sėdintys
automobilių tylūs, giliai sujau-
dinti nuo palydėjusių moterų
pasakojimo apie partizanų mir-
tį, išdavystę.*

O aš posmavau:

*Girdžiu akmuo byloja pakėlęs,
Ir švinas širdis kankinių pravėręs,
Pušies šakelėje, giesmėj rudens
žolės...*

*Matau juos žengiančius, laukų
geltonas svėres.*

Punkskas - neeilinis miestelis

Pastaruoju metu Suvalkų trikampio Punkskas išgarsėjo dėl ten prieš gyventojų valią steigiamos Lenkijos pasienio policijos užkardos. Šią problemą spręs Lenkijos administracinis teismas.

Tuo tarpu Punkskas – jau NATO! Jeigu Lietuvą vėl bandytų paglemžti gauruota letena, Lietuvos vyriausybė galėtų persikelti į Punkską...

Punksko valsčiaus ir parapijos ribos nesutampa. Smalėnai yra Punksko valsčiuje, tačiau sudaro atskirą parapijos centrą. Šiai parapijai priklauso keli Punksko valsčiaus kaimai. Punksko valsčiuje esama kaimų, kurie priklauso dar ir Seinų parapijai. Antra vertus, Punksko parapijai priklauso keli Šiuliškių valsčiaus kaimai. Punksko parapijoje yra 38 kaimai su 4,100 parapijiečiais.

Labai gražus yra Punksko apylinkių kraštovaizdis. Čia įsikūrę gyventojai pasižymi darbštumu, nagingumu, yra sumanūs, aktyviai dalyvauja saviveikloje, tuo būdu palaikydami ir puoselėdami savo tėvų papročius bei kultūrą.

Pačiame Punske įsisteigę valsčiaus ir parapijos centrai. Nuo 1956 metų dirba čia Lietuvių kultūros namai ir lietuvių gimnazija, kuriai suteiktas Kovo 11-osios vardas. 1957 metais čia įvyko steigiamasis lietuvių visuomeninės kultūros draugijos (LVKD) suvažiavimas. Nuo 1991 metų veikia čia dar ir lietuviškoji "Aušros" leidyklos spaustuė. Punske leidžiamas "Aušros" dvisavaitraštis lietuvių kalba.

Nuo 1992 metų veikia lietuviškas mini skansenas, kuriame kasmet vyksta "Klojimo teatrų festivalis". Be to, veikia ir Juozo Vainos etnografinis muziejus. Kuriamas ir etninės kultūros centras. Nuo 1995 metų vyksta Lenkijos tautinių mažumų susitikimai. 1996 metais pradėjo dirbti Suvalkų I-ojo laipsnio muzikos mokyklos filialas. Lietuvių kultūros namuose dirba kaimo kapela "Klumpė", choras

Kazimierinis žygis į sostinę

Lietuvos ir jos jaunimo globėjas šv. Kazimieras pagerbtas Vilniuje iškilme, kurioje dalyvavo kariai, šauliai, moksleiviai, blaivybės veikėjai, atvykę iš įvairių vietovių

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Kovo 6-ąją Vilniuje įvyko misterija šv. Kazimierui pagerbti. Tai praktinė istorijos pamoka. Ją organizavo Krašto apsaugos bičiuliai, vysk. M. Valančiaus blaivybės bei Talka tėviškesi sąjūdžiai, Vilniaus m. šv. Jono skyrus ir Vilniaus m. savi-valdybė. Kadangi kovo 6-tąji buvo darbo diena, šia pamoka negalėjo pasinaudoti ypač Vilniaus mokyklos ir dirbantieji. Tad daugiausia dalyvių atvyko iš toliau.

Vien Vysk. M. Valančiaus BS Vilkaviškio vyskupijos valdybos pirmininko A. Jankausko pastangomis į sostinę važiuavo trys dideli autobusai iš Kazlų Rūdos, Plutiškių, Marijampolės. Dauguma – mokiniai tarp kurių nemažai valančiukų. Pekeliui marijampolietė grupė buvo supažindinta su kovų už laisvę istorinėmis vietomis.

Šv. Petro ir Povilo šventovėje doc. R. Batūra tarė įžanginį žodį tema "Šv. Kazimieras – Gediminaičių švyturys 1952-89 m. tremtyje". Pabrėžta, kad šventojo karstas su palaikais vėl grįžo į koplyčią Katedroje lygiai prieš 10 metų. Karaliaičio pa-

"Dzūkija", choreografinis sambūris "Jotva", klojimo teatras.

Punksko pradinėje mokykloje ir gimnazijoje dirba meno sambūriai: vokalinis "Ulbuonėlės" ir folklorinis "Šalčinėlis". Veikia ir suaugusiųjų etnografinis sambūris "Gimtinė". Punksko sambūriai buvo apdovanoti Lenkijoje ir Lietuvos centrinėse apžiuose, koncertavo įvairiuose Lenkijos ir Lietuvos miestuose, Kanadoje ir Prancūzijoje.

Lietuviškoje saviveikloje gyvai reiškiasi Vaitakiemio, Pristavonių, Kampuočių, Agurkių, Valinčių, Šlynakiemio, Ožkinių, Vidugirių, Pelelių, Navininkų, Kreivėnų ir Vilkapėdžių kaimai. Įvairiais tarpsniais dirbo ir tebedirba vaidintųjų būreliai, kartais šokėjų, muzikantų bei dainininkų grupės.

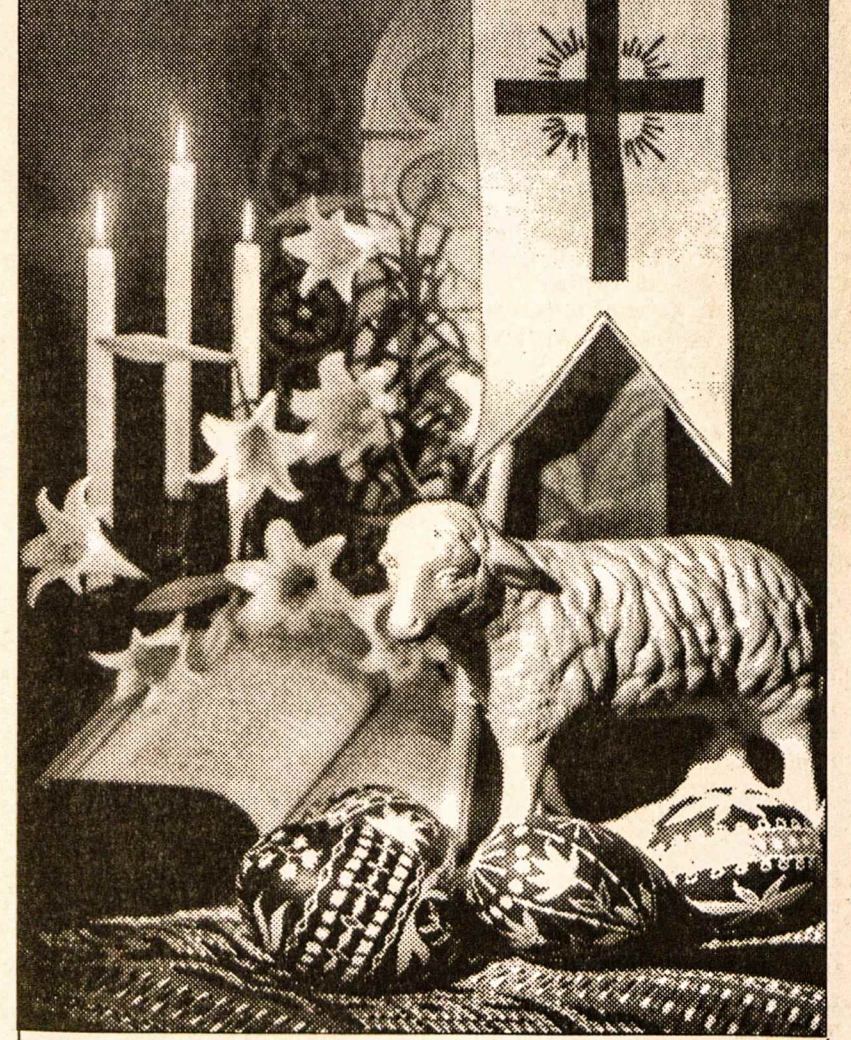
Punksko mokyklų sportininkai pasiekia gerų rezultatų vaikų dienos mastu.

Punksko valsčiuje, be minėtųsios Punksko gimnazijos, dirba lietuviškos aštuonmetės mokyklos Punske (lietuvių ir lenkų klasės), Vaitakiemyje, Navininkuose, Pristavonyse ir Vidugiriuose, o Smalėnuose – lenkiškoji mokykla. Kai kuriose iš jų moksleiviai dalyvauja saviveikloje.

Žemdirbystės ir kaimo techninės bei gamybinės infrastruktūros požiūriu (telefonų tinklas, vandentiekiai), visuomeninės bei gamybinės paskirties pastatai, žemės ūkio technikos kiekiu Punksko valsčius pirmąja vaivadijoje. Čia ėmė prigyti Lenkijoje ir Vakarų Europoje populiarius agroturizmas. Plečiasi privatūs verslai. 1991 metais Punske prasidėjo tarptautinės mugės ir tarptautiniai ekonominiai forumai, kurie davė pradžią Suvalkuose veikiams Lenkijos-Lietuvos ūkio rūmams.

Punkskas internete: <http://bilbo.olecko.ids.pl/~lopunsk/lt/punkskas.htm>

(Pagal Romo Vitkausko medžiagą apybraižą paruošė Valdas Samonis, kilęs iš Punksko).

Prisikėlimo takais

*Kai prisikėlęs Kristus
žaižduotom kojom ėjo,
viltis apgaubė širdis
visų kurie tikėjo...*

*Prie tuščio Kristaus kapo
sargai pavargę snaudė,*

Eilėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

*džiaugsmingas Aleliuja
po visą žemę gaudė...*

*Šv. Velykų rytas
aušo šviesus ir naujas,
lelijomis sužydo
Prisikėlimo kraujas...*

Dabartį apmąstant

V. BAKANAUSKAS, Merkinė Buves politkainys

Dar neseniai gyvenome didžiuliam sovietinės imperijos lageryje. Ten laikas tekėjo pagal griežtą marksistinės-lenininės stalininės sampratos taisyklės. Kurie nepatiko ar prieštavo tam režimui, buvo talpinami į ankštus lagerius, atokiausiuose imperijos užkampiuose. Spygliuotų vielų, vilkšnių ir karėvių apsuptuose aptvaruose viešpatavo antižmogiškausi įstatymai. Iš asmens buvo atimta viskas. Užsiliko tik mažytė gyvybės ir vilties kibirkstėlė... Kas praėjo tuos siaubingus kančių kelius ir sulaukė tautos atgimimo, turėtų būti laimingiausias žmogus. Turėtų būti! Deja...

Ar kada nors įvyks stebuklas, kurio mes taip laukėm, apie kurį svajojom, eidami Golgotos keliais? Mes troškome matyti Lietuvą su aukštos krikščioniškosios moralės visuomene, kurioje viešpatautų teisingumas, meilė. Dabar, gyvendami laisvoje Lietuvoje ir matydami sveiku protu nesuvokiamas piktadarytes, su širdgėla prisimename tas nuostabias svajones. Nejaugi tai buvo tik apgaulingas miržas, kuris vis toliau ir toliau traukia iš mūsų?

Prasminga kova teikia jėgų, taurina sielą. Bepasmybės žlugdo, naikina asmenybės dvasiškai ir fiziškai. Tai baisi vusomenės drama. Tai tautos drama!

Moralinės nešvarybės veržiasi per visas žiniasklaidos kiauymes. Jos galutinai nužmogina naivuolius, pažeistas asmenybes, ypač tuos, kurie išėjo iš bolševikinio "rojaus" su tuošint melo, cinizmo, girtuoklysių, vagysčių ir t.t.

Ar galima staiga išleisti iš kalėjimo ir laisvę didžiulę gaują

nusikaltėlių, recidyvistų, paliekant likimo valiai neapsaugotą nuo jų visuomenę ir visą jos sukurtą turtą? Kaip galima pastikėti sovietinės mąstysenos recidyvais, kurių psichika ryškiai išsiskyrė nuo normalių žmonių savo veikla? Ar galima prileisti prie valstybės valdymo svertų vakarykščius tautos budelius, niekintojus, gobšumom manijūs apimtus žmones? Tik šių žmonių globėjai čia gali įžiūrėti kažkokį mistinį piliečių teisių varžymą!

Dabartinė visuomenė Lietuvoje primena sunkios ligos apimtą ligonį. Puolama gydyti tai viena, tai kita labiau pažėstą kūno dalį, nepašalinant pačios ligos priežasčių. Aišku, blogiausia, kad tai nebuvo padaryta pačioje pradžioje, kai prasidėjo gydymas ir ligonio būklė buvo žymiai geresnė. Dabar liga jau įsisenėjusi, todėl gydymas ypač sunkus. O tų daktarų-sundaktarių, kuriems rūpi tik aukšti honorarai, o ne ligonio sveikata, bolševizmas priperėjo visą galybę... Juo toliau, juo labiau liga komplikuojausi. Kas iš to, kad vienas sundaktaris keičiamas kitu? Ligonio būklė kasdien vis blogėja...

Lietuvoje tikrai yra nemažai gerų, sąžiningų šios srities žinovų. Deja, prie tautos gaivinimo darbų jie kažkodėl neprileidžiami.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto kraštus * Draudą *

* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *

* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *

* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *

* Sąžininga, rūpestinga patarnavimą ir žemas kainas *

Išperkant bilietus iki kovo 31 d., kaina į Lietuvą nuo \$999. Kelionė į Vilnių (skaitant skrydį, viešbutį, pusryčius, pervežimą (7 dienos) nuo \$1,325.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PAKILO NEMUNO VANDUO

Kaip rašo "Lietuvos aidas", Nemunos kovo antrąją savaitę buvo pakilęs daugiau negu dvigubai, krantuose užlieta 2,000 hektarų, apsemta 17 kaimų bei 74 km. pamario kelių. Šilutės rajono gyventojai perspėti ruošti potvyniui. Kauno mariose vandens lygis reguliuojamas pridėjus dar vieną pralaidą, tad Kaunui grėsmės nėra. Didžiausias pavojus buvo Panevėžio rajono Naujamiesčio septynioms sodyboms, kurių ūkiniai pastatus vanduo jau siekė kovo 9 d., bet į vidų nesiveržė. Vyriausybė žada iš rezervų fondo Klaipėdos apskrityje viršininko administracijai skirti 160,000 litų pavasario potvyniui pasirošti ir evakuavimo bei gelbėjimo darbams potvynio metu.

ĮVERTINO VILNIAUS BANKA

JAV žurnalas "Global Custodian", skirtas tarptautiniams investuotojams, naujausiam, 1998/1999 žiemos numeryje pirmą kartą Vilniaus bankui suteikė ypatingą įvertinimą. Bankų veikla vertinama pagal paslaugų kategorijas: atsiskaitymų, saugos, atskaitų, apskaitos, technologijų, paslaugų įkainių. Pagal tai Vilniaus banko bendrasis įvertinimas yra 4.33. Didžiausias Lenkijos bankas "Handlowy" gavo 4.21, geriausias buvo "Polska Kasa Opieki", gavęs 5.03. Vilniaus bankas pripažintas pastarųjų metų rinkos vadovu. Įvertintas buvo ir vienas Estijos bankas ("Hansapank"), bet Latvijos bankai nepaminėti, rašo "Lietuvos aidas".

MAŽEJA IŠLAIDOS MAISTUI

Statistikos departamento duomenimis, vartojimo išlaidos maisto produktams ir nealkoholiniams gėrimams per pastaruosius trejus metus sumažėjo beveik 7%, iki 40.4%. Tai rodo gyvenimo lygio kilimą, rašo "Lietuvos aidas". Vakarų Europoje išlaidos maistui sudaro tik apie 15-20% visų vartojimo išlaidų. Vis tik Lietuvos išlaidos maistui kol kas didesnės

negu Latvijoje (36.5%) ar Estijoje (33.7%). Lietuvoje gyventojų išlaidos sveikatos apsaugai pakilo nuo 1.9% 1995 m. iki 3.5% – 1998 m., dėl atsiradusių mokamų paslaugų bei didesnio vaistų įvairovės. Išlaugus degalų kainoms, transporto išlaidos padidėjo nuo 5.6% iki 6.7%.

ATSTATYS KAUNO PILĮ

Kaip skelbia "Lietuvos aidas", Kauno pilis yra Lietuvos tūkstantmečio programos projekto svarbiųjų kultūros paveldo objektų sąrašas. Jos atstatymo projektą užsakė AB "Lietuvos paminklai", parengs Kauno paminklų restauravimo projektavimo instituto architektas K. Mikšys. Siūloma pilį atstatyti ant išlikusių pamatų šiuolaikinę dviasitatinę pilį stiliumi, išryškinant buvusį pilies vaizdą atkasant gynybinius griovius ten, kur pilies liekanas jau nuplovė Neris. Prietaisose išskirtų turizmo ir pramogų verslo organizacijos, kurios prisidėtų prie pilies išlaikymo.

MAŽEJA ATSARGOS

ELTOS pranešimu, vasario mėnesį Lietuvos banko oficialiosios tarptautinės atsargos sumažėjo 25.3 mln. JAV dol., arba 1.9%. To mėnesio pabaigoje sudarė 1.34 mln. JAV dol. Didžiausią įtaką oficialiųjų tarptautinių atsargų sumažėjimui turėjo lito ir JAV dolerio keitimo operacijos, Lietuvos bankas pardavė komerciniams bankams bei vyriausybei 19.1 mln. JAV dolerių daugiau negu pirkto. Atsargos sumažėjo ir dėl valiutų kursų svyravimo bei vertybinių popierių kainos pokyčių.

TRŪKSTA ĮRANGOS

Aplinkos ministerijos strategijos departamento žiniomis, Būtingės naftos terminalas turi būti parengtas galimui naftos išsilejimui ir gaisrų likvidavimui prieš pradėdant dirbti, skelbia BNS. Avarijų likvidavimo planą, kurį rengia terminalo projektuotoja JAV bendrovė "Fluor Daniel", turės patvirtinti aplinkos ministerija, bet terminalas dar neturi reikiamos įrangos, nei alternatyvių, laikinų saugumo priemonių. JAV bendrovė "Williams International", strateginę investuotoja į Lietuvos naftos ūkį, turėjo pradėti naftos eksportą per Būtingės terminalą vasario 22 d., tačiau darbo pradžia dar porai savaitių atidėta.

SULAIKĖ NARKOTIKŲ TIEKĖJĄ

BNS skelbia, kad kovo 4 d. policija Klaipėdoje sulaukė vieną iš pagrindinių narkotikų tiekėjų Klaipėdos kraštiu prie viešbučio "Vėtrungė", R. Mikalauko automobilį rasta šaunamas ginklas ir narkotikų, jo bute 10 kg. maltų aguonų galvučių, litras opijaus ekstrakto ir 10 gr. kokaino. Šių medžiagų vertė juodojoje rinkoje – apie 10,000 litų. Jam jau anksčiau buvo iškelta byla dėl narkotikų gaminimo.

RSJ

• Nepriklausomybė gali būti prarasta... ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebeprastins.
DR. J. GIRNIUS

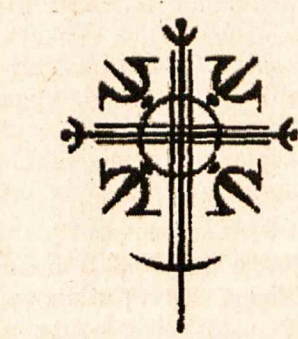
FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc,Phm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

KAIRYS
BAL TIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

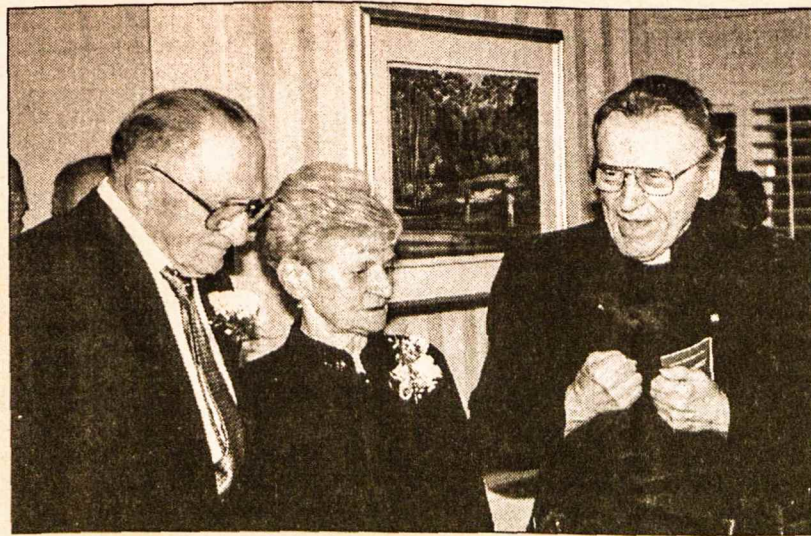
◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

\$11 už vieną kubinę pėdą
\$18 pristatymas iki 31 kg
**Papildomai \$5 už 10 kg

Prašome pasiskambinti dėl daugiau
informacijos ir prieš atvažiuojant:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišui (514) 366-8259
Andriui Usvaitui (519) 773-8007
Petriui Šturmui (905) 271-8781
Algiui Trumpickui (705) 429-2156

Kun. dr. V. SKILANDŽIŪNAS sveikina VLADĄ ir LIUDĄ PLEČKAITIUS, sulaukusius 50 metų vedybinės sukakties Otavoje

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir
artimuosius prisijungti prie

ELENOS ir KAZIMIERO GUDINSKŲ

50 metų vedybinio gyvenimo šventės.

1999 m. balandžio 24, šeštadienį. Mišios – 3 v.p.p.,
Aušros Vartų parapijoje, 58 Dundurn St.N.

Pobūvis – 4 v.p.p., Jaunimo centre.

Sūnūs – Juozas, Marijus, Antanas su šeimomis

*Dalyvaujantys prašomi pranešti iki balandžio 14 d.
Marijui Gudinskui tel. 905-547-4536.

Hamilton, Ont.

VARTOTŲ DAIKTŲ IŠPARAVIMAS

("Garage sale"), rengiamas "Vaikų dienos centro" komiteto, įvyks gegužės 1, šeštadienį, Jaunimo centro salėje. Pelnas – alkaniesiems Lietuvos vaikams pamaitinti. Prašome visuomenę parinkti dar tinkamus vartoti daiktus bei svarius drabužius. Daugiau informacijos teikia Z. Riekenė tel. 643-2768, D. Vaitiekūnienė tel. 383-6423 ir Ald. Norkienė tel. 389-8179. VDC k-tas

"VAIKŲ DIENOS CENTRAS"

Lietuvoje a.a. Vytauto Kairio atminimui aukoję: \$25 – J. Z. Rieka; \$20 – L. G. Balaišiai (Montrealis), V. Kėžinaitis, P. Styra. A. a. Liudo Vyšniausko atminimui aukoję: \$50 – Alb. Rašytinai ir šeima, Vida Lietuvinkas, ir Roma & Pat Pingitore, visi aukotojai iš Montrealio. Komitetas visiems dėkoja už aukas.

"Vaikų dienos centro" komitetas

A. a. VYTAUTO KAIRIO atminimui, užjausdami žmoną Eugeniją, dukras ir sūnus su šeimomis, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$25 – J. Asmenavičius, E. K. Gudinskai, B. B. Venslovai; \$20 – G. Agurkienė, R. V. Bartininkai, Z. Čekauskas, K. J. Dervaičiai, O. Dramantienė, E. Gudinskienė (Simcoe), D. M. Jonikaitė, V. P. Lukošiai, S. Matulionis, B. Perkauskienė, M. A. Pusdešiai, B. Sadauskienė, O. B. Steponavičiai, F. Venckevičienė, A. V. Žalniežiūnai, A. K. Žilvyčiai, G. K. Zukauskai; \$15 – F. M. Gudinskai; \$10 – P. Krivinskienė, M. Šiulienė, L. Stukienė. A. a. Onutės ir Edvardo Albrechto atminimui \$50 aukoję L. A. Kuzmickai. Už aukas dėkoja – PLV komitetas

PATIKSLINIMAS. "TŽ" 1999 m. 10 nr. išspausdinta: "A. a. Onutė Albrechto mirė..." Tikslis jo pavardė – Onutė Albrechtienė. Išspausdinta: "o jos vyras a. a. Edvardo Albrechto mirė..." Tikslis jo pavardė – Eduardas Albrechtas. Jis mirė gruodžio 25 d. Brooks, Albertoje. Marija Kalvaitienė

Kovo 11-tosios iškilmių pareigūnai Klivlando Lietuvių sodyboje. Iš kairės: Sodybos patikėtinis ALGIS ŽUKAUSKAS, "Dirvos" red. dr. JONAS JASAITIS, administratorė DANA ČIPKINĖ, Sodybos gyventojos – ANNA CZERR, VALDA DOBLAR. Nuotr. S. Čipkaus

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDIJAIŠ INDEKLAIŠ
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

33 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
33 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
33 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Ottawa, Ont.

VLADAS IR LIUDA PLEČKAITIS

Atšventė š.m. sausio 23 d. savo vedybinio gyvenimo 50-ties metų sukaktį. Iškilmingas pokylis buvo suroštas Otavoje jų jauniausio sūnaus Petro rezidencijoje. Svečių prisirinko per 40. Kun. dr. V. Skilandžiūnas savo sveikinime išreiškė Vladui P. didelę padėką už jo ilgalaikį darbą mišijos komitete ir ta proga suteikė specialų palaiminimą. Jų šeimoje išaugo trys sūnūs – Petras, Arvydas ir Arūnas. Visi yra vedę ir auginą šeimas. Kiekvienas gražiai dirbantis savo profesijoje: Petras ir Arūnas – prekyboje, o Arvydas yra Kanados kariuomenės pulkininkas, kuris šiuo metu dirbuojasi su SAS organizacijos vadovybe. Vaisių pabaigoje suakutinininkų vaikais ir vaikaitais išreiškė daug gražių linkėjimų, kurių kiekvienam žodelyje atsispaudė džiaugsmas, meilė, padėka ir glaudus širdžių ryšys tarp visos giminės narių. KLB Otavos apylinkės vardu suakutinininkus pasveikino V. Radžius ir pakvietė visus sugiedoti "Ilgiausių metų".

Kor. PAGALBA ALKANIESIEMS LIETUVIJE. 1999 m. sausio 21 d. po lietuviškų pamaldų St. Elisabeth šventovėje vėl buvo renkamos aukos Kauno arkivyskupijoje esančiai "Caritas" sriubos virtuvei. Surinkta 262 dol. Aukotojai: R. O. Baris, D. Bružienė-Mogek, J. A. Buivydas, J. D. Daniai, S. Gabalytė-Mortimer, K. A. Gudžiūnai, J. M. Kandžiškai, R. R. Klėčiai, G. S. Mitalai, V. I. Prišepionkos, V. R. Radžiai, kun. dr. V. Skilandžiūnas, dr. A. Šidlauskaitė, A. Šimanskienė, J. V. Verbylos, B. Vilčinskienė. Iki šiol Otavos lietuviai Kauno vargšų sriubos virtuvei yra paaukoję 1837 dol.

Cleveland, Ohio

KOVO VIENUOLIKTOJI LIETUVIŲ SODYBOJE

Šią dieną pradėjome su šv. Mišių auka. Sodyboje Mišias atnaušo Dvuo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Jis pasakė šiai dienai pritaikytą pamokslą. Parapijos sekretorė Nijolė Kersnauskaitė gražiai vargonų įreikiuota muzika kėlė maldos nuotaiką. Po Mišių, perstačius Sodybos svetainėje baldus ir padengus stalius, už valandos prasidėjo iškilminga vakarienė, į kurią sugužėjo gražūs būrys svečių iš Cleveland'o apylinkių.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių minėjimą pradėjo Sodybos administratorė Dana Čipkienė, pasidžiaugdama tokia gausia dalyvių, kuriuos kvietė dėkoti Dievui už šią mūsų brangiąją dovaną. Ta proga pasveikino Sodybą ilgiausiai gyvenančias Veldą Doblar, 94 m. amžiaus, ir Anna Czerr, 91 m. amžiaus. Pakvietė sodybos superintendantą Leonardą Kedį sukalbėti maldą, kurią jis dėkojo ir meldė Dievo palaimos mums ir mūsų tėvynės Lietuvai.

Po vakarienos klausėmės dr. Jasaičio jdomaus pranešimo, kurio vertimą į anglų kalbą atliko Sodybos patikėtinis Algis Žukauskas. Buvo nepaprastai įdomu klausytis žmogaus, kuris buvo tv įvykių dalyvis ir gyvas liudininkas, sugėbantis nukelti klausytojų į tą laiką ir vietą, kur vyko nelengvas Lietuvos laisvinimasis... Kalbėtojas dar ilgai atsakinėjo į klausytojų paklausimus. Visų minėjimo dalyvių vardu dr. Jonui Jasaičiui reiškiamas nuoširdžia padėka.

Buvo rodoma Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos iškilnių vaizdajuostė. Ir šiai programai daliai mūsų svetainėje atsirado dar daugiau žiūrovų. Amerikiečiams, Sodybos gyventojams, tai padarė didelį įspūdį. Dauguma jų, dar Lietuvos laisvinimosi laikais, rasė laiškus, skambino į Vašingtoną, o dabar džiaugėsi sakdami, kad viskas atrodo kaip Amerikoje. Klausant vyskupo Bačkio pamokslą bei Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus kalbos, man įstrigo abiejų beveik vienodai išreikštos minties žodžiai: "Tie nebėra laisvi, kurie savo širdyse nešioja neapykantą ir kerštą..." Tai žodžiai, kuriuos mes vis turėtume prisiminti.

Esame dėkingi Lietuvos garbės konsulei Ingridai Bublionienei, paripusuliai tą vaizdajuostę.

D.C.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Alena Devenienė-Grigaitienė, žymi visuomenės veikėja, eidama 92-sius amžiaus metus, mirė vasario 14 d. St. Petersburg, Floridoje. Neseniai mirė jos antrasis vyras Kęstutis Grigaitis. Atsisveikinimas Floridos lietuvių suveione įvyko vasario 15 d. Carry & Roel laidojimo koplyčioje St. Pete Beach vietovėje. Religines apeigas atliko ev. reformatų kun. dr. Eugenijus Gerulis, atsisveikinimo kalbas pasakė Lietuvių klubo pirm. Albinas Karnius, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos St. Petersburg skyriaus pirm. Juozas Šulaitis, Marija Tūbelytė-Kuhlman, sūnus Kęstutis, sesuo Rita Bagdonienė. Apie velionės veiklą kalbėjo Jonas Jukūnas. Vasario 16 d. palaikai buvo atvežti į Ziono ev. reformatų šventovę Oak Lawn vietovėje prie Čikagos. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. Jonas Juozapaitis bei diakonė Erika Brooks. Velionė palaidota Lietuvių tautinės kapinėse. Religines apeigas atliko kun. J. Juozapaitis. Visi laidojimo dalyviai buvo pakviesti į restoraną pietums. Čia apie savo motinos paskutinių metų veiklą kalbėjo Dalia Bobelienė, atvykusi iš Lietuvos. Kalbėjo taipogi sūnūs dr. Algirdas ir inž. Kęstutis Deveniai, sesuo Rita Bagdonienė. Velionė dar paliko 8 vaikaitus ir 17 provaikaitų.

Velionė buvo teisininko Jono Vileišio, Lietuvos nepriklausomybės signataro dukte, gimusi 1907 m. spalio 1 d. Vilniuje. Čia ji lankė ir 1924 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją. Už pogrindžio veiklą lenkų buvo ištremta į Kauną. Čia susipažino su dr. Mykolu Deveniu, susituokė ir išvažiavo į Ameriką. Grįžo atgal 1928 m. Sovietai 1940 m. suėmė visuomenininką dr. M. Devenį ir ištremė į Sibirį. Tais pačiais metais E. Devenienė su vaikais pavyko išvykti į JAV-bes. Po dvejų metų ji savo apskrumu ir Amerikos valdžios pagalba iš Vorkutos sunkiųjų darbų lagerio išvadavo savo vyrą. Prasidėjo abiejų Devenių plati visuomeninė veikla JAV-se. E. Devenienė buvo Amerikos lietuvių tarybos narė, BALFO centro valdybos vicepirmininkė, BALFO migracijos bei įkurdinimo komisijos pirmininkė, ALTOs, Sanderos centro valdybos vicepirmininkė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) įždo globėja, Valstiečių liaudininkų sąjungos vicepirmininkė, taipgi Tarptautinės valstiečių sąjungos centro valdybos vicepirmininkė. Lietuvos laisvinimo ir pabėgėlių įkurdinimo reikalais paruošė memorandumų. Kaip migracijos komisijos pirmininkė lankėsi Europos lietuvių stovyklose, paruošdama dirvą emigracijai į JAV-bes. Nijorkoje lietuvių suvažiavime pirmoji iškėlė mintį kaupti ir JAV kongresą, kad šis ištirtų sovietinį smurtą Lietuvoje. Ji pasižymėjo ir Ev. Reformatų Bendrijos veikloje. Ejo kuratoriaus pareigas. Buvo malonaus būdo ir gera kalbėtoja. Tekdavo dažnai sakytis kalbas. Ji bendradarbiavo ir spaudoje: Lietuvoje – "Ūkininko patarėjui", "Šeiminkinėje", Amerikoje – "Sanderajne", "Vienybėje", "Varpe".

Brazilija

Sao Paulo miesto lietuviai prieš 21-rius metus įsigijo stovyklavietę "Lituaniką". Š.m. sausio 17 d. įvyko stovykloje šios sukakties paminėjimas. Jis pradėtas pamaldomis stovyklavietės koplyčioje. Svečių namuose buvo iškilmingi pietūs. Po to vyko pokalbiai apie šios nuosavybės įsigijimą. Dalyvių tarpe buvo ir tie, kurie pirmieji buvo atvykę vietos apžiūrėti. Prie kavutės pasidalintas pobūvio pyragas. "Lituanikos" poilsio namuose buvo surengtos tradicinės 12-kos patiekalų Kūčios, pasižymėjusios šį kartą gausniais dalyviais. Nemaža dalis jų pasiliko švesti ir Kalėdas. Čia buvo sutikti ir Naujieji metai. Sausio 17-24 dienomis "Lituanikoje" stovyklavo skautai. Dalyvavo svečių iš JAV-bių ir misionierių kun. H. Šulcas iš Afrikos.

Sveicarija

Sveicarijos lietuviai kasmet Vasario 16-tąją mini Berno miesto restorane, suvažiavimą iš viso krašto. Taip buvo ir šiais metais. Lietuvių bendruomenė šiam krašte silpnėja. Senesnioji karta išeiliau amžinybėn, o naujos imigracijos kaip ir nėra. Bendruomenė kartais papildoma lietuvių, išeikėjusių iš sveicarių, ar atvykę studijuoti jauni žmonės. Kai kurie iš jų pasilieka gyventi Sveicarijoje. Sveicarijos lietuvių bendruomenėi vadovauja dr. Vaclovas Dargužas, žymus veterinarijos gydytojas. Jis vienerius metus buvo Lietuvos garbės konsulu Sveicarijoje. Pastarosios valdžios pavedimu kelis kartus lankėsi Lietuvoje. Jis taipgi yra Vilniaus universiteto garbės daktaras, šiam universitetui padovanojęs itin vertingą senovinių Lietuvos žemėlapių rinkinį. Jo pastangomis Lietuvoje ir kitų Baltijos kraštų gyventojams buvo panaikintos įvažiavimo vizos į Sveicariją.

Lenkija

Atidarytas kultūros centras. "Lietuvos aidas" rašo, kad vasario 14 d. Seinuose buvo iškilmingai atidarytas Lietuvių kultūros centras. Seinų bazilikoje, po Mišių, kurias aukojė Vilkaviškio vyskupas ordinaras Juozas Žemaitis, ant Lietuvos karių kapų, žuvusių už jos laisvę, buvo padėta gėlių. Centro sienoje įmūryta kapsulė su perdavimo aktu, pastatas iškilmingai pašventintas. Lietuvos kultūros centre veiks Lietuvos konsulas Seinuose, leidykla "Aušra", Lenkijos lietuvių organizacijos, viešbutis, valgykla, parduotuvė, koncertų salė ir repetičių kambariai. Jį pastatė Marijampolės akcinė bendrovė "Statybos ritmas", finansavo Lietuvos vyriausybė, pasiskyrusi 9.5 mln. litų. Atidaryme dalyvavo seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, kultūros ministras Saulius Šaltenis, Lenkijos seimo vicemarsalka Janas Krolis, kiti pareigūnai bei diplomataijos atstovai.

Lenkija

Lenkijos piliečių teisių atstovas prof. Adam Zielinski, BNS žiniomis sausio 19 d. iš Varšuvos, pareiškė susirūpinimą dėl lenkų pasienio dalinio įkurdinimo Punske ir lietuvių pasipriešinimo. Kas vyksta Punske, esą iš viso neturėtų būti. Jis lankėsi Punske, susitiko su lietuvių bendruomenės vadovais ir valstiečiais viršaičiu Vytautu Liškausku. Pasak A. Zielinskio, pasienio apsauga reikia stiprinti, tačiau negalima susipriešinti su vietos visuomenė. Lenkiečiai taipgi tokiam pasienio dalinui nesipriešina, tik siūlo, kad jis būtų įkurdintas kitose vietose. A. Zielinski pažadėjo tartis su Palenkės pasienio apsaugos skyriaus vadovais. Punsko viršaitis V. Liškauskas su A. Zielinskiu kalbėjo ir kitais klausimais. Sunku pūnskiečiams išlaikyti lietuviškas mokyklas. Iš valdžios gaunama tik mokyklų algoms, bet trūksta lėšų mokyklų patalpų išlaikymui.

J. Andr.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūrus naujovose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmenines nuo7.15%
santapas2.75%	nekiln. turto 1 m.6.550%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius3.50%	• Nemokami čekių sąskaity apmokėjimai.
180 dienų indėlius3.50%	• Narių santaupos
1 m. term. indėlius4.00%	apdraustos TALKOS
2 m. term. indėlius4.25%	atsargos kapitalu
3 m. term. indėlius4.40%	3 mil. dol. ir Kanados
4 m. term. indėlius4.60%	valdžios iki \$60,000
5 m. term. indėlius4.75%	sumos draudimu
RRSP ir RIF	
(Variable)2.50%	
1 m. ind.4.00%	
2 m. ind.4.25%	
3 m. ind.4.40%	
4 m. ind.4.60%	
5 m. ind.4.75%	

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Kovo 11-tosios metinėje išklmėje Toronto Prisikėlimo parapijos salėje kalba Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas ANDRIUS KUBILIUS. Išklmę surengė Tėvynės sąjungos Toronto židiny

Šimtametė sukaktuvininkė Kanadoje

Delhi-Tillsonburgo lietuviai gražiai pagerbė Rožę Augustinavičienę

Rožė Žilvitytė-Augustinavičienė gimė 1899 m. kovo 9 d. Lietuvoje, Bružių kaime, Smilgių apylinkėje. Pradžios mokyklos kursą jai teko mokyti pas kaimo mokytoją, o vėliau lankė rusišką mokyklą, nes Lietuvą valdė caristinė Rusija. Panevėžyje mokėsi Marijos gimnazijoje. Būdama 16 m. amžiaus pradėjo mokytojauti Smilgių pradžios mokykloje. Sukūrusi šeimą su Stasiu Augustinavičium augino du sūnus – Albertą ir Stasį. Vyrii išvažiavus į Kanadą ji atvažiavo pas jį su savo sūnumis 1925 m. Gyveno Weston apylinkėje. Jiems gimė dvi dukrelės – Elena ir Stasė. Vėliau persikėlė gyventi į Tillsonburgo apylinkę, kur pirkto ūkį. Mirus St. Augustinavičiui 1964 m., Rožė Augustinavičienė persikėlė gyventi į Tillsonburgo miestelį, kur pasistatė namą šalia dukters E. Rugienienės, pas kurią ji gyvena dabar. Ji džiaugiasi turėdama gražią šeimą – 12 vaikų ir 18 provaikų.

R. Augustinavičienės 100-asis gimtadienis paminėtas 1999 m. kovo 7 d. Delhi šventovėje Mišionis – padėka Dievui už šią sukaktį. Jas atnaušo prel. J. Staškevičius ir giminaitis kun. A. Tamošaitis, šia proga atvykęs iš Lietuvos. Giedėjo parapijos choras, vargonais grojo P. Vytas. Skaitinius skaitė vaikai Rita Jurkuvienė ir provaikai Amda Vanderley. Aukas nešė provaikai – Carli Vanderley ir Seija Melnyk.

Po pamaldų visi dalyviai rinkosi į gražiai išpuoštą vengrų salę Delhi, Ont. Sukalbėjus maldą kun. A. Tamošaičiui, sekė vaišės, po kurių prasidėjo sveikinimai. Visus pasveikino sukaktuvininkės sūnus – Stasys Augustinavičius. Lietuvių kalba pranešinėjo vaikai Dana Augustinavičiūtė, anglų kalba – provaikai Angela Davis. Svečius, sėdintius prie garbės stalo, pristatė giminaitė – Nijolė Vytaite. Angela Davis sveikino savo prosenelę simboliškai su gėlėmis, kurios priminė jį kartu praleistas dienas. Duktė Stasė Zellen – sveikino vaikų vardu, primindama, kad mamos meilė juos lydėjo ir tebelydi visą gyvenimą. KLB Delhi apylinkės vardu sveikino pirm. T. Pargauskienė. KLKM dr-jos vardu savo

ROŽĖ AUGUSTINAVIČIENĖ, sulaukusi šimto metų amžiaus

garbės narę sveikino pirm. A. Ratavičienė, taip pat perskaitydama M. Povilaitienės atvežtą sveikinimą iš centro valdybos. B. Vytienė sveikino savo šeimos ir visų šeimų vardu, kurias R. Augustinavičienė ir jos vyras atsiųsi į Kanadą iš pokarinės Europos. Provaikaičiai skaitė sveikinimus iš Popiežiaus, karalienės Elzbiotos II ir Kanados valdžios atstovų: min. pirmininko J. Chretien, gubernatoriaus R. LeBlanc, parlamento nario J. Findlay.

Po to sekė meninė programa. Visas būrys provaikaičių sveikino prosenelę įvairiai: paskambindami pianinu, skaitydami savo sukurta poeziją ir padainuodami. O viena iš jų Seija Melnyk grakščiai pašoko 2 šokių. Provaikaičiai Rūta Jurkuvėnaitė, studijuojanti kompiuterių mokslą, sukūrė "web" puslapį (<http://www.geocities.com/heartland/hollow/6881/>) su R. Augustinavičienės nuotrauka ir šventės paminėjimu. Sugiedojus "Ilgiausių metų", moterų choras padainavo kelias liaudies dainas. Visiems atstojus sudainuota "Lietuva Brangi".

Ilgas stalas su išdėstytomis nuotraukomis, kurias paruošė vaikaičiai ir provaikaičiai, sudomino visus dalyvius. Ten matėsi sukaktuvininkės gyvenimas Lietuvoje ir Kanadoje su visais artimaisiais. Gausios rožių puokštės nuo organizacijų ir giminų puošė šią šventę, išreikšdamos visų linkėjimus ir meilę 100-ji gimtadienį švenčiančiai Rožei Augustinavičienei. B.V.

Baltiečių atstovai valdžios ministerijose

Ryšium su Kanados baltiečių vakaru parlamento rūmuose, specialios delegacijos buvo aplankyti įvairių ministerijų pareigūnai, tvarkantys Kanados valdžios pagalbą Baltijos valstybėms ir turintys įtakos jų priėmimui į Šiaurės Atlanto sąjungą

A. VAIČIŪNAS

Gynybos ministerijoje

Planuojant XXIII baltiečių vakarą Kanados parlamento rūmuose, buvo ruošiamasi aplankyti įvairias valstybines įstaigas, kurios yra svarbios Baltijos valstybėms.

Kovo 3 d. Baltiečių federacijos Kanadoje pirm. Viesturs Zarins, vicepirm. Janis Eichmanis, Latvių bendruomenės pirm. Talivaldis Kronbergs, Estų bendruomenės pirm. Laas Lēvats ir Kanados lietuvių bendruomenės pirm. Algirdas Vaičiūnas lankėsi pas Kanados gynybos pareigūną, admirolą Maclean, kuris yra Šiaurės Atlanto Sąjungos skyriaus viršininkas. Susitikime taip pat dalyvavo Gynybos ministerijos Kariuomenės apmokymo ir Rytų Europos politikos skyriaus direktorius Andrius Rasiulis.

Baltiečių atstovams rūpėjo Baltijos kraštų ir Kanados santykių plėtimas, kuris galėtų pasireikšti Kanados gynybos ministerio apsilankymu Baltijos valstybėse kartu su admirolu Maclean. Tai rodytų, kad Kanada tikrai domisi Baltijos kraštais. Buvo pageidaujama, kad Kanada iškeltų balandžio mėnesį įvyksiančiame visuotiniame SAS (NATO) susirinkime atvirų durų politiką, kad Baltijos valstybės būtų išvardintos sekančiam kvietimui į SAS ir būtų nustatytas atitinkamas tvarkaraštis. Nebūtina visas tris Baltijos valstybes laikyti jungtiniu vienetu. Bet kuri iš Baltijos valstybių, kaip pvz. Lietuva, gali būti anksčiau kviečiama, nes ji labiausiai tam pasirodusi. Tačiau turi būti aiškiai pasakyta, kad tai nėra jų išskyrimas ir kad Rusija nelaikytų Baltijos valstybių savo interesų sferą. Rusijos problemos dėl priėjimo prie Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities nerėtų būti diskutuojami objektu, nes Rusija jau seniai iš ten turėjo pasitraukti. Įsijungimas į SAS taptų saugumo užtikrinimu. Tai atidarytų Baltijos valstybėse rinką investicijoms ir glaudesniam ekonominiam bendravimui.

Gynybos ministerijos atstovai užtikrino, kad Kanada stipriai remia SAS plėtros politiką, bet negali įtaigoti kitų valstybių dėl tvarkaraščio ar eilės tvarkos sekančioms kvietimams. Nuo 1993 m. Kanada jau yra pakvietusi apie 150 baltiečių karininkų ir savo karines bazes susipažinti su kalba ir terminais, kurie yra vartojami visose SAS valstybėse.

Rusijos įtaka ir grėšiniai dėl SAS plėtros ir Baltijos kraštų tikrai nesanti pagrindinė priežastis kvietimo ar susilaikymo politikoje. Vis dėlto SAS nariai nori atsargiai žengti į priekį ir, užuot erzinus Rusiją, mėginti ją patraukti Vakarų pusėn. Netikslu būtų veikti taip, kad atrodytų, jog Kanada naudojasi besikeičiančia politine būkle Rusijoje ar siekia Rusiją izoliuoti. Ilgametė Kanados politika gali būti šiek tiek skirtinga nuo baltiečių pageidavimų.

Šiuo metu Kanada esanti pasirengusi kasmet kviesti po 90 baltiečių karininkų ir savo bazes ir iš biudžeto skiria po 500,000 dolerių kiekvienai Baltijos valstybei. Estijos, Latvijos ir Lietuvos karininkai, pabuvoję

Kanadoje, tampa tikri Kanados draugai ir geriau supranta Kanados veiklą SAS.

Pas parlamento narę

Colleen Baumier priėmė baltiečių delegaciją, į kurią šalia anksčiau išvardintų atstovų įsijungė Estų bendruomenės atstovas iš Montrealio Ero Fiagli ir Lietuvių bendruomenės vicepirm. Antanas Rašymas. Ponia Baumier parlamente atstovauja Brampton West-Mississauga rinkiminei apylinkei ir pažįsta keletą lietuvių, ypač vindsoričių, dar iš mokyklos laikų.

Visų pirma – SAS plėtra. Bandyta įrodyti, kad tik politiškai saugioje valstybėje įmanoma tvarka, saugumas ir gera dirva investavimui bei ekonominei plėtrai. Baltijos valstybės nėra vienintelės, su kuriomis Kanada gali plėsti partnerystę. Tačiau tai geriausia vieta, nes per jas atsidaro rinka ir Rytus.

Ponios Baumier manymu, Kanada galėtų daugiau dėmesio kreipti į santykių plėtimą tarp Kanados ir Baltijos valstybių. Galėtų būti suorganizuota prekybos misija į Baltijos kraštus grynai tam tikslui, Ministerija yra tam palanki, o lankantis Estijos parlamento pirmininkui Kanadoje buvo padaryta didelė pažanga ta linkme.

Baltiečių delegacija išreiškė susirūpinimą ir dėl galimos CIDA (Kanados tarptautinės pagalbos agentūros) siaurimo Baltijos kraštuose, nes Kanada nežada teikti pagalbos pažengusiems kraštams. Baltijos kraštai gyvena ne tik Rusijos šešėlyje, bet ir jaučia tiesioginį bei netiesioginį politinį-ekonominį spaudimą.

Tarptautinės pagalbos agentūra

Baltiečių delegacija lankėsi ir pas Michel Lemelin – Kanados tarptautinės pagalbos agentūros (CIDA) Centro ir Šiaurės Europos skyriaus direktorių. Lankėsi ta pati delegacija, o iš CIDA – keturi įvairių skyrių viršininkai ar vedėjai (David Yasui, Margaret Coleman, Kate Reckie ir Linda Ervin). CIDA įsteigta 1967 m. pagelbėti besikuriantiems kraštams.

Kanados pagalba Baltijos kraštams 1999 m. – 4 milijonai dolerių. Siekiama pereiti į partnerystės projektus, kur šelpiamo krašto institucijos prisideda savo pajėgomis ir pinigais. Šie projektai dažniausiai yra įgyvendinami pačiame krašte, tačiau kartais tai daroma ir Kanados institucijose – universitetuose, stovyklose, visuomeninėse organizacijose. Šalia dvišalių projektų bandoma jungti ir daugiašalius.

Kanada esą numačiusi siurinti savo veiklą Baltijos valstybėse. Mat manoma, kad okupacijos metu joms padaryta žala yra apvaldyta, padaryta didelė pažanga. CIDA veikla manoma kreipti į kitus kraštus. Baltiečiai priminė, kad regima žala gali būti apgaulinga, nes 50 metų Baltijos kraštų okupacija padarė žalos, kuri yra sunkiau įveikiama, negu regimoji. Teisėsauga, įstatymų įgyvendinimas, jaunosios kartos praukelėjimas, moralinių vertybių atstatymas trunka daug ilgiau, negu fizinės krašto gerovės pakėlimas. Bu-

vo paminėta, kad teisėsaugos projektas Lietuvoje yra baigiamas planuoti ir reikia tikėtis, kad Kanados įtaka bus teigiamai priimta lietuviškoje aplinkoje.

Jeigu CIDA planas bus vykdomas taip, kaip jis yra numatytas, tai Baltijos kraštams CIDA pagalba pasibaigs 2005 m. Baltiečių delegacija turėjo keletą pasiūlymų ir galimų naujų planų bei projektų, ypač ieškant partnerystės ir teikiant paramą ten, kur buvo sulaukta gerų rezultatų. Be to, yra reikalingi ir ilgesnio laiko reikalaujantys planai.

Kanada turi sunkumų su CIDA planais Rusijoje. Ten kontrolė yra beveik neįmanoma, o vietiniai vykdytojai nepatikimi. Visa turi būti daroma pagal sudėtingą Rusijos ir vietinių regioninių valdžių biurokratinę sistemą, pagal jų gaires, neprileidžiant CIDA kontrolės. Gal Baltijos kraštų pavyzdys galėtų turėti įtakos Rusijos projektams.

Užsienio reikalų ministerijoje

Pas Gary Scott – Kanados Užsienio reikalų ministerijos direktorių Šiaurės ir Rytų Europai. Baltiečių delegacija: pirm. V. Zarins, vicepirm. J. Eichmanis, Estų bendruomenės pirm. L. Lēvats ir vicepirm. Ero Fiagli, Latvių bendruomenės pirm. T. Kronbergs, Lietuvių bendruomenės pirm. A. Vaičiūnas ir vicepirm. A. Rašymas. Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai: Jim Barry, Paul Chapman, Bill Gussen, Anrius Rasiulis, Robert Eassy ir J. Trudell.

Visas dėmesys vėl buvo nukreiptas į SAS plėtrą. Pokalbį pradėjo direktorius Gary Scott apie 1998 m. lapkričio mėnesį pasisekusią prekybos misiją Baltijos kraštuose, kuriai vadovavo parlamento narė Sarmitė Bulte. Baltiečių delegacija pasisakė, kad prekybinis bendravimas yra susijęs su investicijomis, o jos įmanomos tik su tais kraštais, kurių saugumas ir nepriklausomybė yra užtikrinta. Baltijos kraštams saugumą galėtų garantuoti SAS narystė. Bendravimui gerą paskatą duotų ministerio Axworthy atsilankymas Baltijos valstybėse. Būtų gera turėti ir karinius Kanados atstovus visose Baltijos šalių sostinėse. Visa tai pagelbėtų suartinti Kanadą su Baltijos valstybėmis ir padarytų bendradarbiavimą daug glaudesnę.

Užsienio reikalų ministerijos atstovai užtikrino, kad Kanada yra už SAS plėtrą ir "atvirų durų" politiką ir kad Baltijos kraštai yra numatyti ateities planuose. Numatyta taip pat prekybos ir investicijų misija 1999 m. pavasarį. Baltiečių delegacija išdėstė dabartinę būklę Lietuvoje ir Rusijos spaudimą Vakarų valstybėms prieš SAS sienų plėtimą bei visokeriopą gąsdinimą, pateiktą siūlymų minimui, su kuriuo Baltiečių delegacija galėtų sutikti. Siūloma SAS plėtrai Kanada turėtų paruošti tvarkaraštį, numatantį kas ir kada bus kviečiamas į SAS, nustatantį sąlygas, o kraštai, kurie yra pasirošę tos plėtros sąlygom, būtų priimti nelaukiant kada kaimyninės valstybės bus tam pribrindusios, neatsižvelgiant į kaimynų negatyvų spaudimą, nes SAS nėra agresyvios politikos puoselėtoja.

Nebuvo pažadėta, kad bet kuri Baltijos valstybė bus pakviesta į SAS sekančiame posėdyje Vašingtone, nes neplanuojama šioje sesijoje iš viso bet ką kviesti. Baltiečių delegacija sutiko, kad sunku tikėtis, jog Baltijos valstybės būtų pakviestos į SAS dabar, tačiau jei ne, tai ko tikėtis ir kada bus sekantis žingsnis. Politinis sprendimas neturėtų būti daromas dėl Rusijos jautrumo tuo klausimu.

Gary Scott išvardijo įvairius projektus, nurodė kiek dar ir kaip plačiai Kanada bendradarbiauja su Baltijos šalimis ir pritarė, kad galima būtų geriau ir tikslingiau dirbti, jei būtų tinkamai pasinaudojama patirtimi ir žiniomis tų Kanados piliečių, kurie yra kilę iš Baltijos šalių, oficialių organizacijų patarimais ir patirtimi. Tai duotų apibūgt naudą, nes sutaupytų dalį lėšų, kurias galima būtų panaudoti tiesioginei pagalbai. Pasidžiau-

Lietuvos seimo pirm. prof. V. LANDSBERGIS per Kaziuko mugę Čikagoje gavo didelę širdį

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

Įspūdinga Kaziuko mugė, kurią atidarė Lietuvos seimo pirm. V. Landsbergis

EDVARDAS ŠULAITIS

Kovo 7 d. Jaunimo centro rūmuose Čikagoje įvyko 41-ji Kaziuko mugė, kurią surengė lietuvių skautai ir skautės.

Ji buvo ypatinga tuo, kad joje dalyvavo daug žymių svečių, o pats didžiausias jų buvo Lietuvos seimo pirm. prof. Vytautas Landsbergis. Tad nenuostabu, kad jis atidarymo metu tarė sveikinimo žodį gausiai susirinkusiems tautiečiams, prisiminė Kaziuko mugę Vilniuje, prieš daugelį metų, perkirpo vieną iš mugės atidarymo juostų.

Atidarymo programai vadovusi Ramona Steponavičiūtė pristatė tris pasižymėjusius skautus (Nerijų Aleksą, Rasą Milo ir Dianą Modestaite). Vieną juostą perkirpo ir neseniai savo 95-metį atšventęs vienas iš Akademinio skautų sąjūdžio Lietuvoje steigėjų Jonas Dainauskas (šiemet sąjūdis mini 75 m. sukaktį).

Garbės svečių tarpe buvo ir Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Sakalauskas, Lietuvos ambasadorius P. Amerikoje Vytautas Dambra, Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, garbės konsulas Vaclovas Kleiza, aukštieji skautų ir skaučių vadai, dienraščio "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir kiti. Šio garbės svečių būrio gale ėjo Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos jaunieji krepšininkai (jų buvo 12) su direktore Zita Marčiulionyte ir treneriu Gediminiu Uliu.

Jie čia apėjo ratą aplinkui išsiriakiusius skautus bei skautes, pasiūžūrėjo pagrindinėje salėje įstatytą gaminių. O vėliau jie ir tūkstantinė mugės dalyvių aplankė tris Jaunimo centro aukštus, kur viskas užė, kaip bičių avilys. Daug kur buvo galima ne tik pasižiūrėti, bet ir užkąsti bei atsigeri. O tie, kurie buvo labai išalkę, apatinėje salėje jų laukė pietūs.

Mugėje buvo galima įsigyti skautų pagamintų įvairiausių drožinių, suvenyrų. Taip pat netrūko ir lietuviškų knygų, dainų kasečių, vaizdažuosčių. Šiomis gėrybėmis prekiaavo Akademinio skautų sąjūdžio nariai.

Jaunimo centro pastatas buvo pilnutėlis lankytojų. Nors lauke oras buvo šaltesnis, o aplinkui matėsi ir nemažai sniego, tačiau tai neatbaidė tautiečių.

Nelemtieji įvykiai

Čikagoje ir apylinkėse dažna pokalbių tema mūsų tautiečių susibūrimuose – nelemtieji įvykiai, kuriuose žuvo du lietuviai. Apie juos "TŽ" jau buvo plačiau rašę

gė Lietuvoje įvestu lauko minų panaikinimo įstatymu, kuris rodo pasirošimą SAS reikalavimams.

Kalba nukrypo į Latvijoje susidariusią būklę dėl nacistų bangos iškilimo, demonstracijų ir nukrypimų žmogaus teisių srityje, Estijos kontroversinis kalbų įstatymas, pilietybės ir tautinių mažumų reikalai. Pasisakė: Baltijos kraštai, turėję tokią tragišką ir sudėtingą praeitį santykiuose su kaimynais, negali visų sunkenybių išspręsti per trumpą nepriklausomo gyvavimo laikotarpį. Lietuva tik 1993 m. atsikratė Rusijos kariuomenės. Baltijos valstybėse dar ir dabar gyvena didesnis nuosimtis Rusijos atsargos karininkų, lyginant su pačios Rusijos gyventojais.

Ne viskas aplankyta

Apsilankymas Užsienio reikalų ministerijoje truko ilgiau negu buvo tikėtasi. Otavos gatvės siautė sniego pūga. Susisiekimas sniegu užverstomis gatvė-

ta. Bėgdamas nuo policijos automobilio užsimušė Algirdas Špokas, kuris prieš tai buvo subadęs vieną moterį Lemonto mieste.

Cicero mieste, sugrįžusi iš lietuviškų Mišių Šv. Antano parapijos šventovėje buvo negyvai subadyta senyva, bet veikli tautietė Janina Skamienė.

Pirmoje nelaimėje nukentėjusi tautietė (Idalią Šidlauskienė) jau išleista iš ligoninės. J. Skamienės nužudymą dar gaubia nežinia. Praėjus savaitei po jos nužudymo, vietinis laikraštis "Life" įdėjo Cicero policijos prašymą, kad turintieji žinių apie piktadarį (ar piktadarius) nurodytu telefonu skambintų policijai. Tačiau ir tai iki šių dienų nedavė jokių rezultatų.

Nėra jokių įtarimų, kad prie šios šurpios žmogžudystės būtų prisidėję vėliau ar anksčiau atvykusieji mūsų tautiečiai.

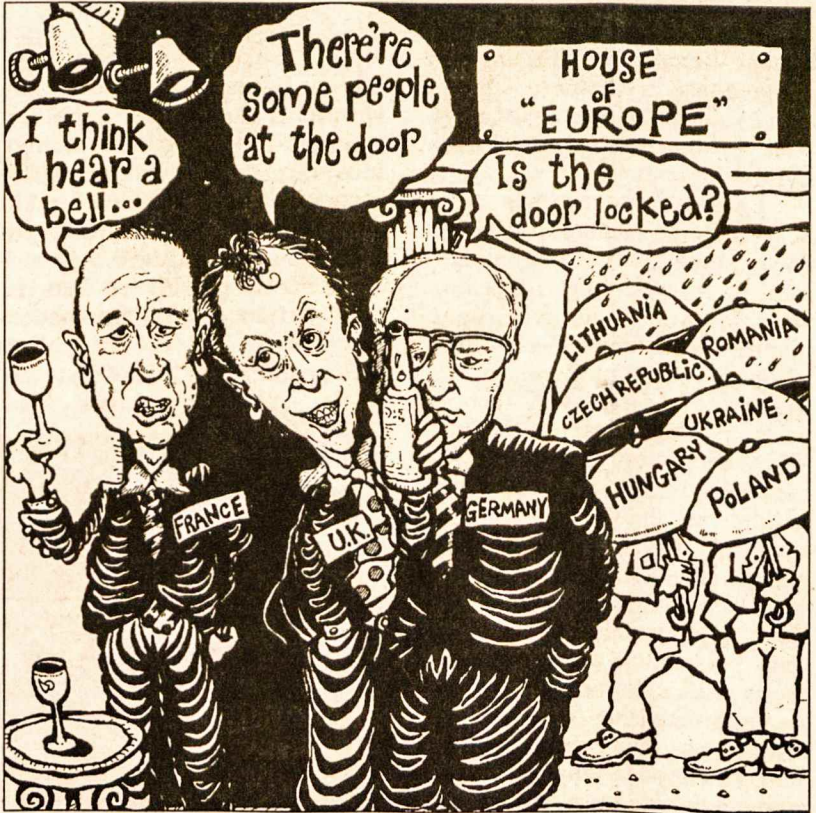
Daug renginių

Praėjusieji mėnesiai Čikagoje buvo gausūs visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio renginiais. Visą vasario mėnesį vyko Nepriklausomybės šventės minėjimai. Kartais pagalvoji; kada mūsų tautiečiai susipras ir pasitenkins vienu, bet tikrai didingu ir gražiu minėjimu?

Tačiau Nepriklausomybės atstatymo (kovo 11-sios) minėjimas buvo tik vienas, nes kažkodėl ši šventė čia neįsipilietino. Būtu gražu ir naudinga, jog tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje šios abi šventės būtų sujungtos į vieną (tik trijų savaitių tarpas) ir kartu švenčiamos.

Didžiausią būrį žiūrovų sulaukė "Trijų tigrių" koncertas vasario 28 d. Jaunimo centro didž. salėje. Jau seniai čia yra buvę, kad būtų išparduotos visos vietos. Solistų – V. Prudnikovo, E. Kanaviavos ir V. Noreikos vardai traukė tiek ankstesnius, tiek naujos išeivijos bangos tautiečius. Tie, kurie į šį koncertą atėjo, nesigailėjo, nes išgirdo tikrai nekasdienišką programą iš visai skirtingų dalių. Pirmoje nuskambėjo rimtos, daugumoje operinės, dainos, o antra buvo skirta "Naujamečiui kokteiliiui" – linksmo pobūdžio programai.

Neįprastai daug publikos sulaukė ir "Margarčio II" suorganizuotas Los Angeles lietuvių teatro vaidinimas – komedija "Savaigalio romanas" (autorius Kazys Saja). Atrodo, Čikagos lietuviai yra pasiūlę lietuviško teatro, tad dabar jį čia ruošiamasi vėl atgaivinti, nes dešimt metų veikęs "Vaidilutės" kolektyvas jau kuris laikas nerodė gyvybės žymių.

Taip vaizduoja Kanados spauda laukiančių valstybių priėmimą į Europos sąjungą ("Decision", 1998.VI)

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėse, Vermonte

1999 m. "NERINGOS" STOVYKLIOS

LIETUVIŲ KALBA liepos 11-25 d.d. – vaikams 10-16 metų, liepos 25-31 d.d. – vaikams 6-10 metų, liepos 25-31 d.d. – vaikams 13-16 metų, rugpjūčio 1-7 d.d. – šeimoms su mažais vaikais.

ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS rugpjūčio 8-21 d.d. – vaikams 7-16 metų, rugpjūčio 21-24 d.d. – šeimoms su mažais vaikais.

INFORMACIJA-REGISTRACIJA kreiptis į Daną Grajauskaitę: 66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472 tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

Kanados ministeris pirmininkas JEAN CHRETIEN su Kanados lietuvių bendruomenės pirmininku ALGIRDU VAIČIŪNU Baltiečių vakare parlamento rūmuose Otavoje 1999 m. kovo 3 d. Nuotr. R. Jonaitienės

Šviesulys sužvėrėjusioje kariuomenėje ir visuomenėje

Rašytojas ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS 80 metų proga prisimenamas žiniasklaidoje ir Kremliuje. Jo narsaus kelio pradžia įvyko Rytprūsioje, kur išgyveno žiauriausias žudynes. Daug kentėjęs ir rašęs susilaukė Kremliaus ordino, kurio atsisakė. Pasiliko ištikimas idealistinei gyvenimo linkmei

V. PRIŠČEPIONKA. Otava

1944 m. spalio 17 d. Suvalkijoje sutelkti Raudonosios armijos daliniai pradėjo karinę ofensyvą į rytinę Rytprūsio žemę. Prie Vištyčio ežero stovint tankų dalinys prisivertė pro stiprią vokiečių gynybą ir siauru kilyu spalio 21 d. pasiekė 45 km į vakarus nuo Vištyčio esantį Nemmersdorf kaimą. Šiame kaime, 15 km į pietus nuo Gumbinės, sovietų daliniai išsilaikė 48 valandas. Vokiečių kariai, sugrižę į Nemmersdorfą, nerado nė vieno gyvo gyventojų. Vaizdas buvo kraupus: didelė dalis gyvenamųjų namų sudeginta; prie išlikusių trobesių sienų vinimis pro delnus prikryžiuotos moterys buvo kareivių pakartotinai išžagintos ir nužudytos; viena sena moteriškė rasta sėdinti minkštasulyje – viena pusė jos galvos buvo nuskelta kirviu; kūdikiai buvo nužudyti kieto daikto smūgiu į smilkinį arba šūviu į kaktą.

Nemmersdorfe buvo nukankinti ir nužudyti 73 civiliai gyventojai (moterys, vaikai, kūdikiai ir vienas 74 m. amžiaus vyras), o taip pat nužudyti ir netoliese esančiame barake gyvenusių 50 prancūzų karo belaisvių (žuvusių moterų tarpe yra ir kelios pusiau lietuviškos pavardės: Aschmoneit, Brosius). Panašūs nusikaltimai buvo vykdomi ir daugelyje kitų Rytprūsio vietovių.

Apdovanotas karys

Rytprūsio ofensivoje dalyvavo ir 25 m. amžiaus Raudonosios armijos artilerijos kapitonas Aleksandras Solženicinas. Universitete baigęs matematikos ir fizikos studijas, Solženicinas 1941 m. buvo mobilizuotas, baigė karo mokyklą, ir už pasižymėjimus fronte buvo apdovanotas ordinais. Būdamas fronte, kaip ir visi raudonarmiečiai, nuolat girdėdavo transliuojamus poeto ir Stalino propagandisto Iljos Ehrenburgo šūkius: „Žudykite, narsieji raudonarmiečiai, žudykite! Vokiečių tarpe nerasite nieko, kuo jie būtų nekalti... Prievartaukite save rasiškai aukštinančias vokiečių moteris, naudokitės jomis kaip teisėtu karo grobiu!“ „Viskas yra leidžiama!“, „Kraujas už kraują!“.

Tokiais ir panašiais kraugerisais šūkiams bei alkoholiu apsvaigusius savo dalinio karius aukštūs moralės ir religingas Solženicinas bandydavo įtikinti, jog tikras karys privalo ne tik laikytis disciplinos, bet ir neužmiršti savigarbos jausmo; jis taip pat turi nekerštauti ir atsisakyti materialinio gobšumo.

Deja, Stalino įsakymai ir Ehrenburgo atšaukiamai raudonarmiečiams buvo įtaigingesni, negu Solženicino žodžiai. Lyg įkaitusi lava, Raudonoji armija slinko per Rytprūsio žemę: degė ūkininkų sodybos, šventovės, pilys; tvartuose staugę gaisrų dūmuose dūstantys galvijai. Plentuose ir pakelėse gulėjo tankų sutraiškinti bėglių lavonai, negyvi arkliai, sudaužyti vežimai, išmėtyti daiktai. Kareiviai atiminėjo iš žmonių žiedus bei kitas brangenybes, maustė nuo riešų laikrodžius; vogė auksą,

sidabrą, drabužius, avalynę ir kt. Neįskaitant žuvusių vokiečių kariuomenės karių, yra apskaičiuota, jog Rytprūsioje Antrojo pasaulinio karo metu buvo nužudyta ir ištremta maždaug 1.2 mln. žmonių.

„Liaudies priešinys“

Matydamas raudonarmiečių be gailėsio naikinamą Rytprūsio kraštą ir žudomus jo gyventojus, Solženicinas pradėjo jauti paniką Raudonosios armijos kariams, o savo pasipiktinimą Stalino ideologija atskleidė viename savo laiške draugui. Laiškas buvo cenzūruotas, ir Solženicinas 1945 m. vasario 9 d. buvo suimtas. Kovose narsumo pasižymėjęs jaunas kapitonas tapo „tėvynės išdaviku“, „liaudies priešu“. (Netoli Karaliaučiaus esančio kaimo areštinėje Solženicinas sukūrė eilėraštį „Rytprūsio naktys“). Jame jis prisiminė pakelėje sėdintį žiauriai išniekintą ir sunkiai sužalotą pabėgėlę moterį, o šalia jos – negyvą mažą mergaitę; moteris maldavo, kad ją kas nužudytų ir tuo užbaigtų jos kančias).

Teroro liudininkas

Atlikęs teismo paskirtą bausmę (8 m. kalėjimo ir 3 m. tremties), 1956 m., po Stalino mirties, Solženicinas buvo reabilituotas. Mokytojudamas Riazanėje, 1962 m. parašė ir išleido knygą „Viena diena Ivano Denisovičiaus gyvenime“. Joje autorius, remdamasis savo asmenine patirtimi, aprašė kalinio gyvenimą Stalino laikų priverčiamųjų darbų kalėjime. Šis veikalas, atskleidęs stalininio teroro tikrovę, Sovietų Sąjungoje bei užsienyje sukėlė didelę politinę sensaciją. Tačiau 1964 m. pašalinus iš valdžios Chruščiovą, Solženicino raštų leidimas buvo uždraustas. Vėlesni jo veikalai buvo leidžiami pogrindyje, o slapta išvežti rankraščius, užsienyje buvo išleisti jo trys knygos anglų kalba: „The First Circle“, „Cancer Ward“ ir pirmas tomas „The Gulag Archipelago“ (1969). Pastarąjame veikale („Gulago salyne“) Solženicinas nuodugniai aprašė stalininio teroro veiksmus, jų metodus ir pasekmes.

1970 m. Solženicinui buvo paskirta Nobelio literatūros premija. Laureatas nujautė, kad jam išvykus į Norvegiją atsiimti premijos, sovietų valdžia galės jam uždrausti grįžti į savo tėvynę. Todėl Solženicinas į Norvegiją nevažiavo. Po to, kai 1973 m. užsienyje buvo išleistas „Gulago salyno“ trečiasis tomas, Solženicinas buvo suimtas, apkaltintas išdavyste ir 1974 m. ištremtas į Vokietiją (tais pačiais metais jam buvo įteikta ir Nobelio premija).

Vėl tremtyje

Po dvejoto metų gyvenimo Europoje, Solženicinas nuolatiniams apsigyvenimui išvyko į JAV. Nusipirkęs Vermonto valstijoje ūkį, pradėjo įvairiais būdais šelpiti Sovietų Sąjungoje politinius kalinius bei jų šeimas. Pradžioje daug važinėjo po įvairias Amerikos vietas, sakydamas prakalbas, rašydamas straipsnius. Po to, kai 1978 m. garsus Harvardo universitetas jam su-

NUOTYKIAI GYVENANT SENAJAME KAIME

Kas širdin lyg giesmėn sudėta

Rašo buvusi kaimo mokytoja, išgyvenusi Lietuvos sukrėtimus XX šimtmeityje: nepriklausomybės kovas, okupacijas, kolchozų steigimą, sovietinės imperijos sugriuvimą, valstybinės laisvės atgavimą

A. BALTULIONIENĖ. Altus

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Vokiečio pieninėje

Kažkur dunkėjo karas. Tėvelis beveik nepaleidavo manęs iš savo rankų. Aš sukausi namuose, tėvelis kieme ir tvartuose, o vakarais guodėm vienas kitą sakydami, kad dabar, kai neliko mamytės, mes abu važiuosim pas Jonuką Amerikon.

Tuo tarpu miestelio pieninėje ėmė šeimininkauti plikas vokiečiai, kuriam kartą pristatė mane mano teta. Povliau grin-

dis, kartais įkeldavo mane į didžiulę statinę, kurioje buvo mušamas sviestas, ir aš šiūruodavau ražu tos statinės sienas. Pakuodavome į dėžes suneštus duoklei kiaušinius. Vokiečiai leisdavo juos sudužusius išsikepti, galėjau pieno ir net grietinės į valias atsigtirti.

Žinoma, kaip ir visi svetimi, vokiečiai buvo plėšikas, savo sugebėjimais aplenkęs kitus. Prisimenu, žmoneliai aiškindavosi, kad vištos nededa. Tada jis liepdavo kartą per savaitę rytais tokias vištas jam atnešti, kad galėtų patikrinti, su kiaušiniiais jos ar be. Šūkiodamas vokiečiai rinko lašinius, kiaušinius, sviestą ir viską vežė Vokietijon.

Jo šūkiojimams reikėjo greitai perprasti ir net atsakymų išmokyti. Aš šiek tiek pramokau vokiškai, o teta vis džiaugėsi mano raustančiais skruostais, ragindama negailėti dabar jau vokiečiams priklausančių kiaušinių.

Šiltinė siaučiant

Karui baigiantis po apylin-kes ėmė siausti šiltinė. Miestelyje arti vienas kito gyvenantys žydai krito išisomis šeimomis. Žmonės kalbėjo, kad vokiečiai išėdami užkūrė šia baisia epidemija.

Tėvelis man uždraudė išeiti iš namų. Bet uždraudė per vėlai. Persirgus šiltinė be jokių vaistų. Man dar nebuvo penkiolika. Nuo šiltinės mirė kaimynas. Našlė paprašė, kad tėvelis papjautų jai paršėlį. Nuėjo, o po to ir pats greitai susirgo šiltine. Kunigas, su kuriuo gražiai sugyveno tėvelis, pakvietė gydytoją. Gavęs vaistų jau buvo beveikstas. Ir būtų pasveikęs, jei-ku ne geraiširdė, bet tamsios kaimynės atneštų bulviniai blynai. „Valgyk, kaipmat stipresnis būsi“. Tėvelis atriko, o vėl pakviestas gydytojas pasakė: „Dabar aš jau ne daktaras“.

Vieniša tuščioje namuose

Palaidojus tėvelį šalia mamytės, kasdien bėgdavau į kapus. Išsiverkdamas berželį apskabinusi, taku namo nematydama parsvyruodavau. O namuose tuščios sienos.

Vieną kartą sapne mamytė mane mokė, kaip duoną išsikepti, kitą kartą aš pamaciau per kamaron langelį ją kiemu einančią. Išbėgau – o jos nėra. Daugiau ji man nesirodė nei kieme, nei sapnuose.

Sunkiausia būdavo vienai per šventes, kai matydavau sujudimą kaimynų kieme margučius ritinant. Apkabinusi sienas verkdamas iki nualpimo.

Tiesa, buvo žmogus, kuris mane aplankydavo antrąją šventės dieną ir šiaip sekmadieniais į bažnyčią eidamas. Tai buvo mano krikšto tėvelis. Jis globojo mane ir ramino, aprūpino duoną ir dovanų atnešdavo.

Suvargusios vilnietės

Kartą atėjo pas mane teta iš kito kaimo ir sakė: „Tu jau persirgai šiltine, neužsikrėsi, tai nu-ke pas mano vaikelius – jie guli kaip patalas, paduosi jiems valgyti ir gerti“.

Tada aš jau gyvenau ne viena. Mat netikėtai atėjo į trobą dvi labai pavargusios moterys, sakėsi atkeliavusios iš Vilniaus, kur siaučia ne tik ligos, bet ir badas. Viena iš jų maiše ant pečių atsinešė trejų metų sūnelį, taip pat Jonuką. Sakė: viena gyvenimi, priimk, nes mes neturim kur prisiglausti.

Palikau savo namelyje atvykęs ir išėjau į Janukaus kaimą. Buvo rugiapūtė – liepos mėnuo. Išvirdavau valgyti ir eidavau viena su pjautuvu rūgį pjauti. Trys sūnūs, tėvas ir motina gulėjo karščiuodami, o čia rugiai byra. Grįždavau trobon per sodą, valgiau labai daug neprinokusių obuolių, apsigirau dizenterija. Išėjau namo. Keturis kilometrus ėjau pusę dienos, pakeliumi pagulėdama. Pasiekusi namus, negalėjau prisiminti, kas man atsitiko. Mano gyventojos daug ir neklusėdavo. Girdejavau, kaip priemenėje maldamos žydams grikius, kalbėjo: „Kai Elena numirs, viskas liks mums“. Atbėgo pas mane draugės. Prašiau, kad nepagalitų gėlių iš savo darželių, kai numirsiu.

Lenkė gydytoja

Netikėtai atėjo kaimynė žy-

dė ir sušuko: „Tai ką, sergi? Ar daktarė buvo?“ Aš ir sakau: „Nėra kam pašaukti“. Žydė užpuolė gyventojas: „Taigi jūs lietuvis, ar ne sarmata savo vaiko negelbėti? Aš iš čia neišeisiu, kol jūs nepašauksit daktarės!“

Išėjo. Netrukus atėjo aukšta, graži, jauna moteris daktarė. Ji buvo tik atvažiavusi lenkė. Sužinojusi, kad aš našlaitė ji sugėdino mano gyventojas ir davė man vaistų – kažkokių miltelių. Rytąjaus dieną aš jau neklidėjau. Daktarė liepė nieko savo nevalgyti: Dvi savaites ji siuntė savo tarnaitę kasdien po du kartus su maistu. Taip ir pasveikau – žydei ir lenkei aciu. Dieve, duok joms amžiną laimę.

Mano džiaugsmui pasveiko ir mano slaugyti giminačiai. O aš išsiveržiau iš mirties nagų ilgam gyvenimui!

Brolio laišką

Gaivino mane silpnutę brolielio laiškas iš Amerikos. Gyveno jis Skrentuose, dirbo anglies kasyklose. Sužinojęs, kad likau viena, jis prašydavo nenusiminti, nes esąs pasaulyje jis, mano brolis, kuris niekada manęs nepamirš ir nenustos mylėjęs. „Tu manęs, sesute, dabar nepažintum. Išvažiavau berniokas, bet dabar išaugau toks didelis ir stiprus, kad žmonės atsigręžia į mane gatvėje stebėdamiesi: iš kur čia atsirado toks milžinas! O aš – iš to mažo kaimo, kurio labai pasiilgau. Tu, sesute, tik palauk, netekė už nieko, greitai aš turėsiu galimybę tave į Ameriką parsikviesti“. O tuo tarpu padėjo man gyventi: tai į vokiškus dolerius išdavau, tai perlaidą pasiūdavo... Susitikti mums nebuvo lemta.

Lenkai Butrimonyse

Vokiečiams pasitraukus, kelias dienas miestelyje buvo rusai, bolševikai. Kai jie dingo, atvažiavo lenkai, paklausė, ar yra Lietuvos valdžios ir kariuomenės. Žmonės tylėjo. Lenkai liepė sakyti teisybę ir parodyti, kuria kryptimi nuvažiavo gurgulė – dengti vežimai su kareiviais ir jų įršininkas.

Lenkų būdai

Lenkų būdai didelis pulkas. Jie liepė pranešti Lietuvos kareiviams, kad nori su jais pasikalbėti. Kai keli lietuviai atėjo ir paklausė, ko čia lenkai atvažiavo į Lietuvą, šie išdidžiai atkrito: „Tai gal norit su mumis pakariauti?“ Lietuviai nieko neatšakė, sulipo į toliau stovėjusį vežimą ir nuvažiavo į Alytų, kur buvo daugiau Lietuvos kariuomenės. O lenkai Butrimonyse liko ir išbuvo pusantros metų. Jie niekuo nesirūpino, druskos teko eiti net į Jiezną, kur buvo Lietuvos valdžia.

Lenkų kareiviai

Vietiniai šlėktos ėmė tarnauti lenkų valdžiai. Jų karininkai šokdavo miestelio šokių salėje su panelėmis, kurias atsi-veždavo iš lenkiškų dvarų. Eiliniai lenkų kareiviai kartais ir mus pašokdindavo, bet mus imdavo juokas, kai sakydavo „proša, pani“. Žinojom, kad kai kurie visai nesupranta lietuviškai, tai pasijuokdavom iš jų, dainuodamos užgaulias daineles. Bet buvo ir ne juokų!

Kartą pamaciau pro langą: joja du lenkai ir varo prieš arklius du basus vyrus lietuviškom kepurėm. Nuėjau pas daboklės sargienę ir klausiu, kur padėjo tuos vargšus lietuviukus. Ji sakė, kad uždaboklė. Lenkų daboklės sargybinis išgirdo, kad aš paklausiau (supratau, nes buvo lenkam pasidavęs lietuvis nuo Varėnos), šoko ant manęs su piktumu: „Ką tu? Jų galieši?“ Sakau: „O kodėl aš jų ne-

Mažeikių scenoje iš kairės: kun. Egidijus Arnašius, Kostas Smoriginas, gitaristas Eugenijus Jonavičius. Nuotr. S. Varno

Dainuojančio kunigo koncertai

SOFIJA ŠVIESAITĖ

Vasario 12 d. „Mažeikių nauja“ kultūros centro didžiojoje salėje įvyko Švč. Jėzaus Širdies parapijos vikaro, gimnazijos kapeliono kun. Egidijaus Arnašiaus visuomenei skirtas koncertas.

Šis kunigas yra gimęs Tauragėje, darbininkų – penkių vaikų šeimoje, kuri buvo labai religinga. Iš pat mažens tėvas kas sekmadienį vedavo jį į pamaldas. Vėliau eidavo tarnauti Mišioms. Vasaromis važiuodavo pas savo senelius, kurie taip pat buvo pamaldūs žmonės.

Šeimoje Egidijui tėvas buvo didžiausias autoritetas. Tėvas ir senelis jam atskleidė tikrąją Lietuvą su savo šventąja ir kruvinąja kančių istorija. Pamėgo dainą iš abiejų dainininkų tėvų. Baigė muzikos mokyklos violončelės klasę.

Po to įstojo į Telšių kunigų seminariją, atlikęs privalomą tarnybą sovietinėje armijoje. Seminarijoje daug įtakos turėjo vyskupas Antanas Vaičius bei monsinjoras J. Kauneckas. Vyskupas nuolat ragino sekti prel. J. Mačulį – poetą Maironį ir kitus tvirtos moralės dvasios vadovus. Sėkmingai baigęs kunigų seminariją, Egidijus Arnašius buvo paskirtas į Mažeikius vikaru.

Dirbdamas gimnazijos kapelionu, susipažino su mokytoju lituanistu Martynu Januška, kuris ir įvedė kunigą į muzikos kelią.

Mažeikiuose kunigui kompozitoriui – gitaristui koncerte talkino svečiai: gerai žinomi muzikantai ir dainininkai – Neda Malūnavičiūtė, Kostas Smoriginas, Petras Vyšniauskas – saksafonistas, Eugenijus Jonavičius, gitaristas, aranžuotojas – Audrius Balsys. Savo muziką, pagal pasirinktų poetų eiles, kun. Egidijus rašo lengva ranka, kaip patsai yra pasakęs. Harmoningai skambėjo muzika ir dainos, kurios savo žavumu užvaldė didžiulę salę. Skambėjo poeto Antano Cibuškio „Ne-

gailėsiu – jie mano broliai“. „Broliai?“ – pašoko kaip nudegęs. Griebė mane už rankos ir varė kamandinėdamas pas kaprą, kuris gyveno klebonijoje pas kleboną, kilusį iš šlėktų – Vežbauską.

Jie sėdėjo tuo metu klebonijos prieangyje. Klebonas mane pažinojo: žiūri, šypsosi ir klausia: „Kas čia tau, Elenute, atsitiko?“ O aš sakau: „Jam nepatinka, kad kareivėlius, kuriuos uždarė, aš pavadinau savo broliais, kad kalbu potierius lietuviškai, kad aš lietuvis ir kad jie, lenkai, nenueis per Lietuvą iki pačių marių...“

Klebonas viską lenkiškai persakė kapralui. Tada kapralas liepė kareiviui apsisukti ir eiti,

munais į laisvę“, „Už dainą“ – motinai, „Buvau bažnyčioj“, La- crimos – „Iš Tavo rankų“, Gintaro Plučausko „Tėveli“, „Aš gimiau“, Mykolo Karčiausko „Vienažindžio Lietuva“, „O Samarų rožės žydi“, Stasio Gorodeckio „Tavo sielų“, Leonardo Andriekaus, OFM, „Paskutinė daina“. Išleista kasėtė ir kompaktinis diskas „Iš Tavo rankų“.

Kun. Egidijus labai nuoširdžiai dėkojo dekanui kun. Juozui Vaičiui už pastoviai jam sudaromas sąlygas kurti. 1997 m. rudenį buvo atliktas pirmas kunigo-muziko ir gitaristo bei dainininko labdaros koncertas Mažeikiuose. 1998 m. birželio mėn. koncertavo JAV, kur surinktas lėšas paaukojo Mažeikiuose naujai statomai šventovei.

Vėliau, prieš prezidento rinkimus, kai buvo atvykęs į Mažeikius prof. Vytautas Landsbergis, kun. Egidijus jo garbei padainavo keletą savo dainų. Tuo labai sudomino seimo pirmininką, kuris dainininką kunigą labai nuoširdžiai pasveikino, palygindamas jį su Maironiu, Antanu Vienažindžiu, Antanu Strazu. Profesorius sakė, jog savo gyvenime nebuvo nei matęs, nei girdėjęs scenoje grojančio ir dainuojančio kunigo visoje Lietuvoje. Linkėjo sėkmės ir ištvermės.

1998 m. mūsų kun. Egidijus Arnašius buvo paskelbtas Mažeikiuose Metų žmogumi. Šiemet, po labai gražių ir gerai visų įvertinto savo koncerto, jis nuoširdžiai padėkojo visiems jam talkinusiems svečiams vilniečiams bei savo muzikinio projekto sielai gimnazijos mokytojiui Martynui Januškai. Dėkojo savo rėmėjams – „Mažeikių naftai“ ir visiems, prisidėjusiems prie savo sumanymų įgyvendinimo. Kun. Egidijaus mama taip pat visiems dėkojo už savo sūnaus svajonių išsipildymą. Vasario 8 d. kunigo muziko koncertas įvyko Kaune, Maironio muziejuje. Numatyta koncertuoti ir Vilniuje. Visas gaudamas lėšas kunigas skiria naujai statomai šventovei.

iš kur atėjo, ir dar pabarė, kad pristoją prie vaikų...

Taigi lietuvis nuo Varėnos, pasidavęs lenkam, pasitraukė nosį nukabinęs. Jis pats buvo dar žalias, gal devyniolikos metų. Žydės mane grįžtančią klausė, už ką mane varė lenkų kareivis. Pasakiau, kad jis bjaurus ir kvailas, užtat ir varė.

Lenkai, bermontininkai, lietuviai

Klebonas Vežbauskas išvažiavo kartu su lenkais. Gudelevičius iš Plasapnykų kaimo jam buvo pasakęs: „Klebone, čia tau ne vieta, važiuok su savo lenkais!“ Lenkai bėgo nuo bermontininkų. Girdėjom, kad Merkiuo upės vanduo buvo raudonas nuo lenkų kraujo. Jie visi svetimai plėšėsi tarp savęs dėl mažos Lietuvos, o mūsų kariuomenė tada, vos tik gimusi, turėjo atlaikyti prieš bolševikus, lenkus ir bermontininkus. Mūsųje su bolševikais prie Alytaus žuvo karininkas Antanas Juozapavičius. Labai daug savanorių lietuvių tada prigludė Džūkijos žemelė. Po to Lietuva kiek apsi- valė, bet verkė dėl Vilniaus. Grandinėmis atskirta iš nelaisvės maloningai šypsojosi mums Aušros Vartų Švenčiausioji Dievo Motina. Su viltimi, kuriai po dar didesnių kovų ir kančių buvo lemta išsipildyti.

Tėvas ir sūnus Lozoraičiai dabartinės Lietuvos poeto ženkluose. Nuotr. M. Pateravičius

Muzikiniai Šarpytės vienetai

Styginis kvartetas ir "Lyros" orkestras. Jų koncertai Toronte

SLAVA ŽIEMELYTĖ

Vasario 21 d. Toronto Lietuvių Namuose įvyko styginio kvarteto koncertas, vadovaujamas smuikininkės Audronės Šarpytės. Dalyvavo programoje ir smuikininkas Mindaugas Gabrys (grojo antru smuiku). Niekur nepamirėta, kas grojo violončele (cello) ir viola.

Styginis kvartetas – tai kamantinės muzikos branduolys. Jis buvo ypatingai labai populiarus žymiųjų kompozitorių – Haydn'o, Mozart'o, Beethoven'o ir kt. laikotarpio kūryboje. Kvartetai, įtraukti į koncertų repertuarą XVIII š., ir šiandieną tebėra populiarus muzikos vienetai.

Styginis kvartetas sudėti, kaip ir šiame koncerte, dažniausiai būna du smuikai, viola ir violončelė. Yra parašyti ir kita forma – Pianoforte kvartetas, obojau kvartetas, vokalinis kvartetas ir kt. Klasikų kompozitorių kvartetų kūryboje paprastai kiekvienas instrumentas turi panašios apimties dalis, viena kito neperviršija, sudarydami bendrą skambesį.

A. Šarpytės koncertas, neseniai suorganizuotas, neturėjo ypatingų progų išeiti į sceną, sudaryti kvarteto repertuarą ar skirti daugelį valandų repeticioms. Todėl turbūt šiame koncerte daugiausia ir girdėjome Audronę Šarpytę vedant melodijas pirmu smuiku, o kiti instrumentai pritarė pritaikytu jiems akompanimentu. Programa buvo skirta kompozitoriaus Johann Strauss'o mirties sukakčiai paminėti. Dėl to kvartetas ir pagrįso keletą jo kūrinių – "Blue Danube", "Emperor" valsa, "Tales from the Vienna Woods" ir kt. Strauss'as, muzikos pasaulyje žinomas kaip "valsų karalius", daugiausia valsus ir kūrė. Yra parašęs keletą operėlių, kurių populiariausia "Fledermaus" (Šikšnosparnis).

Šio kompozitoriaus valsai yra grojami plačioje apimtyje, nes yra melodingi ir nesudėtinga harmonija. Strauss'o kūryba pasižymi ryškiu klasikiniu Vienos stiliumi, elegancija ir neperdėtu stilingu paprastumu. Jo kūrybos atlikime būtina išlaikyti reikiamą stilių ir teštinumą. Programoje girdėjome taip pat Franz Lehar, Rodrigues ir Rosso kūrinius.

Koncertą pajavairino jauna, pradėjusi studijuoti dainavimą lietuvių kilmės sopranas Andrea McNeil. Ji padainavo Bražinsko liaudies dainą "Tylus buvo vakarėlis" ir Franz Schubert'o

"Serenadą", akompanuojant instrumentams. Įdomu bus sekti jos karjerą, daromą pažangą ir pasiekimus. Publika atidžiai klausėsi programos ir šiltai priėmė koncertantus.

Audronė Šarpytė yra darbšti, pasižventusi muzikai, organizuoja ir koncertuoja pagal savo sugebėjimą ir galimybes. Šio koncerto programos pranešėju buvo K. Keparutis.

Kovo 14 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjime Toronto Prisikėlimo parapijos salėje meninę programą atliko Audronės Šarpytės kamerinis orkestras "Lyra". Šitas muzikinis sambūris yra taip pat kūrimosi stadijoje. Scenoje matėsi dešimtukas muzikos mylėtojų, grojančių styginiais instrumentais – smuiku, viola, violončele, kontrabosu (keturių stygų didžiausias ir žemiausias iš visų styginių instrumentų, naudojamas simfoniniuose ir džiazo orkestruose). Nedažnai, bet yra naudojamas ir kamerinės muzikos bei solo atvejis. Šioje programoje L. Stracynkis ir pagrįso solo kūrinių Amerikos kompozitoriaus S. Joplin "Entertainment".

Smuikininkai Rūta Melkienė ir Mindaugas Gabrys pagrįso Johann Sebastian Bach'o pirmąją dalį iš D-minor koncerto. Gerai skambėjo, nes buvo laikomas Bach'o muzikos atlikime reikiamas ritmas.

Edvard'o Grieg'o, Norvegijos kompozitoriaus, kūryba pasižymi giliu sentimentu ir tautinių motyvų atspindžiais. Buvo malonu vėl išgirsti jo kūrinių "Holberg Suite" op. 40, reikalaujanti ne tiek technikos, kiek tinkamo atlikimo. Atlikta buvo gražiai.

Pablo de Sarasate, ispanų kompozitoriaus, kūrinių "Navarra" pagrįso smuikininkės Audronės Šarpytės ir Marija Dantecva, pritaranti visam ansambliui. Įdomi technika ir interpretacija.

Koncertas buvo pradėtas su Lietuvos kompozitorės Kristinos Vasiliauskaitės liaudies daina "Uliok, uliok". Vasiliauskų šeimoje visi groja kokiu nors instrumentu, akompanuoja ar kuria muziką. Būnant Lietuvoje teko susipažinti su šia kompozitore ir jos broliu Bernardu Vasiliausku, Vilniaus arkikatedros puikiu vargonininku ir akompaniatoriumi.

Visas koncertas buvo įdomus, gerai atliktas. Maža pastabė. Paskleistose programose nebuvo sužymėtos koncerto atlikėjų pavardės bei jų grojami instrumentai, nors buvo daug vietos.

Šviesulys sužvėrėjusioje kariuomenėje...

(Atkelta iš 6-to psl.)

Labiausiai Solženiciną jaudina tai, jog vyriausybės daromos reformos kraštą nuskurdino iki tokio laipsnio, kad Kurilų salose į skurdą patekę rusai rinko parašus, prašydami leisti jų apgyventas salas 99-riems metams išnuomoti Japonijai.

Kitas pavyzdys: 1998 m. rugsėjo mėn. Rytprūsų gubernatorius dėl ekonominės krizės buvo paskelbęs ypatingos padėties stovį. (Rytprūsų gyventojai pasakotiškai kalba, jog norint pagerinti materialinę padėtį, vienintelė išeitis būtų paskelbti Vokietijai karą ir po 15-kos minučių kapituliuoti).

Kaltę dėl esamų nepriteklių ir kitų gyvenimo sunkumų Solženicinas verčia ant vyriausybės pečių. Vyriausybėje jis mato giliai įsišaknijusią sovietinę nomenklatūrą, protekcionizmo viešpatavimą. Jo nuomone, naujai įvestos reformos buvo tiek neprotingos, jog dėl jų Rusija tapo laukinio kapitalizmo eksperimentu, o krašto valdymas iš demokratinio būdu išrinktų atstovų rankų perėjo į kriminalinės gajos glėbį. Pasak jo, dabartinės Rusijos santvarka pagrįsta ne demokratija, bet ochlokratija (išsigimusi demokratijos forma, pagrįsta blogio viešpatavimu, V.P.). "Dvasinis išsigimimas, moralinis iškrypimas, sąžiningumo stoka, turto garbinimas – tai Rusijai atsiųstos vakarietiško liberalizmo 'dovanos'", sako Solženicinas.

Pasak Solženicino, dabar-

tinė būklė Rusijoje esanti tiek kritiška, kad per pastaruosius penkerius metus jis net du sykius pavartojo apokaliptinį žodį "bedugnė". 1993 m. jis sakė, kad rusų tauta "stovi ant bedugnės krašto", o 1998 m. nuėjo dar toliau – savo naujausią knygą pavadino "Rusija bedugnėje".

Kas gali išgelbėti?

Solženicino 80-ties metų amžiaus suakutė progą, kaip nepailstančiam kovotojui už žmogaus teises ir už jo reikšmingą įnašą į pasaulinę literatūrą, Rusijos prezidentas Jelcinas jam paskyrė aukščiausio laipsnio Šv. Andriejaus garbės žymenį. Tačiau Solženicinas, Jelcino kritikas, šį ordiną priimti atsisakė, nes "šių dienų sąlygose, kai žmonės badauja ir darbininkai streikuoja dėl negaunamų atlyginimų, aš negaliu priimti šio apdovanojimo... gal tik po daugelio metų, kai Rusija bus išsprendusi ją užgulusią milžinišką problemą, mano sūnūs galės panašų apdovanojimą priimti".

Idealistas Aleksandras Solženicinas, smarkiai nusivylęs esančia būkle, vis dėlto turi viltį, jog Rusijos žmonės anksčiau ar vėliau sugebės "atsiversti", t.y. atsisakys netikrų dievų, kaip mamonizmas, pragmatizmas, materializmas, ir savo gyvenimą pradės grįsti idealizmu.

Lyg aidas, panašiai skamba Lietuvoje leidžiamu kultūrinio laikraščio redaktorės Aldonos Žemaitytės pilni sarkazmo žo-

Los Angeles lietuvių jaunimo ansamblio "Spindulys" choristų dalis. Šis sambūris atliko meninę programą "Tėviškės žiburiai" metiniame spaudo vakare š.m. balandžio 10 d.

Sovietų ir nacių okupacijos

Adolfo Damušio atsiminimai ir archyviniai šaltiniai, rodantys, kad Lietuva per tas okupacijas neteko per vieną milijoną žmonių

JUOZAS VITĖNAS

Apie sovietų ir nacių okupacijas Lietuvoje jau yra pasirodę nemažai knygų. Jų skaičių 1998 m. pabaigoje papildė anglų kalba išleista Adolfo Damušio knyga "Lithuania Against Soviet and Nazi Aggression". Ji išskirtina tuo, kad jos autorius yra buvęs šių okupacijų pasiūlymų vadovaujantis dalyvis. Todėl jis yra tikras tų įvykių liudininkas. Patsai autorius įžangoje rašo, kad ši knyga yra parengta "remiantis mano to meto atsiminimais ir tyrinėjimais archyvuose". Anot jo, "daug informacijos buvo rasta valdžios archyvuose Vašingtone, kuriuose 1985-86 m. tyrinėjo keletą savaičių, ir Gestapo archyve Ludwigsburge, Vokietijoje, kur praleido keletą dienų 1987 metais". Autorius pažymi, kad "ši monografija pateikia detalų svarbių įvykių ir sovietų bei nacių veiklos šių okupacijų metu chronologiją".

Ši chronologija pradeda trumpa Lietuvos istorija nuo Mindaugo laikų iki 1940 m., ir po to aprašoma sovietų ir nacių nepuolimo sutartis bei jos pasekmės Lietuvai: sovietų valdžios įvedimas, deportacijos. Pateikiama Serovo 1940-41 m. instrukcija dėl antisovietinio elemento ištrėmimo. A. Sniečkaus pasirašytas 1941 m. liepos 7 d. įsakymas dėl "priešvalstybinių partijų svarbių asmenų likvidavimo", ir kiti žmonių trėmimo dokumentai.

Plačiai aprašomas Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) įsteigimas Kaune, Vilniuje ir Berlyne, iškardymas jų štabų narių, pateikiamas kai kurių nuotraukos (52-62 psl.).

Palaikyti ryšį tarp Berlyno ir Lietuvos grupių ryžosi keletas drasių vyrų, pereinami Lietuvos ir Vokietijos sieną. Iš jų plačiai paminimi A. Švarplaitis, M. Naujokaitis, J. Vaičiūrgis ir kiti. Įdėtos kai kurių nuotraukos (63-67 psl.).

Autoriumi pavyko Valstybiniame archyve Vašingtone apgauti vokiečių laikraščio "Litzmannstetter Zeitung" 1941 m. birželio 22 d. specialią laidą, kurioje pranešama apie vokiečių ir sovietų karo prasidėjimą. Ši lai-

džiai, pasakyti viename iš jos vedamųjų straipsnių: "... gyvename krašte, kur nereikalingi idealistai. Argi visur taip yra, kad kapitalas išstumia idealą, ir moralios politikos reikia ieškoti tik teoriniuose filosofų ir politikų samprotavimuose? Idealistų nereikia, nes jie trukdo kelyje į kapitalo ir valdžios kaupimą... Idealistų nereikia, nes valdžios sluoksnių slinktis aiški ir paprasta: ir pragmatizmas, ir realybė, kuri suteikia pinigų ir valdžią". Nesinori tikėti, bet čia Žemaitytė kalba ne apie Rusiją, o apie dabartinę Lietuvą...

(Straipsniui naudoti šaltiniai: LE – XXXVI ir XXXVII t.; "The Boston Globe Online"; "The Ottawa Citizen"; W. Arndt "Die Flucht und Vertreibung"; Solženitsyn "The Voice of Freedom"; "Dienovidis" ir Le. Kro. atsiųsta iškarpa iš "Das Ostpreussenblatt").

da buvo išspausdinta prieš kelias dienas, ir ją pamatęs tejo spauštuvėje dirbęs pabėgėlis iš Lietuvos Stasys Daunys (jo pavardės autorius neskelbia) slapta išsinešė ir perdavė LAF veikėjams. Tuo būdu jie iš anksto sužinojo apie būsimą karo pradžią. Pateikiami du šio laikraščio puslapių atspaudai (68-71 psl.).

Knygos autorius, kaip aktyvus sukilimo dalyvis, detalai aprašo jo eigą, pradėdamas nuo jo šeimos pažadinimo tą ankstyvą karo pradžios rytą ir papasakodamas apie LAF veikėjų sujudimą užimti jiems numatytus postus, sukilėlių kovas, nepriklausomybės atstatymo pareikimo parengimą bei paskelbimą. Laikinosios Lietuvos vyriausybės (LLV) sudarymą, jos sudėtį (78-93 psl.).

Vokiečiams nepripažinus Lietuvos nepriklausomybės ir ėmus tremti Lietuvos žmones darbuose Vokietiją, uždarant aukštąsias mokyklas, LAF 1941. IX. 15 įteikė Vokietijos valdžiai protesto memorandumą, kurį pasirašė 30 LAF veikėjų. Vokiečiai, atsikerešdami uždraudė LAF. Jo nariai perėjo į pogrindį ir pasivadino Lietuvių frontu (LF) (109 psl.). Paplito pogrindžio spauda, rezistentai pasiskirstė į dvi grupes: Tautos tarybą ir Vyriausiąją Lietuvių komitetą, kurie 1943 m. lapkričio 23 d. sudarė Vyriausiąją Lietuvos išlaisvinimo komitetą (VLIK). Suminėtos jo steigėjų pavardės, pateikti vokiečių Saugomo dokumentų atspaudai apie VLIKo narius (161 psl.).

Lemtingas buvo VLIKo nutarimas sudaryti šešias slaptas lietuvių karių divizijas, kurios galėtų būti panaudotos Lietuvos nepriklausomybei atstatyti karui baigiantis. Plk. Ambraziejus, pasiūstas į Suomiją susitarti su švedais dėl ginklų, Estijoje pateko į nacių nagus ir išdavė VLIKo sudėtį. Devyni jo nariai 1944 m. gegužės mėn. buvo suimti ir kartu su 18 kitų veikėjų išvežti į Vokietijos kalinėjimus (183 psl.). Suminėtos visų suimtųjų pavardės. Taip VLIKas faktiškai buvo sunaikintas. Pateiktas Ambraziejaus tardymo nacių protokolo atspaudas (180 psl.).

Brangiai lietuviams atsiėjo ir SS legiono steigimo boikotas. Apie šimtas įkaitų buvo suimta ir penkiasdešimt jų 1943 m. kovo 17 d. išvežti į Stutthof'o lagerį. Suminėtos išvežtųjų pavardės (152 psl.). Pateiktas Jeckelno laiško SS lauko komandos vadui atspaudas dėl lietuvių nušaudymo už SS legiono steigimo.

Atsiųsta paminėti

Pensininkas, iliustruotas žurnalas, 44 psl. ir viršeliai. Redaguoja K. Milkovaitis, 18421 Lemon Dr., Apt. 415, Yorba Linda, CA 92886, U.S.A.; tel. 714 777-1617. Leidžia 8 kartus per metus JAV LB socialinių reikalų taryba, 2711 W. 71 Str., Chicago, IL 60629, U.S.A. Metinė prenumerata – JAV \$15, Kanadoje ir kitur \$25 (JAV).

Baltic Studies Newsletter, vol. XXIII, nr. 1(89) žiniaraštis baltiečių studijoms, 24 psl. Red. Sandra Milevsk. Adresas: AABS, 3465 East Burnside Str., Portland OR 97214-2050, U.S.A. Faksas: 503 234-9082.

boikotavimą (151 psl.) ir Himmelio laiško Bormanui atspaudas apie padėtį Lietuvoje (155 psl.). Ne geriau lietuviams baigėsi ir Vietinės rinktinės steigimas. Jos kariams atsisakius prisiekti Hitleriui, ji buvo žiauriai likviduota.

Apie žydų naikinimą autorius rašo, kad 1941 m. birželio pabaigoje tikrai vienas incidentas prieš žydus atkreipė Laikinosios vyriausybės dėmesį – Algirdo Klimaičio vadovaujamos grupės žydų mušimas vienos gazono stoties garaže Kaune. LLV tuojau pasiuntė du savo atstovus įspėti Klimaitį, kad nedalyvaudavo tokiose nusikaltimuose (131 psl.).

Autorius taip pat rašo, kad apie tą incidentą 1941 m. birželio 27-8 d.d. "Lietūkio" garaže Vytauto pros. Kaune jam pasakoję jį matęs asmuo, prašęs jo pavardės neskelbti. Pasak šio liudininko, šiuos žydus nužudė naciai, juos sumušę (132 psl.). Už žydų nužudymą VII forte visa atsakomybė tenka gen. K. Jägeriui (132 psl.).

Apie antrąją sovietų okupaciją (1944-50 m.) autorius, kaip jos nepergyvenęs, pateikia daugiau ar mažiau žinomų faktų: išvardija lagerius, į kuriuos žmonės buvo tremiami, paminėti kai kuriuos žymesnius ištrėmtus asmenis: gen. J. Juodišį, Pr. Dovydaitį, J. Keliuotį ir kitus (jų fotografijos) (219-226 psl.).

Partizaninis pasipriešinimas pirmiausia pasireiškęs gynymu savo gimtojo krašto, sutrukdymu tautžudystei ir kolonizacijos. 1946 m. jau veikė septynios partizanų apygardos, kurias sujungti tais metais pasiūlė iš Vakarų atvykę J. Deksnys ir V. Stancika, ir įsteigti VLAK ir BDPS (235 psl.).

Atskirai aprašomos trys kelionės į Lietuvą: J. Deksnio ir jo bendražygių 1949 m., J. Lukšos ir jo bendražygių skrydis į Lietuvą, J. Būtėno bei J. Kukauskos skrydis 1951 m. (243-246 psl.). Šios kelionės buvo susijusios su prancūzų, anglų bei amerikiečių žvalgybomis. Aprašomas jų ryšys su rezistencija (238-240 psl.).

Pateikta ypač daug statistikos apie Lietuvos gyventojus. Iš jos matyti, kad ji 1939-1959 m. neteko 1,003,185 gyventojų, vienus nužudė sovietai ir naciai, kiti išvyko į kitas šalis (274-281 psl.).

Aprašytas tikinčiųjų persekiojimas sovietmečiu, "LKB Kronika", Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas ir kt. Įdėtas beveik pusės puslapio sąžinės kalinių sąrašas (285-299 psl.).

Knyga baigiama skyriumi apie Lietuvos laisvės lygą, Sąjūdį, LKP ir Bernardo Brazdžio 1989 m. atvykimą į Lietuvą.

Yra penki priedai: 1941 m. Kaune užvusį sukilėlių sąrašas, asmenų, protestavusių prieš žydų naikinimą ar jiems padėjusių, Gestapo klausimai tardant A. Damušį ir kt.

Bibliografija apima tris puslapius. Pateiktas periodinių leidinių sąrašas.

Adolfas Damušis, LITHUANIA AGAINST SOVIET AND NAZI AGGRESSION. Published by the American Foundation for Lithuanian Research, Inc. I laisvę fondas, 1998 m., 342 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimą koordinuoja prezidento patarėjas socialinės politikos klausimais Darius Kuolys. Tarp kitų suaktyvinę programoje numatytų renginių ar užmojų svarbią vietą užima vienas iš didžiausių projektų – tūkstantčio Lietuvos mokyklų modernizavimas, pasiūlytas Švietimo ir mokslo ministerijos. Galvojama atnaujinti švietimo sistemą, aprūpinti mokyklas modernia technologija. Kaip rašo Elta, minėjimo rengėjai tikisi suorganizuoti tarptautinę parodą, kurioje būtų pristatyta Lietuvos istorija bei kultūra. Rodingai būtų išstatyti svarbiose Europos ir Amerikos salėse. Lietuvos vardas pirmą kartą buvo paminėtas Kvedinburgo metraščiuose 1009 metais.

Muzikų rėmimo fondas š.m. vasario 19 d. prezidentūros Baltojoje salėje aštuntą kartą iškilmingai pagerbė tarptautinių muzikos konkursų laureatus. Iškilmėje dalyvavo prezidentas V. Adamkus, fondo vadovai, rėmėjai, laureatai, mokytojai ir tėvai. Susirinko 77 laureatai ir juos rengė 43 mokytojai. Prezidentas premiją paskyrė JAV-bėse muzikos magistro laipsnio siekiančiam Gabrieliui Aleknai. Fondo direktorei Lucijai Stulginei įteiktas prezidento padėkos raštas. Pasidžiaugta, kad jaunesnį muzikali tarptautiniuose konkursuose garsina Lietuvos vardą. Kaip Elta rašo, pirmą kartą jaunųjų muzikų pagerbimas įvyko 1991 m. Tada buvo apdovanojta 18 asmenų. Praeitais metais jaunųjų talentų jau buvo 50.

Lietuvių PEN centras, kaip praneša Elta, š.m. vasario 23 d. Vilniaus rotušėje literatūros vakarų paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Susirinkę rašytojai aptarė temą "Dabartinė lietuvių literatūra ir visuomenė". Paskaita kūrėbos, muzikinę minėjimą dalį atliko Šv. Kristoforo kamerinis orkestras. PEN centras 1990 m. po 50 metų pirmą kartą dalyvavo tarptautinėje knygų mugėje Varšuvoje. Centro pirmininkė G. Čepinskienė šiemet pakviesta dalyvauti Briuselyje rengiamoje PEN kurdų konferencijoje. Lietuvių PEN centras propaguoja lietuvių literatūrą užsienyje, yra išleides 500 psl. lietuvių literatūros antologiją anglų kalba "Lietuva savo pačios žodžiuose". Šiemet Vasario 16-tosios išvakarėse išleido nedidelį sąsiuvinį – Alf. Nykos-Niliūno poezijos anglų kalba.

Lietuvių grožinės literatūros, išleistos 1998 m., aptarimas įvyko š.m. sausio 28 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Padisputuota tema "Naujos knygos, naujos ištrėmės". Nustatyta, kad praeitais metais buvo itin brandus kritikos derlius. Naujausioje poezijoje vis dar randama "mieželaietiško plataus ir vandeningo rašymo tradicija". O mėgėjiškos poezijos knygų leidžiama tiek daug, jog net nebeįmanoma į bibliografų akiratį, rašoma "Lietuvos aide" (1999.1.29). Prozią trūksta kūrėbinės jėgos gaivališkuoju, netikėtumo. Sunku dar vis atsikratyti autobiografiškumo, negalvojama apie literatūrinę kokybę. Tai jau antrasis toks instituto darbuotojų pokalbis. Prieš dvejus metus panašus buvo surengtas su latvių ir estų literatais, kurie apibūdino panašią lietuvių būklę.

Belvederio buvusio dvaro parke išlikusi Tiškevičių statyta įdomi koplyčia. Deja, visi architektūrinio ansamblio pastatai griūva, yra apiešti. Nuotr. H. Paulausko

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	3.25%
1 metų term. indėlius	3.50%
2 metų term. indėlius	3.85%
3 metų term. indėlius	4.00%
4 metų term. indėlius	4.10%
5 metų term. indėlius	4.30%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.25%
1 metų GIC-met. palūk.	3.75%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%
4 metų GIC-met. palūk.	4.25%
5 metų GIC-met. palūk.	4.55%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.20%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.55%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	6.20%
3 metų	6.30%
4 metų	6.35%
5 metų	6.40%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvenybę iki \$2,000 už santaupas laikomas taupymo sąskaitoje.

Duodame komercinius mortgicijus iki \$725,000.

SPORTAS

Vokietija įveikė Lietuvą

Jau antrą kartą Lietuvos jauniai boksiniškai (16-18 m.) aplankė Vokietiją. Jie rungėsi su vokiečiais š.m. kovo 5 ir 7 d.d. Šveicinge (Schweizingen) ir Šrisheime (Schriesheim). Rungtynės baigėsi du kartus vokiečių laimėjimu ir tom pačiom 8:14 pasekmėm.

Negalėjau stebėti rungtynių Šveicinge, tačiau jau ankstyvą rytą nuvykau į 30 km nutolusį Šrisheimą, nes tą dieną vyko mugė bei po pietų įvairių organizacijų paradas, kurį stebėjo apie 70,000 aplinkinių gyventojų. Apie pietus policija turėjo daug darbo, nes susidarė tikra automobilių kamštinė. Tad rungtynių rengėjų parinkto rytmetį ir į didelę palapinę vokiečių-lietuvių susitikimui sutraukė per 1000 žiūrovų.

Iškilmingai pradėtos Lietuvos-Vokietijos rungtynės. Pirmiausia įneštas į ringą abiejų valstybių vėliavas, išsotėles giedant chorui Lietuvos ir Vokietijos himnus. Vokiečių ir lietuvių atstovai pasikeitė sveikinimais (teko eiti vertėjo pareigas), dovano. Lietuviai vokiečiams įteikė puikų gintarais papuoštą paveikslą, vokiečiai apdovanojo Lietuvos atstovą, o netolimo Mannheimo miesto dienraštis "Mannheimer Morgen" visus lietuvių apdovanojo rašikliais su dienraščio vardo įrašu. Atskiras dovanas vokiečiai boksiniškai įteikė lietuviams (dovanos įdėtos krepšeliuose), o lietuviai taip pat mažus paveikslus.

Buvo jaučiama draugiška nuotaika. Tai pastebėjo ir žiūrovai, atsidėkodami stipriais plojimais. Vokiečiai elgėsi labai sportiškai rungtynėse prieš "Klein Litauen" – prieš mažą Lietuvą, kuri tačiau iš didelės Vokietijos išplėšė net 8 taškus! Jie plojo lygiai lietuviams ir vokiečiams.

Skautų veikla

• Šv. Velykų ir gamtos prisikėlimo sulaukus, visiems mūsų rėmėjams, tėveliams sesėms ir broliams tepripildo širdis ramybė ir džiaugsmas.

• Vlodo Pūtviio šaulių kuopa, vadovaujama V. Pečiūlio, "Romuvos" stovyklavietei paaugojo \$1000. Praeitą rudeni jie uždegė laivų namui naują stogą ir vis prisideda prie kitų darbų. Už tokią dosnią auką bei kitą pagalbą "Romuvos" valdyba ir visi Toronto skautai-tės nuoširdžiai dėkoja.

• Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose kovo 7 d. skautų-čių Kaziuko mugė gerai pasisekė. Iš anksto ryto tėvų komitetas ir draugovės stropiai dirbo, ir 9.45 v.t. vyko atidarymas, kurį atliko turtų dvasios vadas kun. s. Augustinas Simanavičius, OFM. Po atidarymo ir trumpo sveikinimo visi ėjo į šventovę Mišių. Jas atnaušino kleb. kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kartu su kunigais Eugenijum Jurgučiu, OFM, ir Pijum Šarpnicku, OFM. Prieš Mišias klebonas pasveikino skautus, švenčiančius savo Globėjo šventę, palinkėjo Dievo palaimos ir sėkmės. Pamokslą sakė kun. Ed. Putrimas, išryškindamas svarbesnius Šv. Kazimiero gyvenimo momentus. Skaitinius atliko s. J. Neimaniėnė, o jaunimo chorą, paruoštas muz. s. D. Viskontienės, gražiai giedojo, solo puikiai atliko Barkauskaitė.

Po Mišių visi skubėjo į paviljonus, kurių buvo net 14. Mugės tema – "Lietuvos legenda ir pasakos". Pirmąsias vietas laimėjo DLK Vytauto vilkiukų draugovė ir paukštyčių dr. vė. Kiti paviljonai: "Dainos" skaučių d. vė. DLK Gedimino d. vė. jūrų sk. "Herkus Monte" įgulos jūros skaučių, DLK Mindaugo sk. d. vė. gintarių vyr. skaučių – vadovų Liepsnelių ir giliukų, Kuni-gaikštiečių Birutės vyr. sk. -čių dr. vė. Buvo dvi loterijos. "Romuvos" valdybos infomaciją teikė j.s. R. Sriubiškis. Skautų-čių tiekimo skyriui vadovavo ps. A. ir S. Kišonai. Didžiosios loterijos bilietus platino v.s. V. Sendžikas ir v.s. D. Keršienė. Veikė tėvų komiteto virtuvė: pirm. ps. O. Narušienė, ižd. D. Karosas, vyr. šeimininkė B. Stanulienė ir ps. D. Puzeirienė, G. Kobelskienė ir talkininkai J. ir B. Wilkinson, G. ir G. Thorn bei B. ir A. Vanagai.

Paviljonuose buvo įvairiausių valgių, idomių rankdarbių, kurių įsigyti tik vieną kartą per metus galima Kaziuko mugėje. F.M.

čiams už pergale ar pralaimėjimą, tik stipriai reaguodami ir Vitalio Rinkevič (vienintelis nelietuvis) žemus smūgius. Už tris persėjimimus sulenkėjęs Vilniaus lietuvis buvo diskvalifikuotas.

Kova pradėta nuo 48 kg svorio. Rusijos vokiečių Dimitri Geier (Rusijos vokiečių boksinių buvo penki!) taškais laimėjo prieš Daną Pečiūlonį, 51 kg. Nerijus Abraitis kovą baigė lygiomis su Veisenbiurgi. Mano nuomone, sprendimas buvo neteisingas, nes lietuvis aiškiai vyrovė. Tačiau kompiuteris, prie kurio sėdėjo moteris, parodė ką kita. 54 kg Aivaras Urbanavičius pralaimėjo vokiečiui, Dainius Jasevičius 57 kg svorio baigė lygiomis su Gabrį, o 60 kg Mindaugas Snapkauskas turėjo pripažinti pergale vokiečiui ir, kaip minėjau, Vitali Rinkevič buvo diskvalifikuotas.

Tačiau puikiai atėję Lietuvai turi sunkesniuose svoriuose. Rolandas Jasevičius 63.5 kg aiškiai laimėjo prieš berlynietį, Tomas Skertonas to paties svorio įveikė Rusijos vokiečių Simakotina, tik Gediminas Činskis pralaimėjo Rusijos vokiečiui Merjasovui. Puikiai 67 kg svorio kovojęs Darius Jasevičius (Rolando brolis, pasaulio jaunųjų pirmenybių Argentinoje bronzos medalio laimėtojas) iškovojo pergale prieš Viurtenbergerį, 71 kg Justas Skau-minas turėjo taškais pripažinti laimėjimą L. Vilašekui.

Buvo daug laiko pokalbiui su vadovu Audroniu Vilku, treneriu Vytautu Sinkevičium, Vladimiru Bajevu (trenerio pavaduotojas – gerai kalba lietuviškai) bei teisėjais Vytautu Taraila ir Kęstutiu Bagdonavičium ne tik apie sportinį Lietuvos gyvenimą, bet ir politinį, ekonominį. Visi apgailestauja didelį alkoholizmą Lietuvos kaimuose, nes žemdirbiai dar yra prigrępti prie kolchozo pirmininkų ar brigadininkų įsakymų, nustatytų komunizmo laikų normų. Žemdirbiams labai sunku pereiti prie laisvo ūkio, prie nuosavos žemės sampratos.

Boksas Lietuvos sportiniame gyvenime yra posūnio vietoje, nes beveik 3 milj. Lt. skiriama krepšiniui, o boksui paliekami "trupiniai" – apie 150,000 Lt. Lietuvos jaunųjų rinktinę sudarė daugiausia Vilniaus, Kauno, Šiaulių boksiniškai – Lietuvos meisteriai ar vicemeisteriai. Šeimininkai iš visos Vokietijos taip pat surinko meisterius, jų tarpe pasaulio vicemeisterį (Lietuva tik pasaulio pirmenybių bronzos medalio laimėtoja) ir Rolandą Jasevičių Europos vicemeisterį.

Teko lenkiškai pasikalbėti su Vitaliu Rinkevičium. Užklaustas, ar jis jaučiasi lietuviu ar lenku – vilnietiška lenkų tarme atsakė: mano tėvai yra lenkai, lojalūs Lietuvos piliečiai, jaučiuosi lenkas, tačiau esu taip pat lojalus Lietuvos pilietis.

Gaila, kad Europą pasiekė taip amerikiečių bokso rungtynių aplinka: vėliavas į ringą nešė trumpom suklelėm jaunikiams, į ringą, įrašytą lontoje rundo didelį skaitmenį taip pat įnešdavo pusnuogės (tiesa, labai gražios!) jaunuolės, lydimos jaunų vyrų garsiais plojimais. Vokietijos bokso sąjungos atstovai, atsiveikindamas su lietuviu ir žiūrovais, jau kitiems metams į Vokietiją pakvietė simpatiškus Lietuvos sportininkus.

K. Baronas

"Aušros" žinios

– Prisikėlimo parapijos kleb. kun. A. Simanavičius, OFM, ir parapijos kunigai sveikina visus "Aušros" sporto klubo krepšininkus, trenerius, tėvelius ir rėmėjus su šv. Velykom.

– Krepšinio trenerių kursai įvyks balandžio mėn. 10 d., 9 v.r. parapijos salėje. Pageidautina, kad visi treneriai dalyvautų. Daugiau informacijų galima gauti pas Rūtą Jaglowitz 416 622-9919.

– ŠALFAS vaikų iki 16 m. krepšinio pirmenybės įvyks Klivlande gegužės 1-2 d.d. Suaugusiųjų varžybos vyks Detroito gegužės 15-16 d.d.

– "Aušros" sporto klubo metinis pokylis įvyks gegužės 30 d. Kviečiame visus krepšininkus, trenerius su tėveliais ir rėmėjais dalyvauti.

– "Aušros" klubas nemato išleisti metraščių. Ieško rėmėjų bei medžiagos apie klubo pradžią. Informaciją atsiųsti parapijos adresu – "Aušros" sporto klubui. Inf.

Žinios iš Lietuvos

– Eurolygos krepšinio debiutantas "Žalgiris" pirmosiose ketvirtfinalinėse rungtynėse Kauno sporto halėje kovo 24 d. labai sunkiai laimėjo prieš Stambulo "Elfes Pilsen" 69:68. Tačiau kitą dieną žalgiriečiai žaisdami Turkijoje sutriusio kino "Elfes Pilsen" 84:70 ir užsitikrino kelią į baigsmės rungtynes balandžio 20 - 22 d.d. Miunchene (Vokietijoje).

– Lietuvos ledo šokių pora Margarita Drobiazgo ir Povilas Vanagas užėmė 6 vietą Helsinkyje (Suomijoje) vykusiame pasaulio čempionate. Ten pat dailiojo čiuožimo čempionate moterų kvalifikacijos varžybose Lietuvos atstovė Ingrida Sniečienė tarp 21-os dalyvės užėmė 16 vietą ir į pagrindines varžybas nepateko.

– Lietuvos futbolo rinktinė 2000 metų Europos čempionato atrankos varžybose kovo 27 d. Teplic 2:0 pralaimėjo žemyno čempionams čekams.

– Čekijoje pasibaigusiam Europos suaugusiųjų "karate-fudokan" čempionate Lietuvos atstovas Jeroslavas Žiugžda, "fuku-go" rungtynėje pelnė bronzos medalį. Čempionate dalyvavo 136 sportininkai iš 21 šalies.

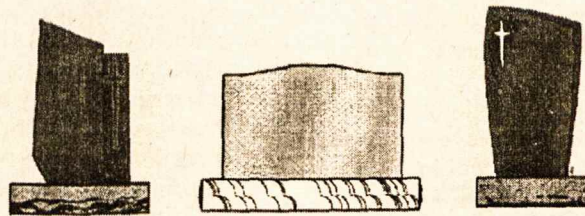
– Likus vienam ratui iki šimtalangių šaškių Lietuvos moterų čempionato pabaigos, antrus metus iš eilės aukso medalį užsitikrino vilnietė didmeisterė Laima Pakuckienė.

– Lietuvos futbolo jaunimo rinktinė išvykoje pralaimėjo Čekijos bendraamžiams 1:0.

– Šeškinėje šių metų pabaigoje vilnietė ir olimpinė rinktinės kandidatė gali turėti modernų sporto, reabilitacijos ir sveikatingumo centrą. Šalia Ozo gatvės esančiame sklype, kurio savininkė yra uždaroji akcinė bendrovė "Olympic Gym", pradėjo statybą, kurią numato baigti lapkričio mėnesį.

– Lietuvos plaukimo žiemos pirmenybėse (50 m. basinas) Alytuje pasižymėjo Kauno plaukikai, iškovoję 15 pirmų vietų. Klaipėdiečiai iškovojo 10 aukso medalių, panevėžiečiai – šešis. Vilniaus ir Šiaulių atstovai užėmė po dvi pirmąsias vietas. Panevėžio "Žemynos" klubo plaukikė Jūratė Zadavičiūtė pagerino du Lietuvos mergaičių rekordus, pasiekus prieš 16 metų: 50 m laisvu stiliumi nuplaukė per 27,80 sek., 100 m per 59,69 sek. V.P.

PAMINKLAI IR PAMINKLINĖS LENTOS

Paslaugos teikiamos pagal pageidavimą, išlaikant lietuviškas tradicijas.

Granito ir apdailos garantija amžina.

Įrašai (iškalami) visomis kalbomis.

Aukštos kokybės darbas.

Prieinamos kainos, galimos nuolaidos.

Susitarus, koordinatorius teikia informaciją ar paruošia dokumentus jums patogiu laiku: vakarais ar savaitgaliais; gali atvykti į namus ar įstaigą.

Paminklai parduodami tik Mount Pleasant Group kapinėms

York Cemetery

(416) 221-3404 101 Senlac Road, North York M2N 5S7

Mount Pleasant Cemetery

(416) 485-9129 375 Mount Pleasant Road M4T 2M1

Nuosavybė ir verslas Mount Pleasant kapinių grupės, kuri yra pelno nesiekianti organizacija, įsteigta 1826 m.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.25% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	
3.50% už 1 m. term. indėlius	
3.85% už 2 m. term. indėlius	
4.00% už 3 m. term. indėlius	
4.10% už 4 m. term. indėlius	
4.30% už 5 m. term. indėlius	
3.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind.	
(variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	5.95%
2 metų.....	6.20%
3 metų.....	6.30%
4 metų.....	6.35%
5 metų.....	6.40%

su keičiamu nuosimčiu.....6.00%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.

Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS – PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Queen Travel
International Ltd

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausias kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis taršomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą.

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiškiečiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Turkijoje

Kovo 19-21 d.d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Turkijoje oficialiu vizitu. Su juo vyko 15 verslininkų delegacija. Buvo susitikta su krašto pareigūnais bei verslo ir meno atstovais. Vizito metu Ankaros operoje dainavo Lietuvos operos solistai, to miesto meno centre buvo atidaryta lietuvių dailės paroda. Prezidento nuomone, politikos, verslo ir meno sričių suderinimas buvo sėkmingas, rašo "Lietuvos rytas".

Turkija užtikrino tolesnę, kaip SAS (NATO) narės paramą Lietuvos siekiams tapti SAS bei ES nare.

Baltijos konferencija

Kovo 22-23 d.d. Vilniaus universitete vyko konferencija "Baltijos šalių integracija į Europos Sąjungą: Lietuvos atvejis". Joje dalyvavo aukšto rango Lietuvos, Latvijos ir Estijos pareigūnai bei Europos komisijos, Vokietijos, Izraelio, Lenkijos, Rusijos, Švedijos bei kitų valstybių atstovai – politologai ir ekonomistai.

Konferenciją sveikino prezidentas Valdas Adamkus, pabrėždamas būtinybę "argmentuoti atsakyti į Lietuvos žmonių klausimus, kodėl šalis ligšiol nepakvičiama pradėti derybų dėl narystės ES" bei abejonės dėl žemės ūkio išsilaukymo įstojus į ES, praneša ELTA.

Lankėsi Italijos delegacija

Italijos delegacija, vadovaujama atstovų rūmų pirmininko prof. Luciano Violantės, lankėsi Lietuvoje kovo 22-23 d.d. Įvyko susitikimai su Lietuvos prezidentu V. Adamkumi, seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu ir kitais pareigūnais.

Susitikime su prezidentu buvo daug kalbėta apie kovą su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija. Svečias, buvęs teismo pareigūnas, daug metų paskyręs kovai su mafija bei terorizmu,

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

siūlė Lietuvos teisininkams artimiausiu metu stažuotis Italijoje.

Nėra finansų krizės

ELTA skelbia, kad ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus teigimu, Lietuvoje nėra finansinės piniginių krizės, o tik įmonių ir valstybės biudžeto patiriami nuostoliai dėl krizės kaimyninėse valstybėse. Statistikos departamento duomenys rodo, kad Lietuvoje šiais metais pramonės gaminių pardavta tiek pat, kiek ir per praėjusių metų pirmuosius du mėnesius. Jis pažymėjo, jog kovo mėnesį labai pagerėjo akcizo mokesčio surinkimas ir neabejotai, kad per sausį, vasarį sumažėjusios biudžeto pajamos laipsniškai bus išlygintos. Iki kovo 18 d. jau finansuota apie 70% pirmojo

Atrasti kunigo palaikai

Lietuvos generalinė prokuratūra kovo 23 d. paskelbė, kad atkasti pernai dingusio kunigo Ričardo Mikutavičiaus palaikai. Poetas ir meno žinovas, kurio kolekcija buvo pavogta jam dingus, buvo išvilotas iš namų, pakviestas į butą Panemunėje, kur jis buvo pasmaugtas, įvyniotas į vielos tinklą, nuvežtas prie Nemuno ir nuskandintas. Kaip rašo "Lietuvos rytas", iš upės išplaukusiam jo lavonui buvo atlikti tyrimai, tačiau jais neatpažinta, jog tai kun. Mikutavičius, nors buvo gauti dantų duomenys, tačiau įtariama, kad jie galėjo būti klaidingai pateikti arba neatidžiai peržiūrėti, taip pat neatsižvelgta atitinkamai į kaulų tyrimą. Kunigas buvo 63 m. amžiaus, o tyrinėtojai buvo nustatę, kad velionis – tarp 42 ir 52. Išvadose paskelbta, jog lavonas vandenyje išbuvo nuo vieno iki trijų mėnesių, o kunigas buvo dingęs vos dvi savaites. Nebuvo sulyginti dingusio kunigo ir atrastojo lavono pirštų antspaudai.

Iš sulaukytų 13 įtariamųjų, nusikaltimo organizavimu įtariamias kunigo senas pažįstamas V. Beleckas, kurio sūnėnas prisitarė apie nusikaltimo vykdytojus. Suimtas nužudymu įtariamasis ir prisipažinęs I. Kvaskovas. Ieškant kunigo palaikų Karmėlavos kapinėse teko iškasti net keturis kapus, nes buvo padarytos klaidos registruojant neatpažintų asmenų laidojimus. Visos bylos aplinkybės bus tiriamos.

RSJ

Kanados baltiečių vakare parlamento rūmuose Otavoje. Iš kairės: prel. J. Staškevičius, Šiaulių vyskupas E. Bartulis, ev. kun. A. Žilinskas, R. Žilinskienė

Doleriai lietuvių gerovei

Hamiltono kredito kooperatyvo "Talka" metiniame susirinkime paaikškėjo kai kurie sunkumai ir laimėjimai, atnešusieji nariams geras palūkanas, o lietuvių visuomenei, ypač mokykloms ir jaunimo organizacijoms, didelę finansinę paramą

Hamiltono "Talkos" narių 44-tasis susirinkimas įvyko 1999 m. vasario 27 d., 4 v.p.p., Jaunimo centro salėje dalyvaujant 103 nariams ir svečiams – "Paramos" kredito kooperatyvo pirmininkui A. Šileikai su Ponia ir Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirmininkui dr. S. Čepui bei vicepir. V. Biretai. Susirinkimą pradėjo pirm. J. Stankus pasveikindamas narius bei svečius ir paprašė atsisotijimo pagerbti 1998 m. mirusius 23 "Talkos" narius. Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius St. Kareckas, kuris susirinkimo buvo priimtas kaip parašytas.

Pirmininko pranešimas

Pirm. J. Stankus savo pranešime pažymėjo, kad "Talka" paaugo metiniu balansu ir nereikėjo nurašyti neišieškamų paskolų. Nariams taupymo įnašai buvo pridėti 6% prie gautų palūkanų ir skolinkams 6% prie sumokėtų palūkanų už paskolas. 1997 m. įvesta debito kortelė, kuria šiuo metu naudojasi 150 narių. Dabar nariai už šį patarnavimą nieko nemoka – "Talka" apmoka visas išlaidas, susijusias su šia kortele, kaip ir už išrašomus čekius. Visi "Talkos" patarnavimai nariams yra nemokami.

Pagal narių pageidavimą, 1998 m. pradėta pardavinėti "Mutual Funds", kuris neturi jokių draudimų. "Talkoje" visi narių indėliai yra

Toronto

A. a. Kaziu Žebrauskui mirus, užjaušdami jo žmoną Zuzaną, sergantiems tremtiniams ("Kovai su vėžio liga Lietuvoje") aukėjo: \$50 – V. Paulionis; \$30 – I. Ignaitienė; \$20 – G. Ignaitytė, A. L. Čepai, I. Kaliukevičienė, Z. Žebrauskienė, I. Pūzas, M. S. Petrylos, B. Galinienė, A. Bumbulis, J. Bartnykas; \$15 – O. Juodišienė, P. V. Melnykai; \$10 – E. S. Kuzmickai, V. Gudaitis, L. Dūda; \$5 – V. D. Jurevičiai, L. S. Olekai, A. Kairienė, I. A. Savickai. M.P.

Tautos fondui Kanadoje Vasario 16-tosios proga aukėjo: \$200 – P. Markušis, J. Bakis (žmonos atminimui); \$150 – B. Sergautis, J. Dervaitis (St. Catharines, Ont.); \$105 – P. Vilutis; \$100 – Pr. Basys, L. F. Dūda, G. A. Sakus, D. B. Vaidila, L. Balsienė, B. Laučys, G. Klorikaitis (Sarnia, Ont.); \$80 – Pr. Krilavičius (Keswick, Ont.); \$50 – J. Linkūnaitis (Caledon East, Ont.), J. J. Zenkevičius, A. Medelis (Whitby, Ont.), J. Krasauskas, J. Rimsaitis, St. Jokubaitis, J. Barauskas, A. Z. Stančikas, V. Anskis (žmonos atminimui), Z. Didžbalienė (vyro atminimui); \$40 – J. Petronis, E. Steponas; \$30 – S. Urbanas (Sarnia, Ont.); \$27 – T. Stanulis; \$25 – A. Zalagėnas, A. Paškevičius, A. Mikšys, P. B. Saplys, P. Puidokas, K. P. Budrevičius, J. Kirvaitis, J. V. Šimkus, R. Sirutienė; \$20 – J. A. Lelis, J. Pūzas, F. Zymanas, D. Puterienė, K. Juzumas, Vl. Butkys, A. Radžiūnas, G. Kaulienė, V. Vaidotas, B. G. Čižikai, Ald. O'Donohue, H. Sukauskas, St. Girčienė, Br. Jonynienė, O. Berentas, F. Mockus, B. Vaišnora, J. Lapavičius (Stayner, Ont.), A. Melvidas; \$10 – E. Bartminas, N. E. Balčišos, P. Šimkus, S. Žiemelytė. \$730 – a.a. Julijos Liutkienės test. palikimas.

Nuoširdūs acū visiems aukotojams.

TFK valdyba

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prasau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

apdrausti iki 60,000 dol., o RRSP ir RRIF dar papildomai 60,000 dol. "Talka" taip pat įvedė 1998 m. valdžios garantuotus "mortgičius" namams pirkti, kur pirmojo namo pirkėjams garantuoja iki 95% namo vertės paskola.

Nariams 2,000 dol. gyvybės drauda taupomoje sąskaitoje galioja, jeigu nario sąskaitoje balansas, sulaukus 55 m. amžiaus, yra nejudomas. Jei balansas krinta žemiau 2,000 dol., tai tik žemiausia suma lieka apdrausta. Dabar draudimo įstaiga "Talkai" pakėlė mokesť – po 3.75 dol. per mėnesį už kiekvieną tūkstantį dolerių gyvybės draudos. "Talkai" tokia vieno nario 2,000 dol. gyvybės drauda dabar kainuos 90 dol. per metus arba 4.5%. Tas mokesťis yra per didelė. Daug Ontario kredito unių nutraukė šią narių gyvybės draudą, nes tas mėnesinis mokesťis sumažino šios draudos vertę. Nuo š.m. sausio 1 d. "Talka" nebeduoda naujiems nariams gyvybės draudos – ji panaikinta.

Valdyba taipgi siūlo tiems nariams, kurie dar nėra pasiekę 55 m. amžiaus ribos, patiemis nutraukti šią draudą. O tiems nariams, kurie yra peržengę 55 m. ribą bus įvesta atskira gyvybės draudos sąskaita, kuri nemokės už laikomus pinigų palūkanų, bet pasiliks gyvybės draudas tai sumai. Šioje sąskaitoje bus galima laikyti tik 2,000 dol. ir nebus leidžiama papildyti, bet nariai galės iš jos išimti savo santuopas. Šiuo metu yra 680 narių turinčių per 55 m. amžiaus.

Išdininko duomenys

Izd. St. J. Dalius pranešė, kad metai užbaigti pasiekus 40,6 mil. dol. balansą. Metinis padidėjimas buvo 1,681,968 arba 4.31% daugiau negu 1997 m. Terminuoti narių indėliai padidėjo 1,642,401 arba 9.37% daugiau negu 1997 m. Tačiau taupomosios sąskaitos sumažėjo \$86,319 ir registruotų pensijų sąskaitos sumažėjo \$271,592 arba 3.11% mažiau negu 1997 m. Čekių sąskaitos nežymiai padidėjo 1,04,317 arba 2.50%. Vieno nario indėlių vidurkis 1998 m. buvo \$20,681 (pernai \$19,552).

Sunkiausia problema – nariams išduotos paskolos kas metai mažėja. Nariams išduotos asmeninės ir ribotos kredito sąskaitos sumažėjo 261,163 dol. arba 5.17% mažiau negu praėjusiais metais. Išduotos nekilnojamo turto paskolos irgi sumažėjo 1,368,219 arba 6.88% mažiau negu 1997 m. Narių skolininkų turime 415, kurių paskolos vidurkis yra \$56,327 (pernai – \$58,362). "Talkai" su paskolų išdavimu visą laiką yra didelis galvosūkis, nes nėra didelio pareikalavimo, o dar vyksta nemažos varžybos tarp finansinių įstaigų, kurios duoda įvairias lengvatas naujiems skolininkams pritraukti. "Talkai" yra nepaprastai sunku su tomis didelėmis bendrovėmis varžytis ir pritraukti naujus skolininkus.

"Talkos" kooperatyvas turėjo per 1998 m. pajamų \$2,261,504. Pajamų gauta daugiau negu 1997 m. \$271,165 arba 13.62%. Išlaidų padaryta \$2,106,146, kurių didžiausią dalį sudaro nariams išmokėtos palūkanos už įvairius indėlius \$1,297,444 arba 57.37%. Papildomai prie to nariams išmokėta (rebatė) \$164,395, tad iš viso išmokėta \$1,461,839 arba 64.64% nuo visų gautų pajamų. Tarnautojų algoms su pensijomis ir draudomomis išmokėta \$218,160 arba 9.64% nuo visų gautų pajamų. Valdybai ir kredito komitetui išmokėta \$22,420 arba 0.99% nuo visų gautų pajamų.

Gautas 1998 m. pelnas – \$155,358. Taigi gautos per metus pajamos pasiskirsto išlaidų atžvilgiu maždaug tokiu santykiu: nariams išmokėta už indėlius su papildomomis palūkanomis 64.64%, administracijos ir namo išlaikymui 15.50%, tarnautojams ir valdybai 10.63%, valdžios mokesčiams 2.34%; gautas pelnas 6.86%.

Metus užbaigus su pelnu, "Talkos" valdyba dalį gauto pelno paskyrė lietuviškiems reikalams \$42,

350. Daugiausia gavo lietuviškos mokyklos, spauda ir jaunimo organizacijos. Apmokėjus visas išlaidas ir paskyrus aukas, dabar "Talkos" kooperatyvas turi atsargos kapitalą \$3,222,624 arba 7.92% nuo viso turimo kapitalo. Tuo būdu "Talka" finansiškai stipriai stovi, nes valdžios reikalaujama šio kapitalo norma privalo būti ne mažesnė kaip 5%.

Kredito komiteto skaičiai

Kredito komiteto pirm. B. Mačys pranešė, kad per 1998 m. buvo leista išduoti 83 asmenines ir ribotos kredito paskolas \$1,931,612.54. Nekilnojamo turto 31 paskola \$3,130,396. Iš viso leista išduoti 114 paskolų \$5,062,008.54. Per metus buvo atmestos 4 paskolos, prailginti terminai paskoloms 19. Mokėjimuose atsilikusių daugiau kaip 90 dienų – 15 skolininkų \$614,873.38. Didžiausią paskolų grupę sudaro ribotos kredito paskolos 10 – \$1,348,200 (ribotos kredito paskolos yra garantuojamos nekilnojamo turto), asmeninėms išlaidoms 30 paskolų \$225,570.89, automobiliams pirkti – 18 paskolų \$196,282.06. Mažiausia 1 paskola atostogoms – \$3,042.14.

Revizorių pranešimas

Auditorius A. Galvin perskaitė angliška savo pranešimą. Revizijos komisijos pirm. J. G. Skaistys patenkė išsamų revizijos pranešimą, pažymėdamas, kad metų laikotarpį turėjo 15 posėdžių atskirai nuo bendrų valdybos posėdžių. Komisija tikrino mėnesines kompiuterio suvestines, vedėje paruoštą mėnesinį finansinį pranešimą, atsilikusių skolininkų sąrašą, išieštus čekius, kurių sąskaitose trūko pinigų, mėnesinius bankų pranešimus. Dukart per metus buvo patikrintos pagrindinė ir tarnautojų kasos atliekant pinigų bei vertybinių popierių skaičiavimą. Peržiūrėta ir apsvastyta centro, DICO ir Ontario finansų ministerijos patikrinimų pranešimai ir stebėtas jų praktinis vykdymas.

2000 metų kompiuterio problema "Talkos" yra išspręsta, nes išduodamos paskolos ir terminuoti indėliai, kurių terminas baigiasi 2000-metais praktiškai jau yra "Talkos" kompiuterio sistemoje. Tuo reikalu gautas laiškas iš "Software Co." kuri prižiūri "Talkos" kompiuterius. Jie užtikrino, kad 2000 metų problema "Talkos" kompiuteriye yra sutvarkyta.

Komiteto nuomone, visos "Talkos" operacijos yra vykdomos prisilaikant kredito unioms išleistų įstatymų. Komitetas peržiūrėjo auditoriaus Hoeht Galvin paruoštą metinį balansą, pajamų-išlaidų apyskaitą ir nariams išsiuntinėta finansinį pranešimą 1998 m. gruodžio 31 d., kuris parodo tikrą "Talkos" finansinę būklę, ir pasiūlė susirinkimui patvirtinti. Po revizijos pranešimo susirinkimas plovimu patvirtino visas apyskaitas. Auditorium 1999 m. patvirtintas Hoeht Galvin.

Rinkimai

Rinkimuose aklamacijos būdu, neatsiradus kandidatų į valdybą perrinkti 3 metų laikotarpiui Jonas Stankus ir Stasys J. Dalius, o į kredito komitetą – Bernardas Mačys.

Išreikštas nepasitenkinimas, kad "Talkos" raštinės namo automobilių aikštelėje dažnai nėra vietų, kurias užima ne "Talkos" nariai, bet gretimo pastato lankytojai. Neatsiradus daugiau klausimų, susirinkimas, užtrukęs valandą laiko, buvo baigtas.

Po susirinkimo valdyba paskirstė pareigoms: Jonas Stankus – pirmininkas, Tomas Kochanka – vicepirmininkas, Marijus Gudinskas – sekretorius, Stasys J. Dalius – išdininkas, Jonas G. Skaistys – revizijos komisijos pirmininkas, Algis F. Enskaitis – revizijos kom. sekretorius, Stasys Kareckas – revizijos kom. narys.

Kredito komiteto pirmininkas – Bernardas Mačys, sekretorius – Antanas Jusys, narys – Antanas Gudinskas. Stasys Dalius

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
Ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusėj Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ
Laivu 1.99 /kg
&
Lėktuvu 4.95 /kg
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
Pristatymo kaina \$15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

ALVINA ir VLADAS RAMANAUSKAI, atšventę 50 metų vedybines sukaktį. Jiedu – ilgamečiai Lietuvos kankinių parapijos choro nariai Mississaugoje

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visu rūšių draudos, taip pat naujos automobilių ir namų draudos bei jau apdraustų automobilių ir namų draudos reikalais kreiptis į Rimą Drešerienę: dėl visų komercinių draudų – į Ričardą Drešerį.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.

Allstate DRAUDIMAS
You're in good hands. 4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1
RAMUNAS (RON) VANAGAS
"Take Two Advantage"
Darbo tel.: 905 502-6297
planas sujungia namo ir automobilio Namų tel.: 416 621-1261
draudimą, sumažina Jūsų įmokas "Cell": 416 825-4503
NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

TORONTONT

Anapilio žinios

– Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį – 7 v.v. Šv. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį – 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį – 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos romėniškais apeigomis; Vėlykų rytą – 7 val. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuviškomis apeigomis; 9.30 v.r. Vėlykų Mišios; 11 v.r. Vėlykų Mišios.

– Anapilio autobusėlis veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties D. ketvirtadienį – 6.30 v.v., D. penktadienį – 2.30 v.p.p., D. šeštadienį – 7.30 v.v. Atgal parvež po pamaldų. Vėlykų dieną autobusėlis veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

– Didįjį penktadienį bus renkama rinkliava Šventajai žemei. Tai rinkliava specialiai vokiečių nėra, todėl prašome vartoti bet kokius vokiečius ir ant jų užrašyti savo pavardę.

– Mūsų parapija susilaukė gražios dovanos – Lietuvoje išaustos Nukryžiuoto Kristaus vėliavos, kurią padovanojo A. Vaisvilienė. Nuodžiūnai dėkojame.

– Jaunujų talentų koncertas Anapilyje bus balandžio 25, sekmadienį, 1 val. p.p. Kviečiami pasirodyti jaunieji šokėjai, skaitovai, deklamatoriai, muzikantai bei kitų meno sričių atlikėjai. Atlikėjų prašome registruotis pas Deimantę tel. 905 848-9628 arba pas Juliją tel. 905 615-8681.

– Mišios Vėlykų sekmadienį, bal. 4, Lietuvos kankinių šventovėje – 7 v.r. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuvių apeigomis); 9.30 v.r. už a.a. Praną Augaitį; 11 v.r. už parapiją; Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje – 3 v.p.p. už a.a. Juozą Čelkų; Did. šeštadienį, bal. 3, Delhi Šv. Kazimiero šventovėje – 3 v.p.p. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuvių apeigomis).

Išganytojo parapijos žinios

– Did. penktadienio pamaldos su Šv. Komunija įvyks balandžio 2 d., 11 v. rytą. Iškilmingų pamaldų metu giedos choras.

– Vėlykų ryto pamaldos 9.45 v. Per šias pamaldas Šv. Komunija nebus dalinama.

– Atsilankykime abeiose pamaldose. Lankykime pamaldas kas sekmadienį ir patirsime palaimą visai savaitei.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, kovo 28 d. popietėje dalyvavo 231 asmuo. Svečių knygoje pasirašė Agnė, Regina ir Arūnas Švinkūnai iš Čikagos, Andrius Girdzijauskas iš Vilniaus. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelis narė L. Pocienė.

– Valdybos posėdis – balandžio 15, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Naujas LN narys Vytautas Pacevičius.

– Sekmadienio popietės Vėlykų dieną, balandžio 4, nebus. „Lokio“ svetainė ir LN raštinė bus uždarytos D. penktadienį, balandžio 2 ir Vėlykų dieną balandžio 4.

– LN valdyba po 1999 m. kovo 14 d. įvykusio metinio susirinkimo pasiskirstė pareigomis: pirm. E. Steponas, vicepirm. T. Stanulis, išdėstymas J. Slivinskis, sekretorius E. Pamataitis. Komitetai: slaugos namų – pirm. J. R. Juodis, „Lokio“ – pirm. P. Šturmas, bingo – pirm. E. Pamataitis, statybos ir remonto – pirm. J. R. Juodis, narių vėlavimo – B. Degutis, visuomeninės veiklos – pirm. A. Skilandžiūnienė, socialinių reikalų – pirm. E. Steponas, švietimo fondo – pirm. B. Degutis. Slaugos namų komiteto nariai – B. Degutis, E. Pamataitis, J. Slivinskis, E. Steponas. Kitų komitetų nariai bus renkami kitame valdybos susirinkime. Revizijos komisijos pirm. K. Petryla.

– Kovo 28 „Paramos“ kredito kooperatyvo metinėje susirinkime, vykusioje Lietuvių Namuose, valdybos pirm. A. Šileika įteikė 75,000 dolerių vertės pažadą Slaugos namų statybai vykdyti. Šią dosnią dovaną priėmė LN valdybos pirm. E. Steponas ir Slaugos namų vajeus komiteto pirm. V. Kulnys. Slaugos namų statybos vadovai dėkingi „Paramai“.

– Slaugos namams aukoję: \$1000 – Nellie Strazdas; \$250 – Photo Visions D. & R. Puteris; \$100 – Aloyzas Bričkus. Slaugos namams aukos priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiogiai Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto Ont. M6P 1A6.

– Tikinčiajai Lietuvai praicit savaitgalį Sudbury lietuviai suaukojo \$395. Stambesnes sumas aukoję: \$100 – P. M. Venskai; \$50 – A. Rukšys, L. Kulnys.

– A. a. Marijos Radzevičienės atminimui pagerbti Stasė Radzevičienė „Tėviškės žiburiams“ aukoję \$30.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Verbų sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo „Volungės“ choras ir solistė A. Pakalniškytė, smuikavo M. Gabrys.

– „Atgaivink“ programos dalyviai baigė antrąjį šešių savaitių ciklą. Naujas šešių savaitių ciklas prasidės rudenį.

– Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: Didįjį ketvirtadienį 7 v.v. Mišios su procesija ir švenčiausiojo adoracija iki 9 v.v.; Didįjį penktadienį 3 v.p.p. Žodžio liturgija, kryžiaus pagarbinimas ir Komunija. Po švenčiausiojo adoracija iki 5 v.p.p. Pamaldų metu bus daroma rinkliava Šv. Žemės katalikiškiems įstaigų, parapijų ir šventovių išlaikymui. Didįjį šeštadienį Prisikėlimo Mišios su Vėlykų vigilijos apeigomis 9 v.v. Vėlykų dieną sekmadienio tvarka. Didįjį penktadienį ir šeštadienį šventovė bus atidaryta nuo 9 v.r., įėjimas pro skautų būklą duris.

– Parapijos taryba pasiskirstė pareigomis: tarybos pirm. B. Čepaitienė (621-2343), vicepirm. ir sekretorė G. Petrauskienė (232-0930), tarybos sekcijų pirmininkai: religinės J. Neimaniūnė (231-8350), labdaros dr. J. Čuplinskienė (533-7425), visuomeninės I. Poškutė (588-4636), finansų V. Tamulaitis (239-6189), jaunimo I. Paskauskaitė-Turczyn (238-1564) ir G. Neimanas, jn. (231-8350), rinkliavų J. Poškus (533-5464) ir stovyklavietės priežiūros J. Nešukaitis (691-7798).

– Mišios Vėlykų dieną: 8.15 v.r. už a.a. Magdalėną Sauserienę; 9.15 v.r. už a.a. Albiną Styrienę ir Luois Pagorskį; 10.15 v.r. už a.a. Balį Radzevičių, specialia intencija, už a.a. Mariją Leikūnienę; 10.30 už gyvus ir mirusius parapijiečius.

– Prisikėlimo parapijos vakarienė, įvykusi praeitą šeštadienį, kovo 26, sutraukė pilną didįjį salę dalyvių – torontiečių ir svečių iš kitų vietovių. Įdomią programą atliko Hamiltono lietuvių dramų teatras „Aukuras“, suvaidinęs E. Kudabienės režisuotą Žemaitės komediją „Trys mylimos“.

– „Tėviškės žiburį“ metinio spaudos vakaro, įvyksiančio balandžio 10, šeštadienį, Anapilio salėje, meninę programą atliks Los Angeles tautinių šokių ansamblis „Spindulys“, vadovaujamas Danguolės Rasutytės-Varnienės. Yra paruošta graži dainų ir šokių pynė „Sveikiname pavasarį“.

– Ansamblis „Spindulys“ turi jau ilgą 50 metų veiklos istoriją. Pirmuosius žingsnius pradėjęs prel. J. Kučingio įsteigtoji lituanistinė mokykla 1949 m., pradininkės ir vadovės Onos Razutienės 1957 m. jau buvo išvestas už mokyklos ribų; kasmet stiprėjo meniniu pajėgumu ir narių skaičiumi. Greitai nebeužteko nė savo apylinkės – su koncertais ėmė sėkmingai reikštis išvykose į Europą, Pietų Ameriką, Australiją. Dalyvavo Tautinių šokių šventėse, išleido dainų plokštelę „Valio jaunystei“, dvi vaizduojamas vaikams ir knygą „Ona Razutienė ir Los Angeles Jaunimo ansamblis LB Spindulys“. Šiuo metu šoka ir dainuoja daugiau kaip 100 ansamblečių, vadovaujamų patyrusių muzikos bei šokių žinovų. Ansamblis savo aukštinę sukaitytą minės 1999 m. birželio 27 d.

– Maironio mokyklos žinios

– Vėlykų senelė (Snaigė Šileikienė) aplankė visas klases, pasveikino mokinius ir juos apdovanojo. – Balandžio 3 d. Maironio mokykloje pamokų nebus.

– Maironio mokyklos metraštis bus išdalintas mokiniams gegužės 29 d.

– A. a. Marija Karasiejiene, 93 m. amžiaus, staiga mirė savo namuose š.m. kovo 25 d. Buvo pašarvota Turner & Porter laido tuvių koplyčioje (Huronario St.). Maldas prie karsto kalbėjo Lietuvos kankinių parapijos klebonas prel. J. Staškevičius, atlikęs ir laidotuvių apeigas kovo 27 d., pradedas gedulinėmis Mišiomis Lietuvos kankinių šventovėje. Giedojo R. Paulionis, smuikavo R. Melnikienė, birbyne muzikinę dalį papildė T. Pabrėža, vargonavo D. Radtkienė. Po Mišių vėlionė labai gausaus tautiečių būrio palydėta į Šv. Jono lietuvių kapines, kur atsisveikinimo žodžius tarė KLK moterų dr-jos Anapilio skyriaus vardu A. Augaitienė ir šeimos vardu – vėlionės brolis Juozas Gataveckas. Laidotuvių pietus parapijos salėje paruošė J. Gurdienė. Dalyviai vėlionės artimiesiems reikė nuosirdžias užuojautas.

– A. a. Marija Karasiejiene mirus, užjausdami jos dukrą Genutę ir sūnų Juozą su šeima, ses. Nijolės globojamiems tremtiniais „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“ aukoję \$20 – dr. P. I. I. Lukoševičiai, J. Z. Stančikalis, E. H. Stepaiciūnai; \$10 – P. V. Dalindos, M. Povilaitienė, A. Puterienė, B. Sapijonienė. M.P.

“Tėviškės žiburiai” SPAUDOS VAKARAS

1999 m. balandžio 10, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje
Dalyvausime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ “Sveikiname pavasarį” – dainų ir šokių pynę atliks Los Angeles jaunimo ansamblis LB “Spindulys”, vadovaujamas Danguolės Rasutytės-Varnienės.

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro “Žagarai” šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejoje loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAIŠINSITE skaniais B. Stanulienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALUS (po 8 asmenis) bei vietas užsisakykite iš anksto šokiadieniais “TŽ” administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA** – \$25 asmeniui (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia – “Tėviškės žiburį” leidėjai

Maloniai kviečiame jus dalyvauti Vėlykinių pietuose

1999 m. balandžio 11, sekmadienį, 1 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menė, 1573 Bloor St. West, Toronto

ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA
Programa ir Vėlykų senelė su dovanėlėmis.

Bilietus galite įsigyti iš anksto LN raštinėje arba sekmadienio popietėse. Įėjimas: suaugusiems – \$17; vaikams 6-12 m. – \$8; vaikams iki 5 m. nemokamai.

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui

reikalingas tarnautojas-ja

raštinėje dirbti nepilną laiką (part-time).
TURI MOKĖTI ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBAS ŽODŽIU IR RAŠTU
Prašymus, kartu su darbo patirties ir išsilavinimo santrauka, siųsti iki
1999 m. balandžio 9 d. kooperatyvo vedėjai adresu:
Resurrection Parish (Toronto) Credit Union Ltd.,
999 College Street, Toronto, Ont., M6H 1A8, Canada

Toronto Lietuvių Namams ir Labdaros fondui

reikalingas

NUOLATINIS VEDĖJAS/A

Reikalaujamos kvalifikacijos:

- anglų ir lietuvių kalbos vartojimas žodžiu bei raštu;
- supratimas apie buhalteriją, sugebėjimas naudotis kompiuteriu (word processing & spread sheets);
- sugebėjimas bendradarbiauti su tarnautojais, valdyba, nariais ir visuomene;
- palaiykėti ryšius su valdžios įstaigomis;
- pastatų priežiūros patirtis būtų labai pageidautina;
- darbo sąlygos ir atlyginimas pagal susitarimą

Suinteresuoti asmenys prašomi siųsti savo prašytos darbo aprašymą (resume) ne vėliau kaip iki balandžio 19 d. valdybos pirm. Ernestui Steponui, Toronto Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

Platesnė informacija galima gauti pas LN vicepirm. Teodorą Stanulį darbo tel. 416 769-1616, namų tel. 416 231-4937.

Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo valdyba

Anapilio moterų būrelis “Tėviškės žiburiams” paaugojo \$300.

A. a. Broniaus Ulozo dvejų metų mirties prisiminimui Stasė Ulozienė “Tėviškės žiburiams” aukoję \$100.

A. a. kun. Antanui Prakaui, OFM, mirus, užjausdami jo brolį Stasį Prakapą ir visą jo šeimą, Ignas ir Viktorija Girdzevičiai (Sault Ste. Marie, Ont.) “Tėviškės žiburiams” aukoję \$50.

A. a. Onos Anskienės atminimui “Tėviškės žiburiams” aukoję: \$70 – L. Skripkutė; \$25 – J. Asmenavičius.

A. a. Vincui Radzevičiui mirus, užjausdami jo žmoną Stasę Radzevičienę, Stasė ir Vytautas Liujoms “Tėviškės žiburiams” aukoję \$40.

A. a. Vincui Radzevičiui iškeliauvus į amžinybę, nuosirdžiai užjausdami jo žmoną Stasę Radzevičienę, St. ir M. Jokubaičiai “Tėviškės žiburiams” aukoję \$25.

“Voruta”, Lietuvos istorijos savaitraštis, 1999 m. sausio 30 d. laidoje išspausdino platoką Viktoro Alekso straipsnį “Pranas Gaida – filosofas ir redaktorius”. Nuotrauka pailiustruota straipsnyje rašoma apie “TŽ” vyr. redaktorių prel. Dr. Pr. Gaidą, vyresnio amžiaus širvintiškiams dar prisimenamą, kai jis širvintose vikaravo. Aprašymas, susijęs su prelatu 85-tuoju gimtadieniu, “Vorutos” skaitytojus supažindina su jo gyvenimu, mokslu, kūrybiniu bei žurnalistiniu darbu.

“Paramos” kredito kooperatyvo darbo valandos Vėlykų švenčių laikotarpiu: Did. ketvirtadienį, bal. 1 – nuo 9 v.r. ryto iki 8 v.v.; Did. penktadienį, bal. 2 – uždaryta; Did. šeštadienį, bal. 3 – nuo 9 val. ryto iki 1 v.p.p.; pirmadienį, bal. 5 – nuo 9 val. ryto iki 3.30 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo darbo valandos Vėlykų laikotarpiu: balandžio 1 d. (Did. ketv.) nuo 9 v.r. - 8 v.v., balandžio 2 d. (Did. penkt.) uždaryta, balandžio 3 d. (Did. šešt.) nuo 9 v.r. - 1 v.p.p., balandžio 4 d. (Vėlykų sekm.) uždaryta, balandžio 5 d. (Vėlykų pirm.) uždaryta, balandžio 6 d. (antr.) nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.

Anapilio skyriuje – balandžio 1 d. (Did. ketv.) nuo 1 v.p.p. - 8 v.v., balandžio 2 d. (Did. penkt.) uždaryta, balandžio 3 d. (Did. šešt.) uždaryta, balandžio 4 d. (Vėlykų sekm.) uždaryta, balandžio 5 d. (Vėlykų pirm.) uždaryta, balandžio 6 d. (antr.) nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.

A. a. Gintauto Venskaičio atminimui, vietoje gėlių “Valsiečių laikraščio” labdaros fondui “Kaimo vaikai” aukoję: \$50 – B. Jonaitienė; \$40 – B. I. Wilkinson; \$30 – B. B. Tamošiūnai; \$25 – K. Budrevičius, E. Vair, A. V. Narušis; \$20 – A. M. Radziūnas, H. E. Stepaiciūnai, A. I. Savickai, P. Venskaitis, Z. Českauskas; \$10 – A. R. Tumpo, V. Leverienė, E. S. Kuzmickai, L. V. Nakrošiai, B. Ignatavičienė, A. Augaitienė, J. Jonaitienė, A. King, K. Dambaraitė-Janowicz; \$5 – R. Užpalytė, R. Raugailaitė, A. Venskaitienė. Nuosirdus ačiū. B. Jonaitienė

MONTREALQUE

“Tėviškės aidai” iš Melburno praneša, kad kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, Australijoje lietuviams pravėdė rekolekcijas ir ten atšvęs Vėlykas.

Aušros Vartų parapijos sukaitytinio leidinio redakcinė komisija maloniai prašo visas lietuviškas organizacijas, susijusias su šia parapija, paruošti savo trumpą veiklos apžvalgą ir prieš šiu metų gegužės 15 d. su nuotraukomis atiduoti komisijos nariams. Redakcinę komisiją sudaro pirm. Donatas Baltruškonis, išd. Petras Adamonis, sekr. Bronius Staškevičius ir nariai seselės Jūditė, Nijolė Forster, Genovaitė Kudžmienė, Antanas Keblys, Antanas Mickus, Romas Otto, Romas Verbyla.

“Katalikų pasaulio” leidykla Lietuvoje išleido visą Šventąjį Raštą – Senąjį ir Naująjį Testamentą – vienoje knygoje, turinčioje 2026 puslapius. Kaina – 130 litų oro paštu arba 110 litų paprastu. Galima užsisakyti pas vysk. Eugenijų Bartulį, Zvejų skg. 2, LT-5400, Šiauliai, Lietuva.

Bell 1999 metų Montrealio srities aukštesniųjų mokyklų mokslo paroda vyko kovo 14-16 d.d. Pierrefonds gimnazijoje. Dalyvavo 41 mokykla su 198 rodiniais. St. Johns vidurinė mokykla atstovavo Danielius Staškevičius su draugu pademonstruodami, kaip veikia “roller-coster” žaidimų parkuose. Už tą darbą laimėjo bronzos medalį. B.S.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius rengia

VELYKŲ STALĄ

1999 m. balandžio 11, per Atvelykį, 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje.

Meninę programą atliks lituanistinės mokyklos mokiniai. Auka \$12.

Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Valdyba

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

Fax: 722-3546

Aukos KLB krašto valdybai Vasagos apyl.: \$100 – V. Vaitkus ir \$50 – A. Kanapka.

A. a. Magdalėnos Žižienės vienerių metų mirties prisiminimui V.R.K. Buteikiai “Tėviškės žiburiams” aukoję \$25.

Vilniaus radijo užsieniui darbuotojai sveikina mielus klausytojus Šv. Vėlykų proga ir praneša, kad nuo š.m. kovo 28 d. laidos bus girdimos nauji 9855 kHz dažniai. A.S.

Šį trečiadienį, kovo 31, 10 val. vak. TV Ontario kanalas rodyš žymaus Kanados dokumentinių filmų kūrėjo Allan King filmą apie rusų ir estų santykius šiuometinėje Estijoje. Laida labai įdomi ir rekomenduotina visiems pamatyti. R.V.

Vytautas Juozapavičius, gyvenantis Lietuvoje, kreipiasi į buvusius Vietinės rinktinės karo mokyklos Marijampolėje ketvirtos kuopos kariūnus-kandidatus bei kolegas karininkus, prašydamas raštiško palidijimo, kad jis tikrai yra ten buvęs būrio vadu. Liudijimas reikalingas pensijos gavimo reikalui. Rašyti ar kreiptis į Alfonsą Juozapavičių, 68 Princeton Rd., Toronto, Ont. M8X 2E4, tel. 416 239-0995.

IEŠKOME auklės 2 metų berniukui Mississaugoje. Prašome skambinti tel. 905 282-9102.

REIKALINGA auklė ateinanti į namus, 3 mėnesių berniukui Mississaugoje pradedant po Vėlykų. Tel. 905 274-2765.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KAIP GERIAU PARDUOTI NAMĄ? Visas informacijas rasite “Guide to Selling your Home”. Skambinti bet kuriuo laiku 24 val. laikotarpyje tel. 416 231-1929. Šią knygęle atsisiųsi niekaip jūsų nepajėgiant.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, denį, stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).